

ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

**PROPOSED STRATEGY FOR ACADEMIC ADMINISTRATION
IN SECONDARY SCHOOL, TOWARDS AN ASEAN COMMUNITY**

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา 2556
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศรีปทุม

**PROPOSED STRATEGY FOR ACADEMIC ADMINISTRATION
IN SECONDARY SCHOOL, TOWARDS AN ASEAN COMMUNITY**

MR.APICHAJ THITIPISUTKUL

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE
REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF PHILOSOPHY
PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT
SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2013
COPYRIGHT OF SRIPATUM UNIVERSITY**

ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์

ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
PROPOSED STRATEGY FOR ACADEMIC
ADMINISTRATION IN SECONDARY SCHOOL,
TOWARDS AN ASEAN COMMUNITY

นักศึกษา

นายอภิชัย ชาติพิศุทธิกุล รหัสประจำตัว 49560087

หลักสูตร

ปรัชญาคุณภูมิบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา

คณะ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ดร.วราภรณ์ ไทโยมา)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรณพ จินะวัฒน์)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ)

.....กรรมการ

(ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์)

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการมหาวิทยาลัยศรีปทุม อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุณภูมิบัณฑิต

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อุ่ออัน)

วันที่..... เดือน..... พ.ศ.

วิทยานิพนธ์เรื่อง	ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
คำสำคัญ	ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ การบริหารงานวิชาการ ประชาคมอาเซียน
นักศึกษา	นายอภิชัย ธิติพิศุทธิกุล
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปกรณ
หลักสูตร	ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา
คณะ	วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ปีการศึกษา	2556

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่เหมาะสมและเป็นไปได้ ใน 12 ด้าน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์จากการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่สองเป็นการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ ผลการวิจัยพบว่า

1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา มีมาตรการคือ เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ 2) ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อ มีมาตรการคือ เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ เร่งพัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและกฎบัตรอาเซียน 3) ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน มีมาตรการคือ เร่งรัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และเร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีมาตรการคือ ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยทำวิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี มีมาตรการคือ เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครู

ได้รับการพัฒนาการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และสนับสนุนงบประมาณในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีมาตรการคือ เร่งรัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและจัดทำเป็นฐานข้อมูลประกอบการจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน 7) ด้านการนิเทศ มีมาตรการคือ เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษาอื่น 8) ด้านการแนะแนว มีมาตรการคือ เร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน และให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ วิชาอาชีพที่มีผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน มีมาตรการคือ เร่งรัดให้สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็นสากล และส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีมาตรการคือ ส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีมาตรการคือ ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา มีมาตรการคือ ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน และขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

TITLE	PROPOSED STRATEGY FOR ACADEMIC ADMINISTRATION IN SECONDARY SCHOOL, TOWARDS AN ASEAN COMMUNITY
KEYWORD	A STRATEGIC PROPOSED, ACADEMIC ADMINISTRATION, THE ASEAN COMMUNITY
STUDENT	MR.APICHAJ THITIPISUTKUL
ADVISOR	DR.SIRINTHORN SINJINDAWONG
CO-ADVISOR	ASSOCIATE PROFESSOR DR.PREECHA KAMPIRAPAKORN
LEVEL OF STUDY	DOCTOR OF PHILOSOPHY PROGRAM IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY	GRADUATE COLLEGE OF MANAGEMENT SRIPATUM UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR	2013

ABSTRACT

The purposes of this research were to develop a proposed strategy for academic administration of secondary schools towards the ASEAN community to develop 12 aspects of propriety and feasibility. Policy research method was in two stages: as the first stage was a draft of a proposed strategy by document analysis, survey, and in depth interview, and the next stage was a strategic development by a workshop and public hearing from the stakeholders. The results showed that

- 1) the curriculum development strategy such as, the development of curriculum that focuses on students' knowledge about ASEAN, students' communication at least three languages, and students' working abilities and living with others, 2) the development of learning process such as creative in using IT, students' communication at least three languages, and learning about ASEAN, 3) a strategy of evaluation, measurement and transfer such as develop the evaluation, various measurement and international transfer in the ASEAN countries, 4) a strategic research to improve the quality of education, including the promotion of teacher research and academic position and research at least one research per year, 5) a strategy to develop teachings' media, innovation and technologies as promoting teachers' development in using innovation and

technology in the teaching and support the budget, promotion of teachers was developed, 6) a strategy in developing learning resources such as survey and collect data base in schools, communities and local area and promoting to use the community and local's information, 7) a strategy of supervision such as a promotion in determining guideline, policy and educational supervising with good supervising preparation, 8) a strategy of guidance for further study in ASEAN countries, profession ASEAN mobility, careers affect ASEAN countries, 9) a strategy of developing internal quality assurance for promoting and preparing international quality assurance, 10) a strategy of academic services to community for promoting knowledge of ASEAN to the community and impact to the community, 11) a strategy of academic cooperation with education sections and organization for promoting, cooperating, and learning the ASEAN community, and 12) a strategy in promoting and supporting academic administration to people, family, organization, education sections and the other community.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ปรีชา คัมภีรปรกรณ์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องทุกขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.วราภรณ์ ไทโยมา ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรถพร จินะวัฒน์ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำชี้แนะและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์ อาจารย์ ดร.วิสุทธิ์ เวียงสมุทร อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ อาจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย และอาจารย์ ดร.สมพร หลิมเจริญ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย โดยให้คำแนะนำอย่างดียิ่ง ซึ่งเป็นส่วนสำคัญที่ทำให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ศึกษาพิเศษ ผู้อำนวยการสถานศึกษา และคณะครูอาจารย์โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ นายสมยศ สุวรรณธิระกิจ ผู้อำนวยการโรงเรียนสุรนารีวิทยา 2 คณะครู และนักเรียน โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2 ที่ได้ให้กำลังใจและมีส่วนช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงคุณบิดา มารดา ผู้ให้ชีวิต ให้การศึกษา ตลอดจนบูรพาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และอบรมสั่งสอนแก่ผู้วิจัยจนประสบความสำเร็จในชีวิตและหน้าที่การงาน

อภิชัย ธิติพิสุทธิ์กุล

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	I	
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	III	
กิตติกรรมประกาศ	V	
สารบัญ	VI	
สารบัญตาราง	VIII	
สารบัญภาพประกอบ	XI	
บทที่		
1	บทนำ	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	คำถามของการวิจัย	5
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
	ขอบเขตของการวิจัย	5
	กรอบแนวคิดในการวิจัย	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ	8
	ประโยชน์ที่ได้รับ	12
2	แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	14
	ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์	15
	ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ	27
	ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	38
	ตอนที่ 4 บริบทการจัดการศึกษา โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31	60
	ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย	74
3	วิธีดำเนินการวิจัย	76
	ขั้นตอนที่ 1 การร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Tentative proposed strategy)	76
	ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Development of proposed strategy)	85

บทที่

4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	87
	ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	87
	ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	147
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	157
	สรุปผลการวิจัย	158
	อภิปรายผล	178
	ข้อเสนอแนะ	186
	บรรณานุกรม	190
	ภาคผนวก	199
	ภาคผนวก ก ราชานามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัยและหนังสือเชิญ ผู้เชี่ยวชาญ	200
	ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	207
	ภาคผนวก ค คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ข้อเสนอ เชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	235
	ภาคผนวก ง คุณภาพแบบสอบถามการวิจัย เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	240
	ภาคผนวก จ รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น	245
	ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก	248
	ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์	250
	ประวัติผู้วิจัย	253

สารบัญตาราง

ตารางที่

1	สังเคราะห์องค์ประกอบของยุทธศาสตร์	20
2	สังเคราะห์ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ เพื่อสรุปเป็นประเด็น ยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการสู่ประชาคมอาเซียน	33
3	เป้าหมายการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน	46
4	ผลการวิเคราะห์เอกสารในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ	67
5	ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	90
6	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	91
7	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	94
8	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	98
9	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	99
10	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา	100
11	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	102
12	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 7 การนิเทศ	103
13	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 8 การแนะแนว	104
14	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	106
15	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน ในด้านที่ 10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	107

ตารางที่

16	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น	109
17	การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในด้านที่ 12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบรั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	110
18	ผลการศึกษาศึกษาการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ	124
19	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	129
20	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 2 การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	130
21	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน	131
22	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 4 การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	132
23	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา	133
24	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 6 การพัฒนา แหล่งเรียนรู้	134
25	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 7 การนิเทศ	135
26	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 8 การแนะแนว	136

ตารางที่

27	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 9 การพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน	137
28	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 10 การส่งเสริม ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	138
29	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ...	139
30	สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 12 การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา	140
31	ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	141
32	ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	148

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบที่

1	กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
2	แผนภาพแสดงกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์	24
3	คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน	52
4	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	112
5	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้	113
6	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน	114
7	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	115
8	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี	116
9	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	117
10	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการนิเทศ	118
11	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการแนะแนว	119
12	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายใน	120
13	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการ แก่ชุมชน	121
14	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการประสานความร่วมมือ ในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น	122
15	ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริม และสนับสนุน งานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	123

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โลกกำลังอยู่ในศตวรรษที่ท้าทายและต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญตลอดเวลา โดยได้รับผลกระทบโดยตรงจากระบบโลกเสรีอย่างไร้พรมแดนหรือที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ (Globalization) วิวัฒนาการของเทคโนโลยีส่งผลให้เกิดการแข่งขันระดับโลก นับวันจะทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น ทำให้รูปแบบการดำเนินการขององค์กรต่าง ๆ รวมถึงสถานศึกษาต้องมีการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง เพื่อให้สามารถที่จะอยู่รอดและประสบผลสำเร็จในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงแบบพลวัต การเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของโลกยุคโลกาภิวัตน์บีบบังคับให้ประเทศไทยมีบทบาทมากขึ้นในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ในเวทีเศรษฐกิจโลก ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญ ทั้งในด้านการเมือง การค้า สังคม วัฒนธรรม ประชากร สิ่งแวดล้อม ฯลฯ ที่ล้วนแล้วแต่จะก่อให้เกิดปัญหามากยิ่งขึ้นในอนาคต (กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, 2551: 23) ยิ่งสถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ได้เปลี่ยนผ่านจากสถานะแห่งความตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็นมาสู่ความมีเสถียรภาพ ความมั่นคงและความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน ทำให้อาเซียนกลายเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว (สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน, 2552: 2) และเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลังต่อรองในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยสำคัญจากความไว้ใจกันระหว่างรัฐสมาชิก อันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์ และเอื้อต่อการเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างกัน โดยผู้นำอาเซียนได้ตกลงร่วมกันที่จะรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 เพื่อให้อาเซียนสามารถแข่งขันกับภูมิภาคอื่นและทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายใหม่ ๆ ในอนาคต การพัฒนาที่สำคัญดังกล่าวส่งผลให้ทุกประเทศในอาเซียนรวมทั้งประเทศไทยเกิดการเปลี่ยนแปลงในทุกด้าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการศึกษา (กระทรวงการต่างประเทศ, 2554 ก: 7)

ในสถานการณ์ที่โลกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ระบบการจัดการศึกษาของไทยจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง ดังจะเห็นได้จากการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดบทบาทในการดำเนินงานด้านต่างประเทศเชิงรุก โดยเน้นกระชับความสัมพันธ์และขยายความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน ภายใต้กรอบความร่วมมือด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา เนื่องจากการศึกษาถือเป็นรากฐานสำคัญในการขับเคลื่อนความเจริญรุ่งเรืองของประเทศไทยและภูมิภาค ความร่วมมือดังกล่าวเป็นไป

ในทิศทางที่สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน (Bureau of International Cooperation, 2010: 3-9) ตลอดจนการบริหารจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ เพื่อสร้างประชาคมอาเซียนให้เป็นดินแดนแห่งความสงบสุข สันติภาพ และความเจริญรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน นอกจากนี้แล้วเพื่อเตรียมความพร้อม ทรัพยากร บุคคลของประเทศในการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 10) และประชาคมโลกอย่างสมศักดิ์ศรี เป็นพลังสำคัญในการสร้างสันติภาพถาวร รวมถึงเป็นส่วนหนึ่งในการร่วมแก้ปัญหาของโลกและมวลมนุษยชาติ ทั้งในฐานะพลเมืองไทยและพลเมืองโลก (สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย, 2550: 13-1)

การเปิดเสรีด้านการค้าสินค้าและบริการในอาเซียน ส่งผลให้การจัดการศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนขยายตัวกว้างขวางมากขึ้น ทำให้การเคลื่อนย้ายกำลังคนนักศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาสะดวกขึ้น เกิดการเคลื่อนย้ายองค์ความรู้ ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน สถานศึกษาต้องให้ความสำคัญและเป็นส่วนหนึ่งในการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งถือเป็นภารกิจที่สถานศึกษาทุกแห่งต้องคิด ต้องทำ เพราะสถานศึกษาเป็นแหล่งผลิตทรัพยากรบุคคลของประเทศ เพื่อรองรับโลกที่มีการแข่งขันอยู่รอบด้านและกำลังจะเกิดขึ้นภายหลังการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน คนไทยต้องมีความรู้ความเข้าใจ ตระหนักและมีความพร้อมในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะเรื่องศักยภาพคน ทั้งด้านภาษา ทักษะฝีมือแรงงาน ภาครัฐกิจ การก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนเป็นการเปิดเสรีประชาคมอาเซียน การออกนอกประเทศเป็นสิ่งที่จำเป็น และการเข้ามาของประชาคมอาเซียนก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ ถ้าหากเราไม่พร้อม เราก็จะถูกกลืนไปกับประเทศในอาเซียน (กระทรวงการต่างประเทศ, 2554 ง: 14)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข 2545 ได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการการศึกษาแนวใหม่ เพื่อนำไปสู่ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยให้มีการกระจายอำนาจทางการบริหารจัดการศึกษาทั้งภารกิจ อำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ และการตัดสินใจในการบริหารงานจากกระทรวงลงสู่เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง ซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติที่จะทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อผู้เรียน ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ซึ่งการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดขององค์การศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติที่เห็นว่า การกระจายอำนาจทางการศึกษาจะช่วยให้การศึกษามีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของท้องถิ่น เสริมสร้างการมีความสามารถและการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นในกระบวนการตัดสินใจ อันจะนำไปสู่อุดมการณ์ของประชาธิปไตย ซึ่งเป็นระบบโครงสร้างที่ใกล้ชิดประชาชนมากกว่า โปร่งใสกว่า มีโอกาสตรวจสอบได้มากกว่าระบบรวมอำนาจอยู่ที่ศูนย์กลาง โดยให้ความสำคัญกับการมีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในการปฏิบัติ (ปัญญา แก้วกิติย, 2545: 4)

นโยบายและแนวทางปฏิรูปการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไข พ.ศ. 2545 เน้นให้มีการพัฒนาและยกระดับมาตรฐาน การศึกษาให้สูงขึ้น ด้วยการปฏิรูปหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน การพัฒนาครู บุคลากร และ การบริหารจัดการงานวิชาการที่เป็นงานสำคัญและเป็นงานหลักอันดับหนึ่งของสถานศึกษา เพราะ เกี่ยวกับผลผลิตโดยตรง ซึ่งการยกระดับคุณภาพการศึกษานั้นเองเป็นแนวทางที่สอดคล้องกับ ความเปลี่ยนแปลงและความต้องการของสังคมปัจจุบันด้วย (รวิวัตร์ สิริภูบาล, 2544: 24) โดย สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยงานหลักที่จัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมายการจัดการศึกษา และต้องมีดัชนีชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของงานและการประกันคุณภาพ ของสถานศึกษา แสดงผลงานความก้าวหน้าในการบริหาร โรงเรียนตามเป้าหมายที่กำหนด (วันทยา วงศ์ศิลปกริมย์, 2545: 9) นอกจากนี้การจัดการศึกษาปัจจุบันได้เปิดโอกาสให้ชุมชน เข้ามามี ส่วนร่วมทั้งในด้านการบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิดของ รูปแบบการบริหารจัดการศึกษาแนวใหม่ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับ แก้ไข เพิ่มเติม พ.ศ. 2545 รวมทั้งบทบาทของผู้บริหารในการบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุผล โดยต้องมีวิสัยทัศน์ในการจัดการศึกษาโดยเน้นการมีส่วนร่วม (ประเวศ วะสี, 2544: 27) ตามบริบท ของสถานศึกษา นอกจากนี้ผู้บริหารต้องรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง การมีศักยภาพในการบริหาร การเปลี่ยนแปลงอย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักใช้เครื่องมือสอดแทรก เพื่อให้การบริหารสัมฤทธิ์ผล ภายใต้สภาวะการเปลี่ยนแปลงยุคโลกาภิวัตน์ที่ซับซ้อน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณลักษณะ เป็นที่พึงพอใจของครู ผู้ปกครอง ชุมชนในท้องถิ่น ซึ่งอาจขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย เช่น ความพร้อม ของบุคลากร ต้องรู้จักหน้าที่และความรับผิดชอบกันอย่างจริงจัง ผู้บริหารสถานศึกษานั้น จำเป็นต้องมีความตระหนักในความเป็นผู้นำ ทันทเหตุการณ์ ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ตลอดเวลา เพื่อ นำทีมงานไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน มีศักยภาพที่จะผลักดันบุคลากร ใน โรงเรียนให้ความร่วมมือ ประกอบกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจและรักที่จะทำ (ศศิกันต์ เจริญดี, 2544: 34) การบริหาร จัดการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นด่านแรกของการพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ คือ การบริหารงานวิชาการให้มีคุณภาพซึ่งจะส่งผลต่อผู้เรียนโดยตรง

การบริหารงานวิชาการในยุคปฏิรูปการศึกษาโรงเรียนจะมีโอกาสตัดสินใจมากขึ้น ซึ่งเป็นไปตามหลักการกระจายอำนาจทางการศึกษาที่ให้สถานศึกษารับผิดชอบการบริหารงาน วิชาการโดยตรง เป็นเรื่องที่สถานศึกษาต้องปรับตัวอย่างมาก ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องรู้ เข้าใจ มีทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะเรื่องการบริหารหลักสูตรและกระบวนการ จัดการเรียนรู้อย่างยิ่งยั้ง โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการได้นั้น ผู้บริหาร ต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ทั้งด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน รวมทั้งสามารถนำหลักสูตรไปสู่ การปฏิบัติอย่างมีคุณภาพ ด้วยการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาสื่อและ

เทคโนโลยีการเรียนรู้ที่เหมาะสม และการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ที่เพียงพอเหมาะสม (ปัญญา แก้วกียูร, 2545: 17) ซึ่งการบริหารจัดการงานวิชาการของสถานศึกษาประกอบด้วย ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกัน คุณภาพ การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เช่น การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จึงถือได้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารงาน โรงเรียน ไม่ว่าขอบข่ายในการบริหาร โรงเรียนจะเปลี่ยนแปลงอย่างไร แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงอยู่ ในการบริหารงานโรงเรียนคืองานวิชาการ งานวิชาการจึงเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ดังนั้นงานวิชาการ จึงเปรียบเสมือนหัวใจของโรงเรียน การบริหารงานทุกด้านของ โรงเรียนก็เพื่อสนองความสำเร็จ ของงานด้านวิชาการหรือการเรียนการสอนทั้งสิ้น

ปัจจุบันนี้สถานศึกษาในประเทศไทยกำลังเผชิญกับความท้าทายกับการก้าวเข้าไปสู่ ความเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อผลิตนักเรียนที่มี ความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเมื่อมีการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน หากมี ความเข้าใจและมีการเตรียมการตั้งแต่ปัจจุบันจะเป็นการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากรให้มีความ สามารถจัดการกับความท้าทายในโลกได้ แต่การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการ บริหารงานวิชาการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 นั้นยังไม่มีกระบวนการยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ ประชาคมอาเซียนไว้ว่าควรดำเนินการเช่นไร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจึงดำเนินการไปตาม ความเข้าใจของผู้บริหาร โดยไม่แน่ใจว่าการดำเนินการนั้นถูกต้อง บรรลุเป้าหมายหรือไม่ เป็นเหตุ ให้สิ้นเปลืองเวลา ทรัพยากรและสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ด้วยเหตุนี้ในการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด และบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารงาน วิชาการ ดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการ บริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ดังวิสัยทัศน์ของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่ว่า “เป็นองค์กรขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการ มัธยมศึกษาสู่มาตรฐานสากล ภายในปี 2558” (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 จ: 2) เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้มี ประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จตามภารกิจการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตาม จุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษาเข้มแข็งสามารถพัฒนานักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตหลักของ

โรงเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นเยาวชนที่ดีในอนาคต เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

คำถามของการวิจัย

1. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน มีอะไรบ้าง
2. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นมีความเหมาะสมและนำไปสู่การปฏิบัติได้เพียงใด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
2. เพื่อประเมินข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่พัฒนาขึ้นในด้านความเหมาะสมและเป็นไปได้

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการตามขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. ขอบเขตด้านองค์ประกอบของยุทธศาสตร์

จากผลการสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ (สุรนาท ขมะณรงค์, 2540: 53-58; กล้า ทองขาว, 2548: 71; วิโรจน์ สารรัตน์, 2553: 103; นภค พลสวัสดิ์, 2551: 214; คมสันที ขจรปัญญาไพศาล, 2552: 226; สันติสุข ภูศรีโสม, 2554: 300-303; Wheelen and Hunger, 2000: 7) ผู้วิจัยได้เลือกเอาองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ของนักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป สำหรับนำมาบูรณาการเพื่อใช้เป็นขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ประกอบของยุทธศาสตร์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ 3 องค์ประกอบ คือ

1.1 เป้าหมาย

1.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย

1.3 กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล

2. ขอบเขตด้านประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการ สู่ประชาคมอาเซียน

จากผลการสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติ, 2545: 111; กมล ภูประเสริฐ, 2545: 9-18; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 21; กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546: 9; บุญมี แก้วห้าประการ, 2546: 39-40; กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 29-30; เจริญชัย วีรวรรักษ์กุล, 2551: 248-259; Faber and Shearron, 1970: 212) ผู้วิจัยได้เลือกเอาภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป เพื่อนำมาบูรณาการเพื่อใช้เป็นขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้เป็น 12 ด้าน คือ

- 2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
- 2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
- 2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
- 2.7 ด้านการนิเทศ
- 2.8 ด้านการแนะแนว
- 2.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
- 2.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
- 2.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา

และองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

2.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

3. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการ และครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 450 คน จากโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 50 โรงเรียน แยกเป็นโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 10 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 21 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 10 โรงเรียน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 30 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 30 คน และครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับ

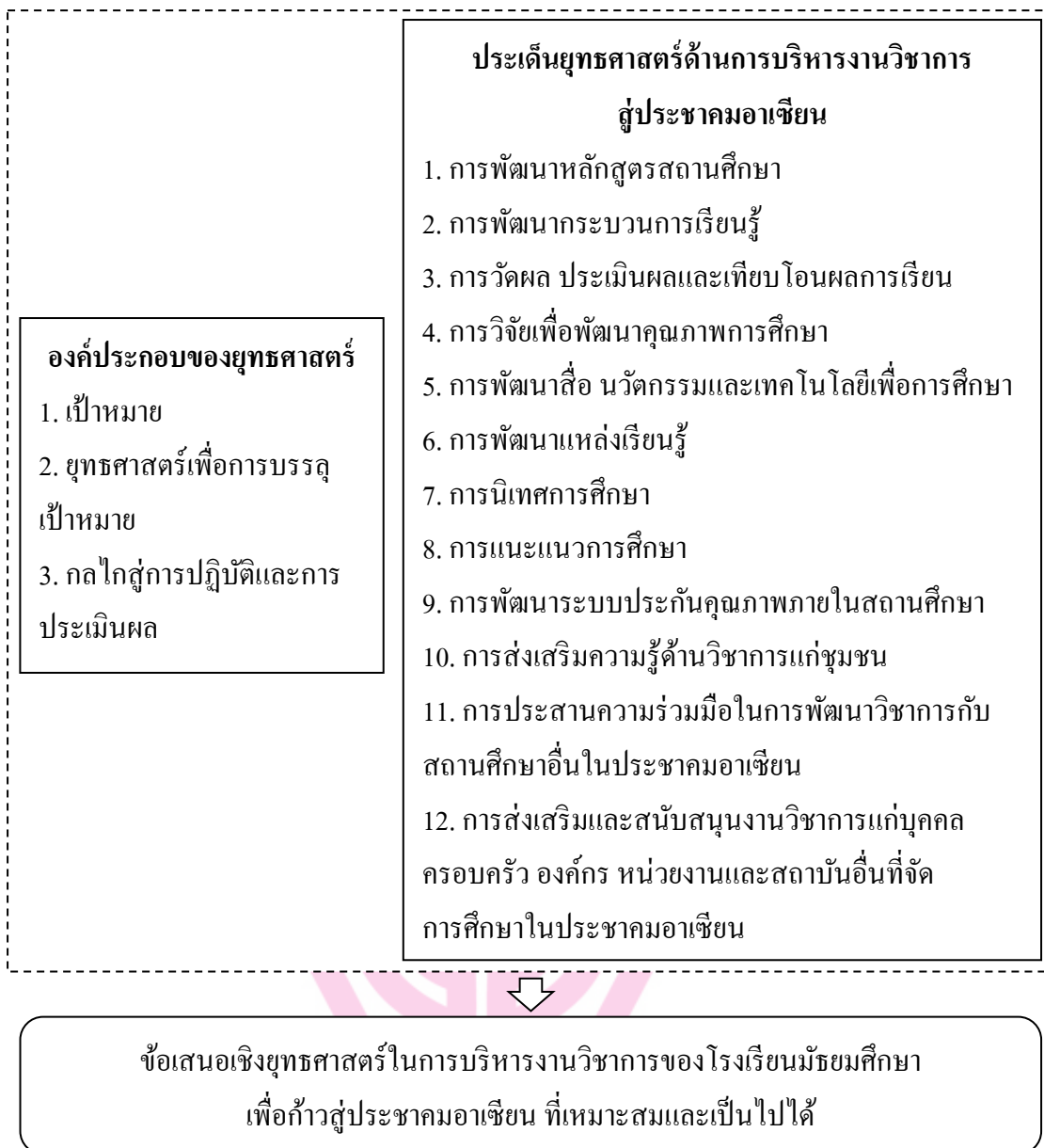
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling)

4. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาดำเนินการวิจัยระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2555 ถึงวันที่ 20 ธันวาคม พ.ศ. 2556

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนตำรา เอกสารวิชาการ งานวิจัย บทความ และแนวคิดของนักวิชาการเกี่ยวกับองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ (สุรนาท ขมะณรงค์, 2540: 53-58; กล้า ทองขาว, 2548: 71; วิโรจน์ สารรัตนะ, 2553: 103; นกคณ พูลสวัสดิ์, 2551: 214; คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล, 2552: 226; สันติสุข ภูศรีโสม, 2554: 300-303; Wheelen and Hunger, 2000: 7) และประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการ ผู้ประชาคมอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545: 111; กมล ภูประเสริฐ, 2545: 9-18; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 21; กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546: 9; บุญมี แก้วห้าประการ, 2546: 39-40; กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 29-30; เจริญชัย วีรวรรธกุล, 2551: 248-259; Faber and Shearron, 1970: 212) ผู้วิจัยได้นำมาบูรณาการและวิเคราะห์ใช้สำหรับเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งสามารถสรุปได้ดังภาพประกอบที่ 1

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

นิยามศัพท์

ในการวิจัยเพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะในการวิจัย ดังนี้

1. การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานใด ๆ ที่ผู้บริหารสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ ใช้ทรัพยากรและวิธีการอย่างเหมาะสม

2. งานวิชาการ หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดมวลด ประสพการณ์ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตรการศึกษา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียนรู้ การวิจัย สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี แหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การศึกษา ระบบประกันคุณภาพภายใน การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3. ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการบริหารจัดการภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้ ได้เปรียบคู่แข่งชั้น โดยมองเป้าหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

4. ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ หมายถึง แนวทาง ทิศทางหรือวิธีการที่จะนำไปสู่ การพัฒนาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่ง ประกอบไปด้วย 2 ส่วน คือ 1) องค์ประกอบของข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ 3 องค์ประกอบ ได้แก่ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย และกลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล และ 2) องค์ประกอบประเด็นยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ใน 12 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการ วัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้านการ พัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศ ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ด้านการ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน ด้าน การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัด การศึกษาในประชาคมอาเซียน มีรายละเอียดดังนี้

4.1 องค์ประกอบของข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ หมายถึง ขอบข่ายสาระเกี่ยวกับ ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นมาจากระบวนการวิจัย เพื่อการบรรลุเป้าหมายของ ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคม อาเซียน 3 องค์ประกอบ ได้แก่

4.1.1 เป้าหมาย หมายถึง ความต้องการให้การบริหารงานวิชาการสามารถ ดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ให้ผู้ปฏิบัติยึดแนวปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดและถือปฏิบัติใน การดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.1.2 ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย หมายถึง วิธีการที่เป็นแนวทางในการ กำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.1.3 กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล หมายถึง การแปลงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ลงสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการทำงานที่ประกอบด้วย มาตรการ และกิจกรรมการดำเนินงานตามโครงการ

4.2 การบริหารงานวิชาการ หมายถึง วิธีการบริหารสถานศึกษาเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการศึกษา โดยตระหนักถึงประโยชน์และคุณค่าของงานวิชาการเป็นสำคัญ ประกอบด้วย 12 ด้าน ได้แก่

4.2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์หลักสูตร การวางแผนกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมาย จัดโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ บริหารการใช้หลักสูตร นิเทศการใช้หลักสูตร ติดตาม และประเมินผล สรุปผลการดำเนินการใช้หลักสูตร และร่วมปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ วางแผนการจัดการเรียนรู้ นิเทศการสอน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนา จัดหาทรัพยากรและการระดมทุน ศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล/รายกรณี และประเมินผลปรับปรุงและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมาย กำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ จัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล สรุปการวัดผล ประเมินผล กำหนดการสอนซ่อมเสริม ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ วิเคราะห์ผลและประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาระบบการวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการบริหารและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ กำหนดนโยบาย และกำหนดเป้าหมาย ส่งเสริมสนับสนุนบุคลากรในสถานศึกษา ประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ ประสานความร่วมมือในการเผยแพร่ สรุปการประเมินผลการวิจัยเพื่อปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์ การใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี กำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ ส่งเสริม สนับสนุนและจัดสรรงบประมาณ การร่วมจัดหาสื่อ เทคโนโลยี ประสานความร่วมมือในการผลิต พัฒนาสื่อ และประเมินผล ปรับปรุง และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการสำรวจแหล่งเรียนรู้ กำหนดนโยบาย และเป้าหมาย จัดตั้งและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ ส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้ นิเทศติดตามและ กำกับการใช้แหล่งเรียนรู้และร่วมประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.7 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ สำรวจศักยภาพการทำงาน และ ประเมินความต้องการ กำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดวัตถุประสงค์ จัดระบบ และ กระบวนการนิเทศงานวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ และประเมินผล ปรับปรุง และ พัฒนาระบบการนิเทศการศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.8 ด้านการแนะแนวการศึกษา หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ จัดระบบการแนะแนวทางการศึกษา และวิชาชีพ ติดตามผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนว ประเมินผล การจัดระบบและ กระบวนการแนะแนว ประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ กับสถานศึกษา ประสานความร่วมมือแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์ภายในเขตพื้นที่การศึกษาและติดตามและ ประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนาระบบการแนะแนวการศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการจัด โครงการองค์กรเพื่อรองรับระบบประกัน จัดตั้ง คณะกรรมการดำเนินงาน กำหนดเกณฑ์การประเมิน ศึกษาและตัวชี้วัดตามเป้าหมาย วางแผน พัฒนาคุณภาพการศึกษา ดำเนินการพัฒนางานตามแผน ประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยน และรายงานคุณภาพการศึกษา การปรับปรุง ตรวจสอบระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันปัญหาและความต้องการ กำหนด นโยบายวางแผน และเป้าหมาย ให้ความรู้ สร้างความคิด เทคนิคและทักษะ ส่งเสริมบุคลากร เข้าร่วมกิจกรรม ประสานความร่วมมือ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาอื่น ส่งเสริมให้มีการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคคล ครอบครัว และการติดตามและประเมินผลปรับปรุงและพัฒนา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และ องค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในประเด็นที่เกี่ยวกับการศึกษา วิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการ กำหนดนโยบาย วางแผนและเป้าหมาย ประสาน ความร่วมมือ ช่วยเหลือ ในการพัฒนาวิชาการ สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ

สถานศึกษาเอกชน สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับท้องถิ่น อุดมศึกษา และติดตามและประเมินผล ปรับปรุงพัฒนา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

4.2.12 ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน หมายถึง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ในประเด็นที่เกี่ยวกับการศึกษา สํารวจข้อมูลการจัดการศึกษา ความต้องการในส่วนบุคคล ศึกษา สํารวจข้อมูลการจัดการศึกษาความต้องการในส่วนครอบครัว ศึกษา สํารวจข้อมูลการจัดการศึกษา ความต้องการในส่วนองค์กรต่างๆ กำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดวัตถุประสงค์ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาวิชาการ จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษา และประเมินผล ปรับปรุงและพัฒนา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

5. ความเหมาะสม หมายถึง บรรทัดฐานขั้นต่ำในการพิจารณาข้อเสนอ เชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งพิจารณาจากกระบวนการได้มา ความครอบคลุม การใช้ถ้อยคำ สํานวน การจัดกลุ่มหรือลำดับ และการมีจุดเด่น

6. ความเป็นไปได้ หมายถึง บรรทัดฐานขั้นต่ำในการพิจารณาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ซึ่งพิจารณาจากความสามารถนำไปปฏิบัติ การมีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติได้ ภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการมีระเบียบข้อบังคับ กฎหมายที่เอื้อให้สามารถปฏิบัติได้

7. โรงเรียนมัธยมศึกษา หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ที่จัดตั้งขึ้นตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการแห่งพระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 ซึ่งรับผิดชอบในการ ส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาในจังหวัด นครราชสีมา มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 50 โรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 10 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 21 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่ พิเศษ จำนวน 10 โรงเรียน

ประโยชน์ที่ได้รับ

ในการวิจัยเพื่อเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน มีประโยชน์ใน 2 ด้าน ดังนี้

1. ประโยชน์ในเชิงวิชาการ

1.1 ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนจากผลการศึกษาอย่างเป็นระบบ โดยวิธีการวิจัย เงินนโยบายที่เน้นแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

1.2 ทำให้ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการจัดทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับองค์กรต่าง ๆ

1.3 ทำให้โรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดต่าง ๆ เกิดความตระหนักและให้ความสำคัญในการบริหารงานวิชาการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน อันเป็นบทบาทและพันธกิจหลักที่สำคัญของสถานศึกษาทั่วประเทศ

2. ประโยชน์ในเชิงประยุกต์ใช้

2.1 โรงเรียนมัธยมศึกษาสามารถนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่เป็นผลจากการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร เพื่อให้การบริหารงานวิชาการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2 สถาบันการศึกษาอื่น ๆ สามารถนำองค์ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการวิจัยเชิงนโยบายที่นำมาใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ไปประยุกต์ใช้ในการจัดทำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของสถาบันการศึกษาของตนเองได้

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยได้แบ่งสาระสำคัญเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

1. ความหมายของยุทธศาสตร์
2. ความสำคัญของยุทธศาสตร์
3. องค์ประกอบของยุทธศาสตร์
4. ขั้นตอนการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์
5. กระบวนการสร้างยุทธศาสตร์

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ
3. ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ
4. หลักการบริหารงานวิชาการ
5. กระบวนการวางแผนและกระบวนการในการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

1. ประวัติความเป็นมาของประชาคมอาเซียน
2. การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน
3. หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยที่กล่าวถึงเกี่ยวกับอาเซียน
4. คุณลักษณะเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียน
5. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน
6. แผนพัฒนาของอาเซียนในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา

ตอนที่ 4 บริบทการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยมศึกษา เขต 31

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์

ในการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับยุทธศาสตร์ ผู้วิจัยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้คือ 1) ความหมายของยุทธศาสตร์ 2) ความสำคัญของยุทธศาสตร์ 3) องค์ประกอบของยุทธศาสตร์ 4) ขั้นตอนการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ และ 5) กระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของยุทธศาสตร์

นักวิชาการหลายท่านได้ให้คำจำกัดความหรือความหมายของคำว่า ยุทธศาสตร์ ไว้ต่าง ๆ กัน ดังต่อไปนี้

ธงชัย สันติวงษ์ (2537: 32) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนงานที่มีความพร้อมสมบูรณ์ครบถ้วนทุกด้าน และประสานสอดคล้องเข้ากันได้ ที่จะช่วยให้องค์การมีข้อได้เปรียบที่จะเผชิญกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งยุทธศาสตร์จะถูกกำหนดขึ้น เพื่อประกันว่า วัตถุประสงค์ของกิจการจะบรรลุผลสำเร็จแน่นอน

ทวีชัย บุญเติม (2540: 21) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการดำเนินงานที่คาดว่าจะนำไปสู่ความสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

เจเลียว บุรีภักดี (2546: 4) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง แผนการอันชาญฉลาดสำหรับกระทำการอันหนึ่งอันใดให้บรรลุเป้าหมายที่มีความยากเป็นพิเศษ ไม่อาจบรรลุได้โดยวิธีธรรมดาที่คนทั่วไปรู้อยู่แล้ว วิธีดังกล่าวต้องประกอบขึ้นจากหลักวิชาการย่อย ๆ หรือ “ศาสตร์” อีกข้อหนึ่งเพราะสามารถนำไปตรวจสอบโดยกระบวนการวิทยาศาสตร์ เพื่อยืนยันว่าเป็นแผนการที่ใช้ปฏิบัติเพื่อการบรรลุเป้าหมายได้จริงและจะได้ผลอย่างคุ้มค่า และคุ้มทุน

บุญเลิศ เข็นคงคา และคณะ (2547: 6) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง รูปแบบหรือแผนการที่รวมเอาเป้าหมายหลัก นโยบายหลัก และลำดับขั้นตอนการปฏิบัติงานของทั้งองค์กรเอาไว้ด้วยกัน

พิธาน พันทอง (2548: 8) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง ข้อคิดเห็นเชิงแนะนำเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการบริหารจัดการเพื่อพัฒนาศักยภาพหน่วยงาน

ไชยา ภาวะบุตร (2549: 4) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง ข้อความหรือความเข้าใจร่วมกันอย่างกว้าง ๆ ที่ใช้เป็นแนวทางในการตัดสินใจเพื่อการปฏิบัติภารกิจต่าง ๆ ของผู้บริหารและของหน่วยงาน

Chandler (1962: 4) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง การพิจารณากำหนดเป้าหมายและวัตถุประสงค์พื้นฐานสำหรับระยะยาวภายในกิจการและการยอมรับในทิศทางร่วม รวมทั้งการแบ่งสรรทรัพยากรเพื่อใช้ทำงานตามเป้าหมายต่าง ๆ ที่วางไว้แล้ว

Mccarthy (1978: 16) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง นโยบายที่สำคัญต่าง ๆ แผนงานหลักและแผนงานอื่น ๆ ที่จะนำมาใช้ปฏิบัติ เพื่อให้องค์การบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

Bikas (1999: 4) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง กระบวนการที่ต้องกระทำกันอย่างต่อเนื่อง ทั้งการวางแผน ปฏิบัติตามแผน และการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นวงจร

Mintzberg (1994: 108) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง 1) แผนซึ่งกำหนดทิศทางและชี้แนะแนวทางในการดำเนินการในอนาคต 2) รูปแบบของพฤติกรรม 3) การกำหนดฐานะหรือตำแหน่งในสนามแข่งขัน 4) ทักษะที่เน้นสภาพที่แท้จริงขององค์กร และคุณลักษณะที่น่าจะเป็นขององค์กร และ 5) กลวิธีต่อสู้หรือแข่งขันเพื่อเอาชนะฝ่ายตรงข้ามให้ได้

David (2000: 44) ได้เสนอความหมายของยุทธศาสตร์ไว้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง การพัฒนาระยะยาวขององค์กรบนรากฐานการวิเคราะห์โอกาสและอุปสรรค จากการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก และการประเมินจุดแข็ง จุดอ่อน จากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน การตัดสินใจเชิงยุทธศาสตร์ที่ดีต้องอาศัยหลักเหตุและผลของวิธีการแก้ปัญหาอย่างวิทยาศาสตร์

จากการให้ความหมายของยุทธศาสตร์ข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ความหมายของยุทธศาสตร์สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิธีการบริหารจัดการภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้ได้เปรียบคู่แข่ง โดยมองเป้าหมายให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดตามวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้

2. ความสำคัญของยุทธศาสตร์

มีนักวิชาการหลายท่านได้เห็นความสำคัญของยุทธศาสตร์ พร้อมทั้งได้ให้ความสำคัญเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของยุทธศาสตร์ไว้ดังนี้

พวงรัตน์ เกษรแพทย (2543: 44) ได้เห็นความสำคัญของการกำหนดยุทธศาสตร์ว่าเป็นการวางแผนกลยุทธ์ที่มุ่งไปในอนาคต มีกระบวนการคิดหาวิธีการที่ดีที่สุด โดยให้ความสำคัญกับผลกระทบจากปัจจัยสภาพแวดล้อมภายนอกและภายใน ตลอดทุกมิติขององค์กร โดยให้ความสำคัญกับผลกระทบจากปัจจัยสภาพแวดล้อมทั้งภายนอกและภายในตลอดทุกมิติขององค์กร รวมทั้งมีการยอมรับร่วมกันของคนในองค์กร ซึ่งอาจกล่าวได้ว่า การกำหนดยุทธศาสตร์มีความจำเป็นอย่างมาก สำหรับผู้บริหารที่มุ่งหวังผลสำเร็จในการดำเนินงานในองค์กรที่ซับซ้อนหรือองค์กรที่ต้องได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสภาพแวดล้อมภายนอก อาทิ

เช่น การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของสังคม การขยายตัวอย่างรวดเร็วทางเทคนิค วิทยาการต่าง ๆ หรือการเปลี่ยนแปลงข้อกฎหมายต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งล้วนก่อให้เกิดผลที่โอกาส และอุปสรรคต่อการดำเนินงานองค์กร ดังนั้นผู้บริหารต้องหาวิธีการในการกำหนดทิศทาง การดำเนินงานที่ชัดเจน และต้องจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อให้สามารถเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้ โดยปรับขีดความสามารถขององค์กรให้ดำเนินการภายใต้สภาพแวดล้อม และข้อจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544: 38) ได้ให้ความสำคัญกับยุทธศาสตร์การพัฒนาคมนาคมไทยทุกคนให้มีคุณภาพ มีสุขภาพแข็งแรง เป็นคนเก่ง คนดี มีระเบียบวินัย รู้หน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อสังคมส่วนรวมและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของกลไกทางสังคมทุกระดับ โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว องค์กร ศาสนา องค์กรส่วนท้องถิ่น ภาคเอกชน สื่อมวลชนและประชาชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาพลังปัญญา ศีลธรรมและวัฒนธรรมของคนไทย ตลอดจนสามารถดำรงชีวิตได้อย่างเหมาะสมและพึ่งตนเองได้ในระยะยาว โดยกำหนดวัตถุประสงค์หลักของการพัฒนาคุณภาพคนและการคุ้มครองทางสังคมไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาคมนาคมให้มีคุณภาพ สุขภาพแข็งแรง กิจเป็น ทำเป็น มีการเรียนรู้ตลอดชีวิต มีวิถีคิดอย่างมีเหตุผล มีคุณธรรม จริยธรรม ระเบียบวินัย ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบต่อส่วนรวม รวมทั้งสามารถนำเทคโนโลยีสารสนเทศและภูมิปัญญาท้องถิ่นมาผสมผสานให้เกิดความสมดุลในการยกระดับคุณภาพชีวิต
2. เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางสังคมแก่ประชาชนอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม รวมทั้งช่วยเหลือและพัฒนาคมนาคมและผู้ด้อยโอกาสให้สามารถพึ่งตนเองได้มากขึ้น
3. เพื่อเสริมสร้างความสงบสุขในสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและบทบาทของครอบครัวและชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถาบันทางสังคมในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ รวมทั้งปลูกจิตสำนึกในความรักชาติและความเป็นไทย

สรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์คือสิ่งที่สำคัญที่จะใช้เพื่อให้องค์กรบรรลุเป้าหมายหลักของหน่วยงาน โดยคำนึงถึงทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดและปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลเกี่ยวข้อง

3. องค์ประกอบของยุทธศาสตร์

สุรนาท ขมะฉรงค์ (2540: 53-58) ได้แบ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ไว้เป็น 4 องค์ประกอบ คือ

1. เหตุผลของการกำหนดยุทธศาสตร์ (Rational) เป็นเหตุผลและสาเหตุที่มาของการกำหนดยุทธศาสตร์ในเรื่องต่าง ๆ ที่รัฐกำหนดขึ้น หากยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้นมีเหตุผลเพียงพอ สาธารณชนก็ยอมรับได้ ดังนั้นตัวยุทธศาสตร์ต้องอ้างอิงถึงสาเหตุที่มาและเหตุผลในการกำหนดยุทธศาสตร์ด้วย

2. เป้าหมายของยุทธศาสตร์หรือผลที่คาดว่าจะได้รับจากยุทธศาสตร์ (Targets or ended result) เป็นการกำหนดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ ถือเป็นจุดหมายปลายทางที่องค์กรมุ่งให้ไปให้ถึง แต่ข้อสำคัญเป้าหมายต้องมีความชัดเจนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติตามยุทธศาสตร์มีหลักยึดถือที่ชัดเจน

3. วิธีการหรือกลวิธีที่จะทำให้ยุทธศาสตร์บรรลุเป้าหมาย (Means or strategies) เป็นวิธีการปฏิบัติ (Means) เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมาย (End) ของยุทธศาสตร์ตามที่กำหนดไว้ ยุทธศาสตร์หนึ่ง ๆ อาจประกอบด้วยกลวิธีที่ผู้ปฏิบัติต้องเลือกกลวิธีที่ดีที่สุดที่เหมาะสมไปใช้

4. ทรัพยากรหรือปัจจัยที่สนับสนุนการดำเนินยุทธศาสตร์ (Resources) หมายถึง ทรัพยากรที่เป็นปัจจัยสนับสนุนให้การดำเนินยุทธศาสตร์ตามวิธีการที่กำหนดบรรลุผล ทรัพยากรที่เป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ เช่น คน เงิน วัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร เป็นต้น

กล้า ทองขาว (2548: 71) ได้แบ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ไว้เป็น 6 องค์ประกอบ คือ

1. วิสัยทัศน์
2. พันธกิจ
3. เป้าหมาย
4. ยุทธศาสตร์
5. มาตรการดำเนินการ
6. การประเมินผล

วิโรจน์ สารรัตนะ (2553: 103) ได้แบ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ไว้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. การกำหนดเป้าหมายของสิ่งที่ต้องการกระทำ ในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดนั้น องค์ประกอบสำคัญสิ่งแรกคือ เป้าหมาย ซึ่งอาจเป็นทั้งจุดประสงค์และผลงานที่เกิดขึ้นในที่สุด ในลักษณะที่เป็นการทำอะไร ได้อะไร และเพื่ออะไร

2. การกำหนดวิถีทางในการดำเนินงาน นับเป็นองค์ประกอบที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งของยุทธศาสตร์ เพราะหากไม่กำหนดวิถีทางต่าง ๆ ในการดำเนินการแล้ว ยุทธศาสตร์ที่กำหนดขึ้น

ก็ไม่อาจบรรลุถึงเป้าหมายที่ต้องการได้ วิธีการในการดำเนินงานจะเกิดขึ้นได้ย่อมต้องอาศัยองค์ประกอบที่สำคัญคือ หลักการและเกณฑ์ของยุทธศาสตร์ ซึ่งผู้กำหนดยุทธศาสตร์จะต้องมีความรู้และกำหนดไว้ก่อน นอกจากนี้ วิธีการที่จะสามารถทำให้ยุทธศาสตร์ดำเนินการได้ย่อมรวมไปถึงกลยุทธ์ และกลวิธีต่าง ๆ ด้วย

3. ปัจจัยสนับสนุนในการกำหนดยุทธศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยปัจจัยที่สำคัญ 2 ประการ คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายใน ได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และวิธีการในการกำหนดยุทธศาสตร์ หากขาดปัจจัยภายในแม้เพียงอย่างเดียว ยุทธศาสตร์ก็ไม่อาจเกิดขึ้นได้ และปัจจัยภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทางสังคม หรือแม้แต่สภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งมีผลกระทบต่อ การกำหนดยุทธศาสตร์เป็นอย่างมาก หากสภาพแวดล้อมใดแวดล้อมหนึ่งมีผลกระทบอย่างรุนแรง ยุทธศาสตร์อาจไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่อาจกำหนดขึ้นมาได้

นภดล พูลสวัสดิ์ (2551: 214) ได้แบ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ไว้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. เป้าหมาย
2. ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย
3. กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล

คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล (2552: 226) ได้แบ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ไว้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. กลไกเร่งรัดยุทธศาสตร์
2. การควบคุมยุทธศาสตร์
3. การประเมินผลยุทธศาสตร์

สันติสุข ภูศรีโสม (2554: 300-303) ได้แบ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ไว้เป็น 3 องค์ประกอบ คือ

1. เป้าหมาย
2. แนวทาง
3. กลไกเชิงนโยบาย

Wheelen และ Hunger (2000: 7) ได้แบ่งองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ไว้เป็น 4 องค์ประกอบ คือ

1. การระบุภารกิจหลัก
2. การกำหนดวัตถุประสงค์
3. การพัฒนากลยุทธ์
4. การกำหนดเป้าหมาย

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ของนักการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการสังเคราะห์องค์ประกอบของยุทธศาสตร์ได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สังเคราะห์องค์ประกอบของยุทธศาสตร์

องค์ประกอบของยุทธศาสตร์	สุรนาท ขมะณรงค์ (2540: 53-58)	กล้า ทองขาว (2548: 71)	วิโรจน์ สารรัตน์ (2553: 103)	นภดล พูลสวัสดิ์ (2551: 214)	คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล (2552: 226)	สันติสุข ภูศรีโสม (2554: 300-303)	Wheelen และ Hunger (2000: 7)	ความถี่	ร้อยละ
เหตุผลของการกำหนดยุทธศาสตร์	✓							1	14.29
เป้าหมาย	✓	✓	✓	✓		✓	✓	6	85.71
ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	✓	✓	✓	✓	✓	✓		6	85.71
ทรัพยากรหรือปัจจัยที่สนับสนุนการดำเนินยุทธศาสตร์	✓		✓					2	28.57
การกำหนดวัตถุประสงค์หรือวิสัยทัศน์		✓					✓	2	28.57
การระบุทิศทางหรือภารกิจ (พันธกิจ)		✓						1	14.29
การพัฒนากลยุทธ์							✓	1	14.29
มาตรการดำเนินการ		✓						1	14.29
กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล		✓		✓	✓	✓		4	57.14
การควบคุมยุทธศาสตร์					✓			1	14.29

จากผลการสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ (สุรนาท ขมะณรงค์, 2540: 53-58; กล้า ทองขาว, 2548: 71; วิโรจน์ สารรัตน์, 2553: 103; นภดล พูลสวัสดิ์, 2551: 214; คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล, 2552: 226; สันติสุข ภูศรีโสม, 2554: 300-303; Wheelen and Hunger, 2000: 7) ผู้วิจัยได้เลือกเอาองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ของนักการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไป สำหรับนำมาบูรณาการเพื่อใช้เป็นขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยสามารถสรุปองค์ประกอบของยุทธศาสตร์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ 3 องค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมาย 2) ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย และ 3) กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล

ซึ่งเป้าหมาย หมายถึง ความต้องการให้การบริหารงานวิชาการสามารถดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ให้ผู้ปฏิบัติยึดแนวปฏิบัติตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดและถือปฏิบัติ ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย หมายถึง วิธีการที่เป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และกลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล หมายถึง การแปลงยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้ลงสู่การปฏิบัติ โดยมีการกำกับ ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานที่ประกอบด้วย มาตรการ และกิจกรรมการดำเนินงานตามโครงการ

4. ขั้นตอนการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์

ขั้นตอนการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ หมายถึง ขั้นตอนในการวิเคราะห์องค์ประกอบทั้งหมด 3 ประการ อันได้แก่ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในขององค์กร และการวิเคราะห์ทัศนคติ ค่านิยม หรือวัฒนธรรมขององค์กร โดยมีเป้าหมายที่จะกำหนดสิ่งที่เรียกว่า “ตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์” การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกขององค์กรนั้น คือการวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ การเมือง สังคม อุตสาหกรรม และธุรกิจที่จะเกิดขึ้นในอนาคต โดยพิจารณาถึงทิศทาง การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวทั้งในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อที่จะหาข้อสรุปว่า การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมจะส่งผลกระทบต่อธุรกิจหรือต่อองค์กรในเชิงบวกหรือในเชิงลบ ถ้ากระทบกับองค์กรในเชิงบวกก็ถือว่าเป็น “โอกาส” (Opportunity) แต่ถ้ากระทบกับธุรกิจในเชิงลบก็ถือว่าเป็น “ภัยอันตราย” (Threat) ส่วนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในขององค์กรนั้น หมายถึง การพิจารณาถึงโครงสร้าง องค์กร ทรัพยากรมนุษย์ขององค์กร ทรัพยากรด้านต่าง ๆ ขององค์กร ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน เทคโนโลยี สถานที่ตั้ง ฐานลูกค้าและอื่น ๆ เพื่อที่จะดูว่าสิ่งต่าง ๆ ที่กล่าวมาเหล่านั้นเมื่อเทียบกับคู่แข่งแล้วเป็น “จุดอ่อน” (Weakness) หรือเป็น “จุดแข็ง” (Strength)

องค์ประกอบอีกส่วนหนึ่งของการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic analysis) คือ การวิเคราะห์ค่านิยม ความคาดหวัง ตลอดจนวัฒนธรรมขององค์กร เพราะองค์ประกอบด้วยกลุ่มบุคคลที่มีความคิดหลากหลาย แตกต่างกัน การพิจารณาแนวความคิดของกลุ่มบุคคลต่าง ๆ ในองค์กรจึงเป็นสิ่งสำคัญ เพราะที่จะดำเนินการองค์ประกอบด้วยการที่จะดำเนินการตามแผนเชิงยุทธศาสตร์ให้ได้ผลนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงในการที่จะทำให้แผนนั้นสามารถปฏิบัติได้ ข้อเท็จจริงส่วนหนึ่งที่ต้องคำนึงคือ แนวความคิดหรือค่านิยมของคนในองค์กรที่มีความแตกต่างกันในแง่แนวความคิดของกลุ่มต่าง ๆ และในบางกรณีอาจมีความขัดแย้งหรือมีการเมืองในองค์กร การบริหารเชิงยุทธศาสตร์จึงต้องคำนึงถึงข้อเท็จจริงในด้านบทบาทและอำนาจของกลุ่มต่าง ๆ ว่ากลุ่มใดมีอำนาจและพลังที่จะผลักดันนโยบายที่กำหนดไว้ให้เป็นผลสำเร็จ การศึกษาถึงค่านิยมของกลุ่มต่าง ๆ ในองค์กร และการพัฒนาทิศทางและนโยบายขององค์กรให้สอดคล้องกับกลุ่มคนเหล่านั้น จึงเป็นส่วนหนึ่งของแนวทางการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ด้วย สรุป การวิเคราะห์

เชิงยุทธศาสตร์มีเป้าหมายสำคัญคือ การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic positioning) ขององค์กร โดยพิจารณาถึงทิศทาง การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และพิจารณาถึงข้อเท็จจริง ในจุดอ่อน จุดแข็ง ขององค์กร ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ เพื่อที่จะให้การวางตำแหน่งนั้นสอดคล้อง และเป็นไปได้ และสามารถที่จะปรับตัวไปตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมอันเหมาะสม

ขั้นตอนการกำหนดทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic choice) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่

ขั้นตอนที่ 1 เป็นการกำหนดแนวทางหรือทางเลือกทางยุทธศาสตร์ (Strategic option) คือ หลังจากที่ได้มีการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกและสภาพแวดล้อมภายใน จะเป็นการพิจารณาถึงความเป็นไปได้ในการกำหนดทิศทาง การพัฒนาองค์กร เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม และตั้งอยู่บนพื้นฐานของการศึกษาจุดแข็ง จุดอ่อน และความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ บนพื้นฐานการศึกษาค่านิยมของกลุ่มต่าง ๆ ซึ่งเป็นการกำหนดแนวทาง การพัฒนาองค์กร ไปสู่นาคต เป็นการกำหนดทิศทางระยะยาวของพัฒนาการขององค์กร ตลอดจนการกำหนดแนวทางหรือยุทธศาสตร์ในทางเลือกต่าง ๆ เพื่อที่จะบรรลุสู่ทิศทางที่ได้ กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการประเมินทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ เมื่อมีการกำหนดทางเลือก ในเชิงยุทธศาสตร์หลาย ๆ แนวทางแล้ว จะมาสู่ขั้นศึกษาถึงความเป็นไปได้และความเหมาะสมของ แนวทาง กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นการประเมินทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งจะเป็แนวทางที่คำนึงถึง จุดอ่อนจุดแข็งขององค์กรและความเป็นไปได้ที่มีการปฏิบัติบนพื้นฐานของค่านิยม และเป็น แนวทางที่สามารถดำเนินไปอย่างสอดคล้องกับโอกาสที่เปิดกว้างในอนาคต ตลอดจนเป็นแนวทาง ที่สามารถหลีกเลี่ยงหรือป้องกันอันตรายของการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม แนวทาง ดังกล่าวอาจเรียกว่า “ยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมที่สุด (Strategic fit)”

ขั้นตอนที่ 3 เป็นการเลือกยุทธศาสตร์หลังจากที่ได้มีการประเมินถึงข้อดีข้อเสีย ของทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ต่าง ๆ เรียบร้อยแล้ว ก็จะเป็นช่วงของการตัดสินใจเลือกทางเลือกใด ทางเลือกหนึ่งให้เป็นการยุติ ในการนี้ต้องยอมรับว่า ประเด็นหรือค่านิยมของผู้นำหรือฝ่ายบริหาร นั้นมีน้ำหนักมากในการเป็นตัวกำหนดทางเลือก บ่อยครั้งทางเลือกที่เลือกไว้เกิดจากอารมณ์หรือ ความผูกพันของผู้นำองค์กร หรือเป็นผลมาจากการต่อสู้ทางการเมืองในระดับองค์กรมากกว่า ทางเลือกที่มีเหตุผล กล่าวโดยสรุปแล้ว การประเมินทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์นั้น เป้าหมายที่สำคัญ ที่สุดคือ ต้องการที่จะดูถึงยุทธศาสตร์หรือแนวทาง หรือนโยบายที่เหมาะสมที่สุดภายใต้ความ เป็นไปได้ และแนวทางที่สามารถสร้างความก้าวหน้าให้แก่องค์กรได้มากที่สุด

ขั้นตอนการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ (Strategy implementation) หมายถึง ขั้นตอนที่จะมีการวางแผนใช้ทรัพยากรทั้งด้านการเงิน บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ การสร้างเครือข่ายหรือการ ปรับโครงสร้างองค์กรให้เหมาะสม เพื่อสามารถนำแนวทางหรือกลยุทธ์ที่ได้ตัดสินใจนั้นไป

ปฏิบัติได้ นอกจากนี้ยังหมายถึง องค์ประกอบในการจัดแบ่งโครงสร้างองค์การรวม การกำหนดระบบบริหาร ตลอดจนการกำหนดระบบเกี่ยวกับสารสนเทศ และการสร้างค่านิยมหรือวัฒนธรรมขององค์การอีกด้วย

กล่าวโดยสรุป ขั้นตอนการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 3 ขั้นตอน คือ การวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ (Strategic analysis) การกำหนดทางเลือกเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic choice) และการนำยุทธศาสตร์ไปปฏิบัติ (Strategy implementation) ดังนั้น การบริหารเชิงยุทธศาสตร์จึงเป็นการเร่งรัดกระบวนการดำเนินงาน มีรูปแบบการปรับกระบวนการทำงานขององค์การ การปรับปรุงระเบียบตลอดจนค่านิยม วัฒนธรรม และความเชื่อต่าง ๆ ภายในองค์การให้สนับสนุนแผนงาน โครงการ เพื่อเพิ่มประสิทธิผลของยุทธศาสตร์และยุทธวิธีที่กำหนดไว้นั้นเอง

5. กระบวนการสร้างยุทธศาสตร์

เสาวนิตย์ ชัยมุสิก (2545: 26-54) กล่าวถึงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ว่า สถานศึกษาควรดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. การสำรวจสภาพของสถานศึกษา เป็นวิธีการของการดำเนินงานเพื่อกำหนดจุดอ่อน จุดแข็ง หรือสิ่งที่เป็นมาตรฐาน และสิ่งที่ไม่ได้มาตรฐานของสถานศึกษา
2. การกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ วัตถุประสงค์และเป้าหมาย เป็นการกำหนดความมุ่งหวัง ทิศทาง และความสำเร็จในอนาคต
3. การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน เป็นการกำหนดมาตรการของการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
4. การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา เป็นการกำหนดงาน/โครงการ/กิจกรรมให้สอดคล้องกับภารกิจและสภาพปัญหา หรือสิ่งที่ต้องพัฒนา

กระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ขั้นตอน สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ ดังนี้

ภาพประกอบที่ 2 แผนภาพแสดงกระบวนการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ (เสาวนิตย์ ชัยมุสิก, 2545: 27)

จากแผนภาพดังกล่าว สามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

1. การสำรวจสภาพของสถานศึกษา

วิธีการสำรวจสภาพของสถานศึกษาจะต้องทำการวิเคราะห์สภาพการณ์ทั้งภายในและภายนอก เพื่อสรุปผลการจัดการศึกษาของตนเอง

วิธีการและเทคนิคที่องค์กรนำมาใช้ในการสำรวจสภาพของสถานศึกษามีหลายวิธีการ เช่น วิธีการ Mc Kinsey's วิธีการ 4's P วิธีการ Proter's Forees และวิธีการ SWOT analysis เป็นต้น

วิธีการ SWOT Analysis ซึ่งเป็นคำย่อมาจาก Strengths (จุดแข็ง) Weakness (จุดอ่อน) Opportunities (โอกาส) และ Threats (อุปสรรค) เป็นการวิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย ปัจจัยที่เอื้อต่อความสำเร็จ รวมทั้งข้อจำกัดหรืออุปสรรคของความสำเร็จขององค์กร วิธีการหรือเทคนิคต่าง ๆ เป็นเครื่องมือการบริหารคุณภาพ (Quality tools) ที่ผู้บริหารสามารถเลือกใช้ตามความเหมาะสม และเป็นไปตามหลักการของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ซึ่งสถานศึกษาสามารถกำหนดแผนการดำเนินงานของตนเอง กำหนดกระบวนการหรือวิธีการทำงานของตนเองด้วยตนเอง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับนโยบายของรัฐและกรมต้นสังกัด

การสำรวจสภาพของสถานศึกษา เป็นการศึกษารูปร่างหน้าตาของตนเอง ซึ่งโดยทั่วไปสถานศึกษาจะต้องดำเนินการสำรวจสภาพภายในของสถานศึกษาและสภาพภายนอกของสถานศึกษา

การวิเคราะห์สภาพภายในจะต้องวิเคราะห์ใน 2 ลักษณะ คือ วิเคราะห์ด้านกายภาพและวิเคราะห์ด้านคุณภาพ โดยวิธีการเทียบเคียง (Benchmarking) กับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

การวิเคราะห์สภาพภายนอก เป็นการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในด้านสังคม (Social factors) การเมือง ด้านเศรษฐกิจ (Economic factors) ด้านกฎหมาย นโยบาย จุดเน้น (Political and legal factors) และด้านเทคโนโลยี (Technological factors)

2. การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา

วิสัยทัศน์ (Vision) คือ จุดมุ่งหมาย ความตั้งใจ ความมุ่งมั่นหรือสิ่งที่ควรว่าควรจะเป็นในอนาคต โดยมองอนาคตจากการสำรวจสภาพที่แท้จริงทั้งภายในและภายนอก โดยเน้นความเป็นเลิศและการสร้างโอกาส คู่อคิดเพื่อประกอบการมองอนาคต แต่มีข้อคิดเพียงอย่างเดียวจะต้องมีจินตนาการหรือความฝันด้วย

การกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา จำเป็นต้องใช้ศิลปะเพราะวิสัยทัศน์เป็นจินตภาพที่ปราศจากรายละเอียด วิสัยทัศน์เป็นสิ่งที่สถานศึกษาต้องการจะให้เห็นความสำเร็จที่จะเกิดขึ้นเมื่อได้ลงมือดำเนินการแล้ว

3. การกำหนดยุทธศาสตร์การดำเนินงาน

การกำหนดยุทธศาสตร์ของแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา เป็นการพิจารณาทางเลือก วิธีการดำเนินงานหลังจากที่สถานศึกษามีผลการสำรวจสภาพและสามารถระบุสภาพปัจจุบันและปัญหาได้แล้ว ซึ่งโดยทั่วไปสถานศึกษามักจะพิจารณาเลือกยุทธศาสตร์ใน 3 ลักษณะ ได้แก่ การเลือกยุทธศาสตร์การรักษาเสถียรภาพ (Stability strategy) การเลือกยุทธศาสตร์การสร้างความสำเร็จเติบโต (Growth strategy) และการเลือกยุทธศาสตร์การตัดทอน (Retrenchment strategy)

4. การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา

การกำหนดภารกิจของสถานศึกษา เป็นการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาของสถานศึกษา โดยกำหนดเป็นงาน โครงการหรือกิจกรรม การกำหนดโครงการที่ดีสถานศึกษาควรคำนึงถึงลักษณะสำคัญ 10 ประการ ดังนี้

1. โครงการที่ดีจะต้องอยู่บนพื้นฐานที่มาจากการวิเคราะห์ หรือการประเมินตามสภาพจริง

2. โครงการจะต้องกำหนดจากปัญหาที่ได้จากการวิเคราะห์ หรือการประเมินที่เป็นปัญหาที่ผ่านการคัดเลือกแล้วว่ามีสำคัญ
3. โครงการทุกโครงการจะต้องสะท้อนให้เห็นนโยบายและวัตถุประสงค์
4. โครงการที่ดีจะต้องยืดหยุ่นได้ เพื่อความสมบูรณ์และความคล่องตัวของการดำเนินงาน
5. โครงการที่ดีจะต้องมีจุดหมายหลักเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียน
6. โครงการที่ดีจะต้องมีการกำหนดแผนการทำงานที่แน่นอน
7. โครงการที่ดีจะต้องมีแนววิธของการประสานงานกันเป็นอย่างดี
8. โครงการที่ดีจะต้องเน้นการทำงานเป็นทีม
9. โครงการที่ดีจะต้องต่อเนื่องกัน มีการแก้ไขปัญหา ป้องกัน ส่งเสริมและพัฒนา
10. โครงการที่ดีจะต้องมีการกำกับติดตาม และประเมินผล ตลอดจนมีการรายงานผลหรือปรับปรุง พัฒนา แก้ไขอย่างเป็นระบบและครบวงจร

คณิง สายแก้ว (2549: 289-317) ได้เสนอกระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ไว้ 3 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นการศึกษาบริบทโดย 1) การศึกษาเชิงสำรวจเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางการแก้ปัญหา และ 2) การอภิปรายกลุ่มเป้าหมายเพื่อวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และสิ่งคุกคาม การบริหารจัดการศึกษา 3) การศึกษาพหุกรณีสถานศึกษาต้นแบบการบริหารจัดการ ขั้นตอนที่สองเป็นการพัฒนาร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์จากข้อมูลที่สังเคราะห์ได้จากผลการวิจัยในขั้นตอนแรก และขั้นตอนที่สามเป็นการตรวจสอบร่างข้อเสนอที่ได้จากขั้นตอนที่สอง

สุพานิ สฤษฎ์วานิช (2549: 136) กล่าวถึงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ว่า กระบวนการสร้างยุทธศาสตร์ มีจุดเริ่มต้นมาจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทั้งสภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายในองค์กร ตลอดจนการวิเคราะห์ทรัพยากรต่าง ๆ ขององค์กรว่า มีทรัพยากรอย่างไรบ้างต่อมาก็ประเมินความสามารถขององค์กรว่าเก่งเรื่องอะไร เชี่ยวชาญในเรื่องอะไรและถ้านำทรัพยากรและความสามารถมาประสานประโยชน์ร่วมกันก็จะก่อให้เกิดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสม

โดยสรุปจะเห็นว่า กระบวนการสร้างยุทธศาสตร์มีจุดเริ่มต้นมาจากการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคที่หน่วยงานมีอยู่ จากนั้นจึงกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และภารกิจ ดังนั้น ยุทธศาสตร์จึงควรกำหนดภายหลังจากประเมินศักยภาพ (จุดแข็งและจุดอ่อน) ของหน่วยงานและปัจจัยแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ (โอกาสและอุปสรรค) แล้ว เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย โดยใช้จุดแข็งที่ตนเองมีอยู่ไปดำเนินการเมื่อโอกาสเอื้ออำนวยให้ ซึ่งเป็นวิธีการที่จะทำให้หน่วยงานใช้ทรัพยากรคุ้มค่าและให้ผลดีที่สุด

ตอนที่ 2 แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจของการบริหารโรงเรียนที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง งานอื่น ๆ มีความสำคัญในลักษณะที่เป็นงานสนับสนุนให้งานวิชาการดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารการศึกษา ผู้บริหารมีบทบาทหน้าที่ในการบริหาร โดยสนับสนุนส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกระดับที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ ในการนำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้คือ 1) ความหมายของการบริหารงานวิชาการ 2) ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ 3) ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ 4) หลักการบริหารงานวิชาการ และ 5) กระบวนการวางแผนและกระบวนการในการบริหารงานวิชาการ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

นักการศึกษา นักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

อุทัย ธรรมเตโช (2531: 76) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนให้ได้ผลดี มีประสิทธิภาพสูงสุด หรือการบริหารงานที่ให้พลเมืองมีความรู้ มีคุณธรรม สามารถประกอบอาชีพ ดำรงตนให้เป็นพลเมืองดี ช่วยพัฒนาชาติให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

กิติมา ปริศีลลภ (2532: 47) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาหรือโรงเรียนเกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด เพราะหน้าที่ของสถานศึกษาหรือโรงเรียนทุกแห่งคือการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ผู้เรียน มีผู้บริหารคือครูใหญ่เป็นผู้นำทางวิชาการ มีการทำงานร่วมกับครู ให้คำแนะนำและประสานงานให้ทุกคนทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

อดุลย์ เพียรเสมอ (2539: 10) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา ปรับปรุง กระบวนการเรียนการสอนให้ดีขึ้น นับตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน ทั้งนี้เพื่อให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและจุดมุ่งหมายของการศึกษา

อนุศักดิ์ สมิตสันต์ (2540: 2) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกประเภทในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา

การปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน สื่อการสอน หลักสูตรรวมทั้งพัฒนาครู เพื่อนำผลแห่งการพัฒนาทั้งหลายทั้งปวงนั้นมาเอื้ออำนวยและปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพดีมากยิ่งขึ้น

วินิจ เกตุขำ (2543: 1) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนในโรงเรียนหรือสถานศึกษาเพื่อให้เกิดผลดีมีประสิทธิภาพ

นิพนธ์ กินวงศ์ (2544: 16) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การร่วมมือทำงานของบุคคลตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป โดยมีวัตถุประสงค์ของการทำงานร่วมกัน ในการร่วมมือกันทำงานนั้นจะต้องมีบุคคลที่เป็นหัวหน้าที่เราเรียกว่าผู้บริหาร และการร่วมมือกันจะจัดในรูปองค์การประเภทต่าง ๆ แล้วแต่วัตถุประสงค์ที่มีในองค์การนั้น ๆ

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2544: 102) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารสถานศึกษา โดยมีการจัดกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

กมล ภู่งประเสริฐ (2544: 7) ได้เสนอความหมายของการบริหารงานวิชาการไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา อันเป็นเป้าหมายสูงสุดของภารกิจของสถานศึกษา

จากการให้ความหมายของการบริหารงานวิชาการข้างต้น ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ความหมายของบริหารงานวิชาการสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินงานหรือการปฏิบัติงานวิชาการที่ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรในสถานศึกษาร่วมกันดำเนินการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้กระบวนการอย่างมีระเบียบ ใช้ทรัพยากรและวิธีการอย่างเหมาะสม

2. ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา สถานศึกษาทุกระดับทุกประเภท มีภารกิจที่สำคัญอยู่ที่การพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่คาดหวังไว้ การดำเนินการให้ได้ผลดังกล่าว ต้องอาศัยการดำเนินการที่ถูกต้องโดยอาศัยหลักวิชาการศึกษา อาศัยการทำงานที่เป็นระบบ อาศัยความตระหนักว่าต้องมีการพัฒนาอยู่เสมอ และอาศัยความตั้งใจจริง

งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดของโรงเรียน จุดมุ่งหมายของงานวิชาการนั้นอยู่ที่การสร้างเสริมนักเรียนให้มีความรู้ ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของนักการศึกษาที่กล่าวไว้ดังนี้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535: 15-16) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย และการวางแผนการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการเรียนการสอนเพื่อให้เป็นไปตามความมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน และงานวิชาการเป็นงานหลักของการบริหารสถานศึกษา ไม่ว่าสถานศึกษาจะเป็นประเภทใด มาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานด้านวิชาการ ซึ่งเป็นหัวใจของสถานศึกษา

อำภา บุญช่วย (2537: 2) กล่าวว่า “ไม่มีสถานศึกษาหรือโรงเรียนใดไม่ได้จัดให้มีงานด้านวิชาการ ซึ่งถือว่าเป็นหัวใจสำคัญ หรือเรียกได้ว่าเป็นงานหลักของสถานศึกษาหรือโรงเรียน”

อุทัย บุญประเสริฐ (2540: 25) ให้แนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของงานวิชาการดำเนินงานวิชาการเป็นงานหลัก มีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคนหรือเด็ก เป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบ เป็นงานที่เป็นหัวใจของโรงเรียนและมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงานของโรงเรียนและใช้กำกับกระบวนการดำเนินงานในส่วนต่าง ๆ ของโรงเรียน ให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการของโรงเรียน คือ ให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ ให้ได้คนดีที่เป็นคนที่สมบูรณ์

สันตชัย แห่งธรรม (2553: 155-200) กล่าวว่า งานวิชาการที่ดีย่อมส่งผลให้การบริหารงานด้านการศึกษาในโรงเรียนมีประสิทธิภาพ

งานวิชาการจึงได้กลายเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของโรงเรียน ครอบคลุมโรงเรียนทั้งระบบทั้งโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนใดที่งานวิชาการก้าวหน้า โรงเรียนนั้นมักจะมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมเป็นที่ยอมรับทั่วไป ส่วนโรงเรียนใดงานวิชาการล้าหลัง อ่อนด้อย โรงเรียนนั้นจะไม่เป็นที่นิยม ขาดศรัทธาหรือความศรัทธา มักจะเสื่อมถอยไม่เป็นที่ยอมรับ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษาให้มากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้เสียทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็ปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษา มีความเข้มแข็งในการบริหารและการจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุน การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 33)

จากที่กล่าวมาพอสรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีความสำคัญและเป็นหัวใจของสถานศึกษา ดังนั้นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกคน จำเป็นต้องให้ความสนใจและให้

ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการเป็นอันดับแรก โดยมุ่งหวังให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และเพื่อใช้เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จให้เห็นถึงคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของสถานศึกษานั้น ๆ

3. ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

นักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาได้กำหนดภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ต่าง ๆ กันดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 111) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาเป็น 5 ด้าน คือ

1. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร
2. การจัดการเรียนการสอน
3. การนิเทศภายใน
4. การวัดและประเมินผลการศึกษา
5. การประกันคุณภาพการศึกษา

กมล ภูประเสริฐ (2545: 9-18) กำหนดขอบข่ายงานการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การบริหารหลักสูตร
2. การบริหารการเรียนการสอน
3. การบริหารการประเมินผลการเรียน
4. การบริหารการนิเทศภายในสถานศึกษา
5. การบริหารพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ
6. การบริหารวิจัยและการพัฒนา
7. การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ
8. การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศทางวิชาการ
9. การบริหารการประเมินผลงานทางวิชาการของสถานศึกษา

สำนักงานปฏิรูปการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 21) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจของการบริหารและการศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา โดยเฉพาะด้านการบริหารงานวิชาการไว้ 8 ภารกิจคือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนการเรียนรู้
4. การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา

5. การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษา
8. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 32) ได้กำหนดขอบข่ายและภารกิจของการบริหารและจัดการสถานศึกษาเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการไว้ 12 ด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับแนวการปฏิรูปการศึกษา ได้แก่

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546: 9) ได้กำหนดขอบข่ายงานวิชาการไว้ 6 กลุ่มงาน ดังนี้

1. งานหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร
2. การบริหารหลักสูตร
3. งานสื่อและนวัตกรรม
4. งานวัดและประเมินผล
5. งานนิเทศภายใน
6. งานส่งเสริมวิชาการ

บุญมี แก้วห้าประการ (2546: 39-40) กล่าวว่า ขอบข่ายของงานวิชาการ ได้แก่

1. งานหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. งานการเรียนการสอน
3. งานวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน
4. งานวัดผลและประเมินผล

5. งานห้องสมุด
6. งานนิเทศการศึกษา
7. งานการกำหนดวิธีดำเนินงาน
8. งานส่งเสริมการสอน
9. งานประชุมอบรมทางวิชาการ

กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-30) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงานและแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น

2. การวางแผนงานด้านวิชาการ
3. การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
5. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. การนิเทศการศึกษา
10. การแนะแนว
11. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
12. การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
14. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน

สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

15. การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

เหรียญชัย วีรวรรค์กุล (2551: 248-259) ได้กำหนดขอบข่ายภารกิจงานและแนวปฏิบัติงานด้านวิชาการไว้ในงานวิจัยดังนี้

1. ด้านการบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการบริหารวัสดุ สื่อ นวัตกรรมการเรียนการสอน
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศการศึกษา
8. ด้านการแนะแนวการศึกษา
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ทางวิชาการแก่ชุมชน
11. ด้านการประสานความร่วมมือทางวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา

Faber และ Shearson (1970: 212) ได้แบ่งการบริหารงานวิชาการออกเป็น 5 ด้าน คือ

1. การจัดวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและการจัดเนื้อหาของหลักสูตร
2. การนำหลักสูตรไปใช้
3. การจัดอุปกรณ์การสอน
4. การนิเทศการสอน
5. การส่งเสริมครูประจำการ

จากการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของนักการศึกษา และหน่วยงานทางการศึกษาข้างต้น ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการสังเคราะห์ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการได้ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สังเคราะห์ภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ เพื่อสรุปเป็นประเด็นยุทธศาสตร์ ด้านการบริหารงานวิชาการสู่ประชาคมอาเซียน

ภารกิจและขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2545: 111)	กมล ภูประเสริฐ (2545: 9-18)	กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 21)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 32)	ซุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546: 9)	บุญมี แก้วห้าประการ (2546: 39-40)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-30)	เหรียญชัย วีรวัฒน์กุล (2551: 248-259)	Faber และ Shearson (1970: 212)	ความถี่	ร้อยละ
	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	9
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓		✓	✓	✓	✓	8	88.89

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภารกิจและขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ	สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาแห่งชาติ (2545: 111)	กมด. ฎุประเสฐฐ (2545: 9-18)	กระทรวงศึษาธิการ (2545: 21)	กระทรวงศึษาธิการ (2546: 32)	ฐมฐักต์ อินทรวิภย์ (2546: 9)	บุญมี แก้วห้ำประการ (2546: 39-40)	กระทรวงศึษาธิการ (2550: 29-30)	เพรียญชัย วิรารรท์กุล (2551: 248-259)	Faber และ Shearon (1970: 212)	ความถี่	ร้อยละ
	การนึเทศการศึษา	✓	✓		✓	✓	✓	✓	✓	✓	8
การวัดผล ประเมฐผลและการเทียบโอน การเรียญรู้	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓		8	88.89
การประกันคุณภาพภายในและมาตรฐาน การศึษา	✓		✓	✓			✓	✓		5	55.56
การบริหารพัฒนาบุคลากรทางวิชาการ		✓								1	11.11
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึษา		✓	✓	✓			✓	✓		5	55.56
การบริหารโครงการทางวิชาการอื่น ๆ		✓								1	11.11
การบริหารระบบข้อมูลและสารสนเทศ ทางวิชาการ		✓								1	11.11
การบริหารการประเมฐผลงานทาง วิชาการของสถานศึษา		✓								1	11.11
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ทางการศึษา			✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	7	77.78
การพัฒนาแหล่งเรียญรู้			✓	✓			✓	✓		4	44.44
การแนะแนวการศึษา				✓			✓	✓		3	33.33
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน			✓	✓			✓	✓		4	44.44
การประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึษาอื่น				✓			✓	✓		3	33.33
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึษา				✓			✓	✓		3	3.33

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ภารกิจและขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ	สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545: 111)	กมล ภูประเสริฐ (2545: 9-18)	กระทรวงศึกษาธิการ (2545: 21)	กระทรวงศึกษาธิการ (2546: 32)	ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์ (2546: 9)	บุญมี แก้วห้าประการ (2546: 39-40)	กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 29-30)	เหรียญชัย วีรวรรัทกุล (2551: 248-259)	Faber และ Shearron (1970: 212)	ความถี่	ร้อยละ
	การบริหารหลักสูตร					✓					1
งานส่งเสริมวิชาการ					✓					1	11.11
งานห้องสมุด						✓				1	11.11
งานการกำหนดวิธีดำเนินงาน						✓				1	11.11
งานส่งเสริมการสอน						✓				1	11.11
งานประชุมและการอบรมทางวิชาการ						✓				1	11.11
การวางแผนงานด้านวิชาการ							✓			1	11.11
การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น							✓			1	11.11
การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา							✓			1	11.11
การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา							✓			1	11.11
การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา							✓			1	11.11
การส่งเสริมครูประจำการ									✓	1	11.11

จากผลการสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545: 111; กมล ภูประเสริฐ, 2545: 9-18; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 21; กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546: 9; บุญมี แก้วห้าประการ, 2546: 39-40; กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 29-30; เหรียญชัย วีรวรรัทกุล, 2551: 248-259; Faber and Shearron, 1970: 212) ผู้วิจัยได้เลือกเอาภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่มีความเห็นสอดคล้องกันตั้งแต่ร้อยละ 30 ขึ้นไป เพื่อนำมาบูรณาการเพื่อใช้เป็นขอบเขตเนื้อหา

เกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการสู่ประชาคมอาเซียน สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้เป็น 12 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่นในประชาคมอาเซียน
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

4. หลักการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2539: 43) มีหลักการบริหารดังนี้

1. หลักแห่งประสิทธิภาพ (Efficiency) หมายถึง การได้มีผลผลิตเพิ่มขึ้นโดยไม่เพิ่มการลงทุน นั่นคือนักเรียนนักศึกษาสามารถสำเร็จการศึกษาตามกำหนดของหลักสูตรโดยไม่ลาออกกลางคัน เรียนเกินเวลา และช้ากว่ากำหนด
2. หลักแห่งประสิทธิผล (Effectiveness) หมายถึง ผลผลิตได้ตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ นั่นคือนักเรียนนักศึกษามีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ คุณภาพ และการจัดการได้

หลักการบริหารงานวิชาการของอุดมศึกษา (พรชูลี อาชาวอำรุง, 2546: 21) ควรยึดหลักดังนี้

1. เน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ
2. มีเสรีภาพทางวิชาการ
3. มีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เป็นอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

4. เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคม และภูมิปัญญาไทย อันเป็นการยกระดับวัฒนธรรมการเรียนรู้ของบุคคลให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน

สรุป หลักการบริหารงานวิชาการควรคำนึงถึงหลักแห่งประสิทธิภาพและประสิทธิผล โดยเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการพัฒนาการกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการ

5. กระบวนการวางแผนและกระบวนการในการบริหารงานวิชาการ

การวางแผนเป็นกระบวนการอย่างมีขั้นตอนตามแนวคิดของ Massie และ Douglas (1981: 22-25) โดยแบ่งเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. การกำหนดเป้าหมายของการทำงานของสถานศึกษา เช่น การวางแผนปรับปรุงการเรียนการสอน การกำหนดเป้าหมาย หากสามารถรวมความคิดเห็นจากฝ่ายต่าง ๆ ก็จะเป็นประโยชน์ต่อการบริหาร

2. การค้นหาโอกาสและการพิจารณาถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น เป็นการหาแนวทางที่จะช่วยให้แผนที่วางไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้

3. การแปลโอกาสให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ เป็นการนำเอาแผนที่มียู่ไปใช้ อย่างมีเหตุผล และต้องมีความสามารถในการพยากรณ์เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น โดยอาศัยข้อมูลที่มีอยู่

4. การเลือกแนวทางที่ดีที่สุดและการกำหนดจุดมุ่งหมาย เป็นการกำหนดจุดมุ่งหมายเฉพาะของงาน

5. การตรวจสอบและการทบทวน เป็นการตรวจสอบและประเมินผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติตามแผน

กระบวนการบริหารงานวิชาการ สามารถแบ่งได้เป็น 3 ส่วนคือ

1. การเตรียมการ ได้แก่ การตัดสินใจ การวางแผน และการจัดการองค์การ

2. การปฏิบัติการ ได้แก่ การจัดคนเข้าทำงาน การอำนวยความสะดวก การจัดสรรทรัพยากร การติดต่อสื่อสาร การประสานงาน และการกระตุ้นจิตใจ

3. การควบคุมหรือประเมินผล ได้แก่ การควบคุมงาน การประเมินผลงาน

การบริหารงานวิชาการมีฐานของการบริหารคือ อำนาจหน้าที่ (Authority) หมายถึง สิทธิในการปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งได้กำหนดไว้กับตำแหน่ง เพื่อให้ผู้ดำรงตำแหน่งใช้สำหรับการตัดสินใจและปฏิบัติหน้าที่การงานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วงลงได้ ส่วนความรับผิดชอบ (Responsibility) เป็นความผูกพันที่ผู้บริหารยึดถือไว้ ในการที่จะปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ให้เป็นผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

กระบวนการบริหารจะช่วยให้ผู้บริหารประสบความสำเร็จ ดังนี้

1. ช่วยให้การบริหารงานสะดวกและรวดเร็วขึ้น เพราะมองเห็นความสำคัญของงานลดปัญหาความซ้ำซ้อน และสามารถมอบหมายงานได้ถูกต้อง
2. ช่วยให้ผู้บริหารสามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้ทันต่อความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคม
3. ช่วยให้สถานศึกษาได้ขยายงาน มีความเจริญเติบโตและก้าวหน้า มองเห็นปัญหาสามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ตามที่วางไว้
4. ช่วยส่งเสริมตัวบุคคลในการทำงาน การจัดการหน่วยงาน การบริหารงานได้งานเหมาะกับบุคคล เพื่อให้บุคคลปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเต็มใจ
5. ช่วยให้ผู้บริหารได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์ กระตุ้นให้บุคคลในองค์การทำงานอย่างมีอิสระ และมีความรับผิดชอบ
6. ช่วยให้การจัดหมวดหมู่ของงานให้เป็นไปตามความเหมาะสมและรวดเร็ว
7. ช่วยให้มี परिณผล การติดตามผลของการปฏิบัติงาน

สรุป กระบวนการในการบริหารงานวิชาการ เป็นส่วนประกอบในการปฏิบัติงาน ทางด้านการบริหารงานวิชาการ ทั้งทางด้านการบริหารจัดการ การวางแผน หรือการดำเนินงานเกี่ยวกับงานวิชาการให้เป็นระบบ มีความชัดเจนและทำงานเชื่อมโยงกัน เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยอาศัยทรัพยากรต่าง ๆ เช่น คน เงิน วัสดุสิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงาน รวมทั้งแนวทางปรับปรุง และพัฒนาให้ได้ผลดีมีประสิทธิภาพสูงสุด

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ในการนำเสนอข้อมูลเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้คือ 1) ประวัติความเป็นมาของประชาคมอาเซียน 2) การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน 3) หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยที่กล่าวถึงเกี่ยวกับอาเซียน 4) คุณลักษณะเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียน 5) การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน และ 6) แผนพัฒนาของอาเซียนในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ประวัติความเป็นมาของประชาคมอาเซียน

อาเซียน (ASEAN) หรือสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กระทรวงการต่างประเทสใช้คำนี้ ส่วนราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติว่า “สมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้” มาจากภาษาอังกฤษว่า “Association of Southeast Asian Nations” อาเซียนก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพฯ ซึ่งประกอบไปด้วยประเทศไทย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และสิงคโปร์

ได้ลงนามกันที่วังสราญรมย์ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2510 (ค.ศ. 1967) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีต่อกันระหว่างประเทศในภูมิภาค ชำรงไว้ซึ่งสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางการเมือง สร้างสรรค์ความเจริญทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาทางสังคม และวัฒนธรรม การกินที่อยู่ดีบนพื้นฐานของความเสมอภาค และผลประโยชน์ร่วมกันของประเทศสมาชิก (Association of Southeast Asian Nations, 2001: 9) ในระยะแรกเมื่อปี พ.ศ. 2510 อาเซียนมี 5 ประเทศ เท่านั้น ต่อมาประเทศบรูไนดารุสซาลามได้เข้ามาเป็นสมาชิกลำดับที่ 6 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2527 ส่วนประเทศเวียดนามเข้ามาเป็นสมาชิกลำดับที่ 7 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม 2538 สำหรับประเทศลาว และประเทศพม่า นั้นเข้าเป็นสมาชิกพร้อมกันเมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2540 นอกจากนี้ประเทศกัมพูชาเข้าเป็นสมาชิกล่าสุดเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ทำให้อาเซียนมีสมาชิกร่วมกันทั้งหมด 10 ประเทศ (กระทรวงการต่างประเทศ, ม.ป.ป.) ปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่าสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (ASEAN) ได้ลงนามในข้อตกลงของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศอาเซียน ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย อนุญาตให้ประชาชนสมาชิกอาเซียนด้วยกันเดินทางไปมาในภูมิภาคนี้ได้เป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยไม่ต้องขอการประทับตราหนังสือเดินทางเข้าประเทศ VISA นอกจากนี้ยังมีความเป็นมาที่เกี่ยวกับอาเซียน ดังนี้

1.1 ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN declaration) หรือปฏิญญากรุงเทพ ฯ (Bangkok declaration)

เป็นเอกสารในการก่อตั้งสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งได้รับการลงนาม ณ กรุงเทพมหานคร ในวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยในขณะนั้นมีสมาชิกผู้ก่อตั้งจำนวน 5 ประเทศ (Association of Southeast Asian Nations, 2009: 37) ได้แก่ ไทย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ มาเลเซีย และฟิลิปปินส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสกัดการแพร่ขยายของลัทธิคอมมิวนิสต์ในเวียดนาม โดยกำหนดหลักการเบื้องต้นของอาเซียนอย่างเช่น การร่วมมือกันมิตรภาพ และการไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับสถานการณ์ภายในประเทศของสมาชิกทั้งหมด (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2552: 8)

นอกจากนี้แล้วเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2550 ผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้ร่วมกันกำหนดเป้าหมายภายในปี พ.ศ.2558 (ค.ศ.2015) (ประกฤษทร์ เทพชาติ, 2552: 35) อาเซียนสามารถรวมตัวกันเป็น “ประชาคมอาเซียน” ทั้งในแง่การเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม วัฒนธรรม (Association of Southeast Asian Nations, 2009: 58) โดยยึดประโยชน์สูงสุดของภาคประชาชนในประเทศสมาชิกอาเซียนเป็นศูนย์กลาง นอกจากการเป็นสมาชิกก่อตั้งของอาเซียนแล้ว ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2551 จนถึงปี 2552 ไทยยังดำรงตำแหน่งประธานอาเซียนอีกด้วย โดยในฐานะประธานอาเซียน ไทยได้มีโอกาสเป็นเจ้าภาพการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนถึงสองครั้ง โดยครั้งแรกจัดในเดือนกุมภาพันธ์ 2552 ที่อำเภอชะอำ และอำเภอหัวหิน และครั้งที่สองจัดระหว่างวันที่

23-25 เดือนตุลาคม 2552 นอกจากนี้แล้วประเทศไทยยังได้เป็นประธานอาเซียนด้วย ในขณะนี้คือ ดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ พ.ศ. 2551-2555 (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2552: 17-19)

1.2 กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 13 เมื่อปี 2550 ที่ประเทศสิงคโปร์ ผู้นำอาเซียนได้ลงนามในกฎบัตรอาเซียน ซึ่งเปรียบเสมือนธรรมนูญของอาเซียนที่จะวางกรอบทางกฎหมายและโครงสร้างองค์กรเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของอาเซียนในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ และเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขับเคลื่อนการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน ภายในปี 2558 (ค.ศ. 2015) ตามที่ผู้นำอาเซียนได้ตกลงกันไว้ โดยวัตถุประสงค์ของกฎบัตร ๑ คือ ทำให้อาเซียนเป็นองค์กรที่มีประสิทธิภาพ มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และเคารพกฎกติกาในการทำงานมากขึ้น นอกจากนี้ กฎบัตรอาเซียนจะให้สถานะนิติบุคคลแก่อาเซียนเป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล (Intergovernmental organization) (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2552: 62-63)

กฎบัตรอาเซียนประกอบด้วยข้อบทต่าง ๆ 13 บท 55 ข้อ มีประเด็นใหม่ que แสดงความก้าวหน้าของอาเซียน ได้แก่ 1) การจัดตั้งองค์กรสิทธิมนุษยชนของอาเซียน 2) การให้อำนาจเลขาธิการอาเซียนสอดส่องและรายงานการทำตามความตกลงของรัฐสมาชิก 3) การจัดตั้งกลไกสำหรับการระงับข้อพิพาทต่าง ๆ ระหว่างประเทศสมาชิก 4) การให้ผู้นำเป็นผู้ตัดสินว่าจะดำเนินการอย่างไรต่อรัฐ ผู้ละเมิดพันธกรณีตามกฎบัตรอาเซียนอย่างร้ายแรง 5) การเปิดช่องให้ใช้วิธีการอื่นในการตัดสินใจได้หากไม่มีฉันทมติ 6) การส่งเสริมการปรึกษาหารือกันระหว่างประเทศสมาชิกเพื่อแก้ไขปัญหาที่กระทบต่อผลประโยชน์ร่วม ซึ่งทำให้การตีความหลักการห้ามแทรกแซงกิจการภายในมีความยืดหยุ่นมากขึ้น 7) การเพิ่มบทบาทของประธานอาเซียน เพื่อให้อาเซียนสามารถตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉินได้อย่างทันท่วงที 8) การเปิดช่องทางให้อาเซียนสามารถมีปฏิสัมพันธ์กับองค์กรภาคประชาสังคมมากขึ้น และ 9) การปรับปรุงโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการประชุมสุดยอดอาเซียน 2 ครั้งต่อปี จัดตั้งคณะมนตรีเพื่อประสานความร่วมมือในแต่ละ 3 เสาหลัก และการมีคณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียนที่กรุงจาการ์ตา เพื่อลดเวลาและค่าใช้จ่ายในการประชุมของอาเซียน เป็นต้น (กระทรวงการต่างประเทศ, 2552 ข: 2-37)

กฎบัตรอาเซียนมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม 2551 กล่าวคือ หลังจากที่ประเทศสมาชิกรวมทั้ง 10 ประเทศได้ให้สัตยาบันกฎบัตร และการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 14 ระหว่างวันที่ 28 กุมภาพันธ์ ถึง 1 มีนาคม 2552 ที่จังหวัดเพชรบุรี เป็นการประชุมระดับผู้นำอาเซียนครั้งแรกหลังจากกฎบัตรมีผลบังคับใช้ (กระทรวงการต่างประเทศ, 2552 ข: 16)

จากการศึกษาดังกล่าวพบว่า กฎบัตรอาเซียนจึงมีความจำเป็นอย่างมากที่ทุกประเทศต้องเคารพซึ่งกันและกัน เพราะมีการลงนามทั้ง 10 ประเทศสมาชิก เปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญแห่งอาเซียน การตัดสินใจทำกฎบัตรอาเซียนตามแผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ ปฏิญญา

กัวลาลัมเปอร์ ว่าด้วยจัดทำกฎบัตรอาเซียน และปฏิญญาเซบู (ที่ประเทศฟิลิปปินส์) ว่าด้วยแผนแม่บทของกฎบัตรอาเซียน ต้องตระหนักถึงการมีผลประโยชน์ร่วมกันและพึ่งพาอาศัยกันระหว่างประชาชนและรัฐสมาชิกอาเซียน ซึ่งมีความผูกพันกันทางภูมิศาสตร์ มีวัตถุประสงค์ร่วมกันและชะตากรรมร่วมกัน (กระทรวงการต่างประเทศ, 2552 ข: 9) ดังเช่น ปัจจุบันประเทศกัมพูชายังไม่สนใจเรื่องกฎบัตรอาเซียน โดยพยายามจะทำสงครามกับไทย (Bangkok Post, 2011: 3)

1.3 สามเสาหลักของอาเซียน

ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 ประชาคมย่อย ซึ่งเปรียบเสมือนสามเสาหลักซึ่งเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน ได้แก่

1.3.1 ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN political-security community)

อาเซียนมุ่งส่งเสริมความร่วมมือในด้านการเมืองและความมั่นคงเพื่อเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาค เพื่อให้ประเทศในภูมิภาคอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข และสามารถแก้ไขปัญหาและความขัดแย้งโดยสันติวิธี (สำนักเลขาธิการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม, 2553: 28)

เพื่อรองรับการเป็นประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN political-security community blueprint) โดยเน้นใน 3 ประการ (กระทรวงการต่างประเทศ, ม.ป.ป.) คือ

1. การมีกฎเกณฑ์และค่านิยมร่วมกัน ครอบคลุมถึงกิจกรรมต่าง ๆ ที่ร่วมกันทำเพื่อสร้างความเข้าใจในระบบสังคม วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่แตกต่างของประเทศสมาชิก ส่งเสริมพัฒนาการทางการเมืองไปในทิศทางเดียวกัน เช่น หลักการประชาธิปไตย การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน การสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม การต่อต้านการทุจริต การส่งเสริมหลักนิติธรรมและธรรมาภิบาล เป็นต้น

2. ส่งเสริมความสงบสุขและรับผิดชอบร่วมกันในการรักษาความมั่นคงสำหรับประชาชนที่ครอบคลุมในทุกด้าน ครอบคลุมความร่วมมือเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงในรูปแบบเดิม ซึ่งหมายถึงมาตรการสร้างความไว้วางใจและการระงับข้อพิพาทโดยสันติ เพื่อป้องกันสงครามและให้ประเทศสมาชิกอาเซียนอยู่ด้วยกันโดยสงบสุขและไม่มีความหวาดระแวง นอกจากนี้ ยังขยายความร่วมมือเพื่อต่อต้านภัยคุกคามรูปแบบใหม่ เช่น การต่อต้านการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด การค้ามนุษย์ ตลอดจนการเตรียมความพร้อมเพื่อป้องกันและจัดการภัยพิบัติและภัยธรรมชาติ (กระทรวงการต่างประเทศ, 2551: 8)

3. การมีพลวัตและปฏิสัมพันธ์กับโลกภายนอก กำหนดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างบทบาทของอาเซียนในความร่วมมือระดับภูมิภาค เช่น กรอบ ASEAN+3 กับจีน ญี่ปุ่น

สาธารณรัฐเกาหลี และการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก ตลอดจนความสัมพันธ์ที่เข้มแข็งกับมิตรประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เช่น สหประชาชาติ (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2552: 54)

นอกจากนี้แล้ว ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประกอบไปด้วย ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับอาเซียนความสัมพันธ์ระหว่างประเทศและประวัติศาสตร์ของประเทศสมาชิกอาเซียน

1.3.2 ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN economic community)

อาเซียนจะรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนภายในปี 2558 โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนมีตลาด และฐานการผลิตเดียวกันและมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี (กระทรวงการต่างประเทศ, 2551: 9) อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมอาเซียน (ASEAN economic community blueprint) ซึ่งเป็นแผนงานบูรณาการการดำเนินงานในด้านเศรษฐกิจเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ 4 ด้าน คือ

1. การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน โดยจะมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน และแรงงานมีฝีมืออย่างเสรี และการเคลื่อนย้ายเงินทุนอย่างเสรีมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 10) รวมทั้งการส่งเสริมการรวมกลุ่มสาขาสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเวลาที่จะค่อย ๆ ลดหรือยกเลิกอุปสรรคระหว่างกันเป็นระยะ ทั้งนี้ กำหนดให้ลดภาษีสินค้าเป็น 0% และลดหรือเลิกมาตรการที่มีใช้ภายในปี 2553 เปิดตลาดภาคบริการทั้งหมดภายในปี 2558 และเปิดเสรีการลงทุนภายในปี 2553

2. การสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียน โดยให้ความสำคัญกับประเด็นด้านนโยบายที่จะช่วยส่งเสริมการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ เช่น นโยบายการแข่งขัน การคุ้มครองผู้บริโภค สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ นโยบายภาษี และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน (การเงิน การขนส่ง เทคโนโลยีสารสนเทศ และพลังงาน) (Association of Southeast Asian Nations, 2009: 58-61)

3. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค ให้มีการพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และการเสริมสร้างขีดความสามารถผ่านโครงการต่าง ๆ เช่น ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน (Initiative for ASEAN integration-IAI) เป็นต้น เพื่อลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก

4. การบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก เน้นการปรับประสานนโยบายเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศภายนอกภูมิภาค (ประภัสสร เทพชาตรี, 2552: 10) เพื่อให้อาเซียนที่มีท่าทีร่วมกันอย่างชัดเจน เช่น การจัดทำเขตการค้าเสรีของอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ เป็นต้น รวมทั้งส่งเสริมการสร้างเครือข่ายในด้านการผลิต และจำหน่ายภายในภูมิภาคให้เชื่อมโยงกับเศรษฐกิจโลก (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2552: 56-58)

ดังนั้น ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนประกอบด้วย เศรษฐกิจอาเซียน เศรษฐกิจในประเทศและ AFTA เศรษฐกิจอาเซียน เป็นการส่งเสริมการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) เน้นสิ่งสำคัญของอาเซียนให้เป็นรูปธรรม โดยได้กำหนดเวลาที่จะค่อย ๆ จะลดหรือยกเลิกมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีภายในปี พ.ศ. 2553 ซึ่งเริ่มใช้มาแล้วตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 และจะเปิดเสรีทั้งหมดภายในปี พ.ศ. 2558 (กระทรวงการต่างประเทศ, ม.ป.ป.)

1.3.3 ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community)

อาเซียนมุ่งหวังประโยชน์จากการรวมตัวกันเพื่อให้ประชาชนมีการอยู่ดีกินดี ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ มีสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียว โดยมีความร่วมมือเฉพาะด้าน (Functional cooperation) ภายใต้สังคมและวัฒนธรรมที่ครอบคลุมในหลายด้าน ได้แก่ เยาวชน การศึกษาและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สิทธิมนุษยชน สาธารณสุข วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สิ่งแวดล้อม สตรี แรงงาน การจัดการความยากจน สวัสดิการสังคมและการพัฒนาวัฒนธรรมและสารสนเทศ กิจการพลเรือน การตรวจคนเข้าเมืองและกงสุล ยาเสพติด และการจัดการภัยพิบัติ สิทธิมนุษยชน โดยมีคณะทำงานอาเซียนรับผิดชอบการดำเนินความร่วมมือในแต่ละด้าน

อาเซียนได้ตั้งเป้าเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 โดยมุ่งหวังเป็นประชาคมที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง มีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปัน (ปรีชาหมั่นคง, 2554: 69) ประชากรอาเซียนมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีและมีการพัฒนาในทุกด้านเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์อาเซียน (ASEAN identity) เพื่อรองรับการเป็นประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน อาเซียนได้จัดทำแผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community blueprint) ซึ่งประกอบด้วยความร่วมมือใน 6 ด้าน ได้แก่

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ (Human development)
2. การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม (Social welfare and protection)
3. สิทธิและความยุติธรรมทางสังคม (Social justice and rights)
4. ความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม (Environmental sustainability)
5. การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน (Building an ASEAN identity)
6. การลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the development gap)

โดยมีกลไกการดำเนินงาน ได้แก่ การประชุมรายสาขาในระดับเจ้าหน้าที่อาวุโส (Senior officials meeting) และระดับรัฐมนตรี (Ministerial meeting) และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-cultural community council) (กระทรวงการต่างประเทศ, 2552 ก: 1-3)

ประชาสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน ประกอบไปด้วย ศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมและภัยพิบัติทางธรรมชาติ (ภูเขาไฟระเบิด น้ำท่วม แผ่นดินถล่ม สึนามิ) และอาชญากรรมข้ามชาติ

1.3.3.1 สิ่งแวดล้อม ได้มองถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้เยาวชนรุ่นหลัง และชาวโลกได้อาศัยสืบไปอย่างยั่งยืน เนื่องจากปัจจุบันสภาวะแวดล้อมแปรปรวนเปลี่ยนแปลง จึงทำให้ทุกคนหันมาตระหนักและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น ปลูกต้นไม้ ไม้ทิ้งของลงในแม่น้ำ รวมทั้งการก่อสร้างพลังงานแสงอาทิตย์ (Association of Southeast Asian Nations, 2009: 80-81)

1.3.3.2 อาชญากรรมข้ามชาติ ปรัชญาอาชญากรรมข้ามชาตินี้เป็นปัญหาใหญ่ เนื่องจากการเปิดเสรีแรงงานที่มารับจ้างในประเทศหนึ่งไม่พอใจนายจ้างจึงฆ่า เช่น แรงงานพม่าที่นายจ้างไทย และบางที่มีแก๊งค์ค้ายาเสพติด เช่น ชาวจีนที่มาอาศัยในไทย ค้ายาเสพติดของคนไทยที่หลงเชื่อเพียงคำพูดเท่านั้น (สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน, 2552: 5)

1.3.3.3 ภัยพิบัติ เช่น ภูเขาไฟระเบิด น้ำท่วม แผ่นดินไหว สึนามิ (กระทรวงการต่างประเทศ, 2552: 29-31) ปัจจุบันจะเกิดขึ้นบ่อยมาก และจะพบเห็นได้จากหน้าจอโทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์อยู่บ่อยครั้ง และเกิดขึ้นเกือบทั่วโลกเนื่องจากสภาวะโลกเปลี่ยนแปลง (ธวัช ทันโตภาส, 2553: 26)

1.3.3.4 ศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรม นับว่าศิลปะ ประเพณีและวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญมาก โดยเฉพาะในยุคที่ชาติบ้านเมืองอยู่ในระยะที่ทุกคนในชาติต่อสู้ดิ้นรนเพื่อให้ชีวิตอยู่รอด เนื่องจากเศรษฐกิจและปัญหาบ้านเมืองทั้งภายในและนอกประเทศรุมเร้า สิ่งที่จะช่วยบรรเทาหรือช่วยลดความเครียดของคนในสังคมได้ดีที่สุดคือ ศิลปะ การร้องรำทำเพลง ประเพณีและวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมาช้านาน นอกจากนี้ยังเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละชาติด้วย (สุมนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์, 2553: 18-30)

พัฒนาการที่สำคัญดังกล่าวส่งผลให้อาเซียนเกิดการเปลี่ยนแปลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 จะมีผลกระทบต่อการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การศึกษาระดับอุดมศึกษา เช่น การเปิดเสรีด้านการค้า สินค้าและบริการในอาเซียนจะส่งผลให้การจัดการศึกษาข้ามพรมแดนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน ขยายตัวกว้างขวางมากขึ้น และการที่อาเซียนเห็นพ้องกันในการกำหนดให้ภาษาในการทำงานของอาเซียนเป็นภาษาอังกฤษ สื่อให้เห็นว่า การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นเรื่องจำเป็นทั้งในโลกปัจจุบันและในอนาคต เป็นต้น หลายประเทศในอาเซียนได้มีการเตรียมการและดำเนินการพัฒนาขีดความสามารถของทรัพยากรมนุษย์เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนแล้ว เช่น ประเทศสิงคโปร์ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะความรู้ด้านภาษาอังกฤษในระดับที่ใช้งานในชีวิตประจำวันได้ตั้งแต่ในระดับพื้นฐาน และให้นักเรียนมีอิสระที่

จะเลือกเรียนภาษาใดภาษาหนึ่งที่ไม่ใช่ภาษาท้องถิ่นเป็นภาษาที่สาม ประเทศมาเลเซียจัดการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เป็นภาษาอังกฤษ ประเทศฟิลิปปินส์สอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2550: 42)

ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิกหนึ่งของอาเซียนจำเป็นต้องเตรียมการเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของอาเซียน ซึ่งผลกระทบที่สำคัญกับการศึกษาไทยคือ การเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษา การรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียนจะทำให้การเคลื่อนย้ายกำลังคน นักศึกษา และบุคลากรทางการศึกษาสะดวกขึ้น และการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการศึกษายังส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายขององค์ความรู้ ภาษาและวัฒนธรรมระหว่างกัน การศึกษาไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวเพื่อผลิตกำลังคนของประเทศให้มีความพร้อมสำหรับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปหลังจากการรวมตัวเป็นประชาคมอาเซียน

2. การจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน

อาเซียนเป็นภูมิภาคที่มีการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและเป็นตัวอย่างของการรวมตัวของกลุ่มประเทศที่มีพลังต่อรองในเวทีการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ความก้าวหน้าของอาเซียนมีปัจจัยจากความไว้วางใจซึ่งกันและกันระหว่างรัฐสมาชิก อันก่อให้เกิดบรรยากาศที่สร้างสรรค์และเอื้อต่อความร่วมมือระหว่างกัน ทำให้สถานการณ์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้เปลี่ยนผ่านจากสถานะแห่งความตึงเครียดและการเผชิญหน้าในยุคสงครามเย็นมาสู่ความมีเสถียรภาพ ความมั่นคง และความร่วมมืออย่างใกล้ชิดในปัจจุบัน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ดำเนินงานโครงการเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ได้แก่ โครงการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (Spirit of ASEAN) โดยคัดเลือกโรงเรียนเข้าร่วมโครงการเพื่อพัฒนาให้มีความพร้อมและศักยภาพในการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน เป็นศูนย์การเรียนรู้อาเซียน จำนวน 68 โรงเรียน แบ่งเป็นโรงเรียน 3 รูปแบบ คือ 1) โรงเรียน Sister school จำนวน 30 โรงเรียน 2) โรงเรียน Buffer school จำนวน 24 โรงเรียน 3) ASEAN focus school จำนวน 14 โรงเรียน ทั้งนี้มีโรงเรียนที่เป็นเครือข่ายมากกว่า 500 โรงเรียน โรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าวขณะนี้กำลังดำเนินการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียน และจัดกิจกรรมในโรงเรียนเพื่อสร้างความตระหนักเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 3 เป้าหมายการพัฒนาสู่ประชาคมอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 2)

Sister school (30 โรงเรียน)	Buffer school (24 โรงเรียน)	ASEAN focus school (14 โรงเรียน)	School สังกัด สพฐ.
<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ที่เน้นอาเซียน เน้นภาษาอังกฤษ ICT พหุวัฒนธรรม ภาษาเพื่อนบ้าน - เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เผยแพร่ สื่อสารการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และชุมชน รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป - จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน - มีโรงเรียนเครือข่ายอย่างน้อย 9 โรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโรงเรียนต้นแบบการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ที่เน้นอาเซียน เน้นภาษาเพื่อนบ้าน พหุวัฒนธรรม - เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เผยแพร่ สื่อสารการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียน สำหรับผู้บริหาร ครู ผู้เรียน และชุมชน รวมทั้งผู้สนใจทั่วไป - จัดกิจกรรมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน - มีโรงเรียนเครือข่ายอย่างน้อย 9 โรงเรียน 	<ul style="list-style-type: none"> - เป็นโรงเรียนต้นแบบพัฒนาการเรียนรู้อาเซียน โดยการบูรณาการในหลักสูตร 2551 เน้นการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและการจัดทำหน่วยการเรียนรู้อาเซียนศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษาฯ - เป็นศูนย์อาเซียนศึกษา เป็นแหล่งการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในโรงเรียนและชุมชน 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้บริหาร ครู และผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ และความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน - จัดกิจกรรมสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักเกี่ยวกับอาเซียน - มีมุมอาเซียนศึกษาหรือศูนย์อาเซียนศึกษา

ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา โรงเรียนได้จัดกิจกรรมหลากหลาย เช่น การเรียนรู้ผ่านสื่ออุปกรณ์รูปภาพ วิดิทัศน์ นิทรรศการ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ รวมถึงการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียนทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือสื่อ ICT (Information communication technology) ซึ่งกิจกรรมที่กล่าวมาเป็นการออกแบบและจัดประสบการณ์ให้โรงเรียนได้เปิดโอกาสให้นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นศูนย์อาเซียนและโรงเรียนเครือข่ายได้ลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งเป็นไปตาม

แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนได้ประสบการณ์ตรง และมีกิจกรรมสร้างสรรค์ที่เน้นการสร้างความตระหนักเรื่องประชาคมอาเซียน

ดังนั้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเรียนรู้ให้ผู้เรียนอย่างสูงสุด อันจะเป็นพลังการขับเคลื่อนการพัฒนาโรงเรียนสู่ประชาคมอาเซียนในทุกพื้นที่อย่างมีประสิทธิภาพ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษาพิจารณาเห็นว่า การสร้างศักยภาพให้แก่สถานศึกษา และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียนเป็นเรื่องสำคัญที่มีผลต่อการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน จึงได้จัดทำเอกสารแนวทางการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน เป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กไทย เพื่อการอยู่ร่วมกับประชาชนของประเทศต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน ในปี 2558

การดำเนินการนำแนวคิดการศึกษาสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินการ จึงเน้นที่การผสมแนวคิดดังกล่าวเข้าไปในหลักสูตรสถานศึกษา ให้การทำงานทั้งหมดเป็นการทำงานปกติ กล่าวคือ จัดเป็น 1) รายวิชาพื้นฐาน 2) รายวิชาเพิ่มเติม และ 3) กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โดยเป็นการประกันผลได้ว่า ผู้เรียนมีคุณภาพตามที่หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กำหนดไว้ ขณะเดียวกันก็เป็นการเตรียมการให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ กระบวนการ และเจตคติค่านิยมของพลเมืองไทยที่มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถอยู่ในประชาคมอาเซียนได้อย่างดี

สำหรับโรงเรียน Sister school และ Buffer school อาจมีการพัฒนาที่ผู้เรียนในด้านการเตรียมการสู่ประชาคมอาเซียนที่มีความเข้มข้นในเรื่องของการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ซึ่งเป็นภาษาของอาเซียน เรื่องของการใช้ภาษาต่างประเทศที่สองที่เป็นภาษาเพื่อนบ้าน รวมไปถึงจนถึงการศึกษาเพื่อความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีระบบการสื่อสารที่เป็นเครือข่ายสังคมออนไลน์ (Social network) ในการติดต่อสื่อสารและเรียนรู้ร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับโรงเรียนอื่น ๆ ในประเทศอาเซียน

มีนักวิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน โดย นพดล สุตันตวิณชัยกุล (2554: 56-59) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนั้น สืบเนื่องมาจากการดำเนินงานด้านการส่งเสริมความร่วมมือในนโยบายด้านการเงินและเศรษฐกิจมหภาค การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม การพัฒนาความร่วมมือด้านการเกษตร พลังงาน การท่องเที่ยว การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ฯลฯ โดยการยกระดับการศึกษาใน 7 สาขา คือ วิศวกรรม พยาบาล สถาปัตยกรรม การสำรวจ แพทย์ ทันตแพทย์และนักบัญชี เพื่อการสร้างมาตรฐานด้านแรงงานฝีมือให้สามารถเคลื่อนย้ายไปทำงานในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนได้ง่ายยิ่งขึ้นในปี พ.ศ.2558 ประเทศไทยโดยกระทรวงศึกษาธิการเป็นผู้ผลิตแรงงานที่เป็นนักวิชาชีพหรือแรงงานเชี่ยวชาญตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกำหนด แต่ในการศึกษารั้งนี้ผู้วิจัยได้เน้นไปที่สำนักงาน

คณะกรรมการการอาชีวศึกษาและสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน โดยกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะด้านที่เกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งของรัฐและของเอกชนในด้านการจัดการหลักสูตรการเรียนการสอน การวิเคราะห์นโยบายและแผนกลยุทธ์ และการรวบรวมข้อเสนอแนะที่สามารถนำไปปฏิบัติได้ ในการศึกษาวิจัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการแสวงหาคำตอบด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่ายจากประชากรที่เป็นสถานศึกษาอาชีวศึกษาทั้งหมด 839 แห่ง โดยสุ่มตัวอย่างมา 300 ตัวอย่าง และคัดเลือกที่สมบูรณ์ได้ 249 ตัวอย่าง จึงสามารถให้ความเชื่อมั่นได้ร้อยละ 95 หรืออาจเกิดความคลาดเคลื่อนได้ไม่เกินร้อยละ 5 เท่านั้น ผลการศึกษาพบว่า การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทยด้านการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนจาก 3 ระดับ คือ มาก น้อย ไม่พร้อมหรือไม่เปิดสอนนั้น ส่วนใหญ่ในด้านหลักสูตรต่าง ๆ จะอยู่ในระดับน้อย ยกเว้นหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) จะอยู่ในระดับมาก หรือในส่วนของความพร้อมในด้านการกำหนดนโยบายและแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษาอาชีวศึกษาไทย ในการเตรียมความพร้อมการผลิตช่างฝีมือส่วนใหญ่อยู่ในระดับน้อยเช่นกัน ทั้งนี้เพราะสถานศึกษาอาชีวศึกษาของไทยมีนโยบายที่เน้นไปในการผลิตช่างฝีมือหรือแรงงานฝีมือ (Skilled labour) ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพตั้งแต่ปี พ.ศ.2550 เป็นต้นมา จึงทำให้ไม่สอดคล้องกับความต้องการของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนที่เน้นแรงงานระดับชำนาญการ (Specialist) ซึ่งผลิตโดยสถาบันอุดมศึกษาหรือมหาวิทยาลัยเท่านั้น ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยมีข้อเสนอว่าควรเพิ่มคุณภาพของแรงงานฝีมือด้วยการสนับสนุนอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และห้องปฏิบัติการให้ได้มาตรฐานยิ่งขึ้นในทุกสถานศึกษาอาชีวศึกษา ควบคู่กับการพัฒนาคุณภาพครู-อาจารย์ในด้านการสื่อสารเป็นภาษาอังกฤษ ด้านการใช้ ICT ด้านการค้นคว้าหาความรู้จาก Internet และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์กับบุคลากรทางการศึกษาในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้มากยิ่งขึ้น ส่วนการวิจัยเรื่องต่อไปควรให้มีการวิจัยเชิงสำรวจเกี่ยวกับความพร้อมของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ที่เป็นผู้ผลิตแรงงานชำนาญการ (Specialist) ตามที่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนต้องการให้ทันในปี พ.ศ. 2558 และปริษา หมั่นคง (2554: 52-60) ได้ทำการวิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาชีวะระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ของแต่ละประเทศในกลุ่มสมาชิกอาเซียน ผลการวิเคราะห์สรุปได้ดังนี้ 1) ระดับประถมศึกษา ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ ประเทศไทย และประเทศเวียดนาม มีการศึกษาเกี่ยวกับอาเซียนในวิชาสังคมศึกษา ภูมิศาสตร์ มีตัวชี้วัดที่แน่นอน ยกเว้นในวิชาภูมิศาสตร์ของประเทศบรูไนดารุสซาลาม ไม่ระบุตัวชี้วัดในเนื้อหา โดยประเทศลาวมีเรียนในวิชาภาษาและวรรณคดี ประเทศเวียดนามได้สอนแบบบูรณาการเข้ากันทุกวิชา ประเทศไทยใช้คำว่า “สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม” สำหรับข้อแตกต่างคือ ประเทศสิงคโปร์มีการเรียนการสอนกฎบัตรอาเซียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และประถมศึกษาปีที่ 6 ส่วนประเทศอื่นยังไม่

มีเรียน 2) ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ประเทศบรูไนดารุสซาลาม ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศสิงคโปร์ และประเทศไทย มีเรียนหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาเซียนในวิชาภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา เศรษฐศาสตร์ วรรณคดี ภาษาอังกฤษ และศิลปศึกษา มีตัวชี้วัดที่แน่นอน ยกเว้นประเทศบรูไนดารุสซาลาม ในวิชาภูมิศาสตร์และประวัติศาสตร์ ไม่มีตัวชี้วัด และประเทศอินโดนีเซียเรียนในวิชาเศรษฐศาสตร์ ประเทศสิงคโปร์เรียนวรรณคดีภาษาอังกฤษและศิลปศึกษา มีตัวชี้วัดที่แน่นอน 3) ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ประเทศกัมพูชา ประเทศอินโดนีเซีย ประเทศลาว ประเทศมาเลเซีย ประเทศฟิลิปปินส์ ประเทศสิงคโปร์ มีเรียนหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาเซียนในวิชาประวัติศาสตร์ สังคมศึกษา ศิลปวัฒนธรรม จริยศึกษา มีตัวชี้วัดที่แน่นอน ยกเว้นประเทศสิงคโปร์ สำหรับหลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาเซียนในระดับนี้มี 2 ระดับคือ 3.1) ระดับมัธยมศึกษาหรือ ม.6 ในวิชาประวัติศาสตร์ วิชาสังคมศึกษา วิชาวรรณคดีภาษาอังกฤษ มีตัวชี้วัดที่แน่นอน และ 3.2) ระดับเตรียมมหาวิทยาลัย (“A” Level) ในวิชาสังคมศึกษา สำหรับวิชาประวัติศาสตร์ศึกษา นอกจากนี้ยังมีวิชาวรรณคดีภาษาอังกฤษ มีตัวชี้วัดที่แน่นอน

3. หลักสูตรการศึกษาของประเทศไทยที่กล่าวถึงเกี่ยวกับอาเซียน

3.1 หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ได้กล่าวไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 4 สาระ รวมทั้งระบุมাত্রฐานการเรียนรู้ของแต่ละสาระดังนี้

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส.2.1: ปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดีตามกฎหมาย ประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

มาตรฐาน ส.2.2: เข้าใจในระบบการเมืองการปกครองในสังคมปัจจุบัน ยึดมั่น ศรัทธา และธำรงรักษาไว้ซึ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.3.2: เข้าใจระบบและสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ของระบบเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส.4.2: เข้าใจพัฒนาการของมนุษยชาติจากอดีตถึงปัจจุบันในแง่ความสัมพันธ์ และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

มาตรฐาน ส.4.3: เข้าใจความเป็นมาของชาติไทย วัฒนธรรม ภูมิปัญญาไทย มีความภูมิใจ และธำรงความเป็นไทย

สาระที่ 5 ภูมิศาสตร์

มาตรฐาน ส.5.1: เข้าใจลักษณะของโลกทางกายภาพตระหนักถึงความสัมพันธ์ของสรรพสิ่งที่ปรากฏในระวางที่ ซึ่งมีผลต่อกันและกันในระบบของธรรมชาติ ใช้แผนที่และเครื่องมือ ทางภูมิศาสตร์ในการค้นหาข้อมูล ภูมิสารสนเทศ ซึ่งจะนำไปสู่การใช้และการจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2544: 26-28)

3.2 หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้กล่าวไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม 3 สาระ ทั้งระบุมาตรฐานการเรียนรู้ของแต่ละสาระและมีเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาเซียน ดังนี้

สาระที่ 2 หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม

มาตรฐาน ส.2.1: เข้าใจและปฏิบัติตามหน้าที่ของการเป็นพลเมืองที่ดี มีค่านิยมที่ดีงามและธำรงรักษาประเพณีและวัฒนธรรมไทย ดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสังคมไทยและสังคมโลกอย่างสันติสุข

ระดับชั้น ม.2 สาระการเรียนรู้แกนกลางได้ระบุถึง “ความคล้ายคลึงและความแตกต่างของวัฒนธรรมไทย และวัฒนธรรมของประเทศในภูมิภาคเอเชีย วัฒนธรรมที่เป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างกัน

ระดับ ม.4-6 สาระการเรียนรู้แกนกลางได้ระบุถึง คุณลักษณะพลเมืองดีของประเทศชาติและสังคมโลก เช่น มีความรับผิดชอบต่อตนเองและชุมชนประเทศชาติและสังคมโลก มีคุณธรรม จริยธรรมเป็นหลักในการดำเนินชีวิต นอกจากนี้ยังระบุถึง ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมไทยและวัฒนธรรมสากล วิธีการเลือกรับวัฒนธรรมสากล

สาระที่ 3 เศรษฐศาสตร์

มาตรฐาน ส.3.1: เข้าใจและสามารถบริหารจัดการทรัพยากรในการผลิตและการบริโภค การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จำกัด ได้อย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า รวมทั้งเข้าใจหลักการของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในสาระการเรียนรู้แกนกลาง ความว่า “ระบบเศรษฐกิจของโลกปัจจุบัน ผลดีผลเสียระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ”

มาตรฐาน ส.3.2: เข้าใจระบบสถาบันทางเศรษฐกิจต่าง ๆ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและความจำเป็นของการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในสังคมโลก

ระดับ ม.4-6 ในสาระการเรียนรู้แกนกลางได้ระบุถึง วิวัฒนาการของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจในยุคโลกาภิวัตน์ของไทย ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่อการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศ ผลกระทบของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจของประเทศที่มีต่อภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้า และบริการ การค้าการลงทุนระหว่างประเทศ บทบาทขององค์การ

ระหว่างประเทศในเวที การเงิน โลกที่มีผลต่อประเทศไทย แนวคิดพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ บทบาทขององค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่สำคัญในภูมิภาคต่าง ๆ ของโลก เช่น WTO, NAFTA, EU, IMF, ADB, OPEC, FTA, APEC ในระดับต่าง ๆ เขตสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ และปัจจัยต่าง ๆ ที่นำไปสู่การพึ่งพา การแข่งขัน การขัดแย้ง และการประสานประโยชน์ทางเศรษฐกิจ วิธีการกีดกันทางการค้าในการค้าระหว่างประเทศ

สาระที่ 4 ประวัติศาสตร์

มาตรฐาน ส.4.2: เข้าใจพัฒนาการของมนุษย์จากอดีตจนถึงปัจจุบันในด้านความสัมพันธ์และการเปลี่ยนแปลงของเหตุการณ์อย่างต่อเนื่อง ตระหนักถึงความสำคัญและสามารถวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้น

ในระดับชั้น ป.5 สาระการเรียนรู้แกนกลางได้ระบุถึง การเข้ามาของอารยธรรมอินเดียและจีนในดินแดนไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้โดยสังเขป และอิทธิพลของอารยธรรมจีนและอินเดียที่มีต่อไทย และคนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น ศาสนา ความเชื่อ ภาษา การแต่งกาย และอาหาร

ในระดับชั้น ป.6 สาระการเรียนรู้แกนกลางได้ระบุถึง ใช้แผนที่แสดงที่ตั้งอาณาเขตของประเทศเพื่อนบ้าน พัฒนาการทางประวัติศาสตร์ของประเทศเพื่อนบ้าน โดยสังเขป เพื่อให้เข้าใจในสภาพปัจจุบันของประเทศนั้น ๆ สภาพสังคมเศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศเพื่อนบ้านของไทยในปัจจุบัน ตัวอย่างความเหมือนและความต่างระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ภาษา ศาสนา การปกครอง นอกจากนี้แล้วยังมีความเป็นมาของกลุ่มอาเซียนโดยสังเขป อาเซียนในปัจจุบัน ความสัมพันธ์ของกลุ่มอาเซียนทางเศรษฐกิจและสังคมปัจจุบัน โดยสังเขป

ในระดับ ม.1 สาระการเรียนรู้แกนกลางได้ระบุถึง ที่ตั้งและสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีผลต่อพัฒนาการทางด้านประวัติศาสตร์ สังคม เศรษฐกิจ และการเมืองของประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ความร่วมมือรวมเป็นกลุ่มอาเซียนของประเทศภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่ถือว่าเป็นพัฒนาการของภูมิภาค ที่ตั้งและความสำคัญของแหล่งอารยธรรมในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เช่น มรดกโลกในประเทศต่าง ๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อิทธิพลของอารยธรรมโบราณในดินแดนไทยที่มีต่อพัฒนาการของสังคมไทยในปัจจุบัน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 20-26)

ดังนั้น จากข้อมูลดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ไม่ได้ระบุเนื้อหาและมาตรฐานการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนโดยเฉพาะ แต่จะกล่าวโดยรวมเรื่องสังคมโลก ส่วนหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีความหลากหลายที่กล่าวถึงอาเซียน เช่น การเปิดเสรีในยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้แล้วการศึกษาเรื่องอาเซียนมีความจำเป็นแล้วที่เราต้องเรียนรู้ เพื่อให้ทันสมัยกับกระแสโลกปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม

4. คุณลักษณะเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียน

การพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กไทยสู่ประชาคมอาเซียนให้ประสบผลสำเร็จจำเป็นต้องกำหนดเป้าหมาย ได้แก่ คุณลักษณะของเด็กไทยที่จะพัฒนาสู่การเป็นประชาคมอาเซียนให้ชัดเจน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ/กระบวนการ และเจตคติ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้มีการจัดประชุมโต๊ะกลมและประชาพิจารณ์บุคลากรที่เกี่ยวข้องโดยตรง และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมการและดำเนินการก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ทั้งด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ของมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต่าง ๆ เช่น สถานทูต มหาวิทยาลัยภาครัฐและเอกชน ในการร่วมกำหนดคุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน ดังภาพประกอบที่ 3

ภาพประกอบที่ 3 คุณลักษณะเด็กไทยในประชาคมอาเซียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554: 6)

5. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อรองรับประชาคมอาเซียน

การเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนมีผลให้แรงงานจากทั้ง 10 ประเทศมีโอกาสในการแข่งขันอย่างสูง ประเทศไทยจำเป็นต้องพัฒนาแรงงานให้มีสมรรถนะที่สูงสุดตามที่อาเซียนได้กำหนดไว้ร่วมกัน จึงมีความจำเป็นที่ทุกหน่วยงานต้องเร่งจัดทำให้เกิดแผนงานเพื่อจะพัฒนาแรงงานให้ทันเวลาที่กำหนด จากการรวมตัวเป็นประชาคมดังกล่าว ส่งผลทำให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างอาเซียนและประเทศต่าง ๆ ในภูมิภาคเอเชีย และส่งเสริมให้มีการเปิดโอกาสทางการค้าและการลงทุนมากขึ้น ดังนั้น รัฐบาลไทยจึงได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินงานของอาเซียนภายใต้นโยบายที่ชื่อว่า ASEAN first policy ด้วยเหตุผลที่ว่า การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของอาเซียนแข็งแกร่งมากขึ้นจะช่วยเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของไทยและของอาเซียนในการดึงดูดการลงทุนโดยตรงจากต่างประเทศ ตลอดจนการสร้างอำนาจในการต่อรองในกรอบการเจรจาระดับภูมิภาคและพหุภาคี ดังนั้น ภายใต้กระบวนการเปิดเสรีการค้าบริการข้างต้น ส่งผลให้ภายในปี พ.ศ. 2558 อาเซียนต้องมีการเคลื่อนย้ายบริการอย่างเสรี ด้วยการเปิดโอกาสให้มีการเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นให้กับนักลงทุนอาเซียนในอัตราร้อยละ 70 ทุกสาขา รวมทั้งสาขาการศึกษาอันเป็นรากฐานสำคัญในการพัฒนาอาเซียนให้มีความเข้มแข็งตามที่ได้มีการระบุในวิสัยทัศน์ “ASEAN 2020” ที่กำหนดให้มีการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ผ่านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาทักษะ ศักยภาพ และการฝึกอบรม

ด้วยเหตุดังกล่าว รัฐบาลไทยภายใต้การดำเนินการของกระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาการศึกษาให้มีมาตรฐาน และเตรียมความพร้อมต่อการเปิดเสรีการศึกษาอันเป็นพันธะผูกพันร่วมกันของกลุ่มประเทศอาเซียน ภายในปี พ.ศ. 2558 ความร่วมมือด้านการศึกษาของไทยกับกลุ่มประเทศอาเซียนที่ผ่านมา ได้แก่ การพัฒนาเครือข่ายโรงเรียน การแลกเปลี่ยนนักเรียน การสนับสนุนทุนการศึกษาต่อในต่างประเทศ การศึกษาและฝึกอบรมครู การศึกษาสำหรับเด็กปัญญาเลิศ ผู้บกพร่องทางสติปัญญาและทางร่างกาย การวิจัยและการฝึกอบรมวิชาชีพ การพัฒนาหลักสูตร และการเสริมสร้างอัตลักษณ์และความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนอาเซียน และในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2552 ผู้นำอาเซียนได้ให้การรับรองปฏิญญา ชะอำ-หัวหิน ว่าด้วยการเสริมสร้างความร่วมมือด้านศึกษาเพื่อบรรลุเป้าหมายประชาคมอาเซียนที่เอื้ออาทรและแบ่งปันที่เน้นความสำคัญของบทบาทการศึกษาในการสร้างประชาคมอาเซียนทั้ง 3 เสาหลัก ได้แก่ 1) ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน 2) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และ 3) ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน

นอกจากนี้ จากการบรรยายพิเศษเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมทั้งทิศทางของประเทศไทยด้านการศึกษาสู่การเปิดกว้างของการเรียนรู้แบบไร้พรมแดนภายใต้ข้อตกลงอาฟต้า โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2553 ณ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล (พญาไท) กระทรวงศึกษาธิการ ตระหนักถึงภารกิจสำคัญในการพัฒนา

การศึกษาของชาติตามนโยบายของรัฐบาล และภารกิจในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาไทยสู่มาตรฐานโลก เพื่อรองรับกระแสการเปลี่ยนแปลงจากการเปิดเสรีการศึกษาดังกล่าว โดยกระทรวงศึกษาธิการได้ดำเนินนโยบายการศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. 2552-2559) เพื่อพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล สร้างสังคมไทยให้เป็นสังคมคุณธรรม ภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และพัฒนาสภาพแวดล้อมของสังคมเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาคน พร้อมทั้งกำหนดนโยบายเร่งด่วนในการปฏิรูปการศึกษารอบสอง เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศ ด้วยการผลักดันนโยบายเรียนฟรี 15 ปี เพื่อสร้างโอกาสการศึกษาให้แก่คนไทยทุกคนให้ได้รับการศึกษาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง

ในการเตรียมความพร้อมของประชาชนเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ. 2558 กระทรวงศึกษาธิการได้สนับสนุนให้มีการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ และภาษาประจำชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนของบุคลากรทางการศึกษา ครู คณาจารย์ ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยได้ร่วมมือกับศูนย์ระดับภูมิภาคขององค์การซีมีโอ จัดการฝึกอบรมหลักสูตรการสอนภาษาระยะสั้น เช่น ที่ศูนย์พัฒนาบุคลากรการศึกษาของซีมีโอที่อินโดนีเซีย ศูนย์ภาษาของซีมีโอที่สิงคโปร์ เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือในการฝึกอบรมด้านการสอนคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การพัฒนาด้านอาชีวศึกษา ด้านการเกษตร ด้านนวัตกรรมการเรียนการสอน และด้านสาธารณสุข ร่วมกับศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอ นอกจากนี้ กระทรวงศึกษาธิการยังมีแผนการดำเนินการที่จะนำผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ของศูนย์ระดับภูมิภาคของซีมีโอมาให้การฝึกอบรมที่สถาบันพัฒนาคุณภาพครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งจะพัฒนาเป็นศูนย์ฝึกอบรมในระดับนานาชาติ เพื่อให้การรองรับการพัฒนาศักยภาพบุคลากรการศึกษาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

6. แผนพัฒนาของอาเซียนในกรอบความร่วมมือด้านการศึกษา

กรอบความร่วมมือระดับรัฐมนตรี

นับแต่ประเทศไทยได้ผลักดันให้มีการจัดตั้งกลไกความร่วมมือด้านการศึกษาระดับรัฐมนตรีของอาเซียนขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม พ.ศ. 2548 ที่กรุงเทพมหานคร และในปลายปีเดียวกันที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 11 ที่ประเทศมาเลเซียได้มีมติเห็นชอบให้การประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน (ASEAN education ministers meeting: ASED) เป็นการประชุมประจำปีของอาเซียน โดยจัดประชุมคู่ขนานกับการประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (SEAMEO council conference: SEAMEC)

ASED เป็นเวทีการหารือในระดับนโยบายเพื่อให้รัฐมนตรีด้านการศึกษาของประเทศอาเซียนได้แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและผลักดันความร่วมมือด้านการศึกษา เพื่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนในเวทีระหว่างประเทศ รวมทั้งส่งเสริมให้การศึกษา มีบทบาทสำคัญในการสร้างประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน และ

ประชาคมอาเซียนต่อไป ประเด็นความร่วมมือที่ได้จากการประชุมรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียนระหว่างปี พ.ศ. 2548-2552 สรุปได้ดังนี้

การประชุมอย่างไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน (The meeting of ministers for education in ASEAN countries) ที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม พ.ศ. 2548 โดยมีรัฐมนตรีด้านการศึกษาของประเทศบรูไนดารุสซาลาม กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย เวียดนาม เลขาธิการอาเซียน ผู้อำนวยการสำนักเลขาธิการ รัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเจ้าหน้าที่ระดับสูงจาก 9 ประเทศดังกล่าวเข้าร่วมการประชุม

การประชุมครั้งนี้ได้มีการปรึกษาหารือและอภิปรายบทบาทสำคัญของการศึกษาในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของอาเซียน รวมถึงการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน ซึ่งที่ประชุมมีความเชื่อมั่นว่าการศึกษาเป็นแกนหลักของการพัฒนาทั้งปวงและมีบทบาทสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียน นอกจากนี้ ที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการเสริมสร้างความเข้าใจในเชิงลึกและการสร้างความตระหนักในความมั่งคั่งทางประวัติศาสตร์ ภาษา วัฒนธรรมและค่านิยมร่วมกันในหมู่พลเมืองของอาเซียน รวมถึงประเด็นที่ประเทศสมาชิกอาเซียนกำลังเผชิญกับสิ่งท้าทายด้านการศึกษาใหม่ ๆ

ที่ประชุมได้เห็นพ้องกันที่จะให้ความสำคัญกับความพยายามในการพัฒนาการศึกษา โดยได้จัดทำคำแถลงร่วมของที่ประชุมอย่างไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน (Statement of the meeting of ministers for education in ASEAN countries) ที่ให้ความสำคัญกับการสร้างประชาคมอาเซียนที่แข็งแกร่ง โดยใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือใน 5 ประเด็น คือ

1. การปลูกฝังความเป็นอาเซียนในหมู่พลเมืองอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเยาวชนควบคู่กับการเสริมสร้างความเข้มแข็งในความหลากหลายทางวัฒนธรรม และส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและศาสนา เพื่อสร้างสันติสุขและเสถียรภาพในอาเซียน รวมถึงการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนการก้าวเข้าสู่สังคมความรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยมุ่งเน้นการศึกษาเพื่อปวงชน (Education for all: EFA) ซึ่งจะช่วยลดช่องว่างระดับของการพัฒนาระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน

2. ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน โดยดำเนินมาตรการในการส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างหมู่ประชาชนในอาเซียน การกำหนดช่องทางธุรกิจใหม่ ๆ ของอาเซียน (ASEAN's niche) ควบคู่กับการสร้างภาพลักษณ์ด้านการศึกษาของอาเซียน การดำรงอัตลักษณ์ของอาเซียน ในขณะที่เดียวกันก็ต้องเตรียมประชาชนอาเซียนให้มีความพร้อมที่จะเผชิญกับโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และการส่งเสริมเรื่องของอาเซียนศึกษา โดยเฉพาะการจัดทำดัชนีข้อมูลเอกสาร (Source books) และเว็บไซต์เกี่ยวกับอาเซียน รวมถึงการสร้างความเข้มแข็งของศูนย์อาเซียนศึกษาด้วย

3. การเสริมสร้างขีดความสามารถด้านการศึกษาของทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียน โดยการแลกเปลี่ยนครู/อาจารย์/บุคลากรด้านการศึกษาและนักเรียน/นักศึกษา การฝึกอบรมครูและการพัฒนาวิชาชีพครูด้านภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อขยายโอกาสการเข้าถึงการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษา การเตรียมความพร้อมให้ประชาชนอาเซียนรับมือกับความท้าทายด้านเทคโนโลยีและการไหลบ่าของข้อมูลข่าวสาร และการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับนักเรียน/นักศึกษาที่มีความสามารถพิเศษ

4. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่เครือข่ายของมหาวิทยาลัยภายใต้กรอบเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN university network: AUN) โดยเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนจะดำเนินงานเพื่อส่งเสริมการยอมรับคุณวุฒิการศึกษาและปริญญาระหว่างกัน และการขยายหลักสูตรอาเซียนศึกษานานาชาติให้แก่แก่นักเรียนในวงกว้างมากขึ้น

5. การประสานความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับซีมีโอ โดยเสนอให้มีการประชุม ASED และให้จัดคู่ขนานกับการประชุม SEAMEC เพื่อให้มั่นใจว่าประเด็นแนวทางการร่วมมือด้านการศึกษาจะได้รับการเสนอเข้าสู่การพิจารณาของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 43)

การประชุม ASED ครั้งที่ 1 และการประชุม SEAMEC ครั้งที่ 41 ที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2549 ที่ประชุมได้รับทราบว่าการประชุม ASED ได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 11 ที่ประเทศมาเลเซีย เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2548 ให้เป็นการประชุมประจำปีของอาเซียน โดยจัดคู่ขนานกับการประชุม SEAMEC ตามข้อเสนอของที่ประชุมอย่างไม่เป็นทางการของรัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียน การประชุมครั้งนี้ รัฐมนตรีด้านการศึกษาของอาเซียนได้เน้นย้ำในประเด็นความร่วมมือด้านการศึกษา ดังนี้

1. การส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียนและประชาคมสังคม และวัฒนธรรมอาเซียน โดยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมที่มีความหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งนี้กิจกรรมการแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียนและนักวิชาการมีการดำเนินการอยู่แล้วจำนวนมาก ที่ประชุมจึงได้เสนอให้เน้นการสร้างมิตรภาพและความเข้าใจโดยได้เสนอแนวทางใน 3 ประเด็นคือ

1.1 การส่งเสริมสื่อการศึกษาในด้านอาเซียนศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการพัฒนาและปรับปรุงข้อมูลให้มีความทันสมัยอยู่เสมอ เพื่อเป็นแหล่งข้อมูลเกี่ยวกับอาเซียนสำหรับสถานศึกษาต่าง ๆ นำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

1.2 การจัดกิจกรรมระหว่างนักเรียนและครูในอาเซียนผ่านการเรียนการสอนด้านอาเซียนศึกษาและการแลกเปลี่ยน

1.3 การริเริ่มและสนับสนุนให้นักวิจัยและนักวิชาการของอาเซียนได้ร่วมกันศึกษา/แก้ปัญหา สิ่งท้าทายต่าง ๆ ที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อชุมชนอาเซียน โดยที่ประชุมมอบให้ Institute

of southeast asian studies ของสิงคโปร์ช่วยในการจัดทำงานวิจัยร่วมกัน พร้อมทั้งเป็นผู้จัดการประชุมเพื่อวิเคราะห์ผลการศึกษาดังกล่าวก่อนนำเสนอต่อที่ประชุม ASEED ต่อไป

2. คุณภาพการศึกษาเพื่อสนองตอบต่อเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ ที่ประชุมได้เห็นพ้องกันในการส่งเสริมความร่วมมือ 3 ด้านคือ

2.1 การศึกษาด้านภาษา (Language education) โดยที่ประชุมได้รับทราบถึงความท้าทายในด้านการสอนโดยเฉพาะการสอนภาษาแม่ ภาษาประจำชาติและภาษาอังกฤษ และตระหนักถึงความจำเป็นในการแลกเปลี่ยนและเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ และการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการเรียนการสอนด้านภาษา

2.2 การศึกษาด้านเทคนิคและอาชีวะ (Vocational/technical education) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ที่ประชุมจึงเห็นชอบที่จะให้มีการศึกษาแนวทางที่จะก่อให้เกิดการแบ่งปันประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

2.3 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร โรงเรียน (School leadership) ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาในโรงเรียน จึงควรเน้นเรื่องการคัดเลือกและการฝึกอบรมผู้บริหาร โรงเรียน โดยรัฐมนตรีศึกษาของสิงคโปร์ได้เสนอให้การสนับสนุนงบประมาณแก่ผู้บริหาร โรงเรียน จำนวน 2 คน เข้าร่วมหลักสูตร International leaders in education programme (iLEP) ณ สถาบันฝึกอบรมครู (National institute of education) ของสิงคโปร์ ในเดือนกันยายน พ.ศ. 2549 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 47)

การประชุม ASEED ครั้งที่ 2 และการประชุม SEAMEC ครั้งที่ 42 ที่ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ 16 มีนาคม พ.ศ. 2550 ที่ประชุมได้เน้นย้ำในประเด็นการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาเพื่อประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็งและมีความยืดหยุ่น และเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนอาเซียน โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

1. กฎบัตรอาเซียนที่มีการเสนอให้เพิ่มข้อบทด้านการศึกษา ซึ่งการศึกษาเป็นส่วนสำคัญในการเตรียมความพร้อมให้ประชาชนอาเซียนในทุกภาคส่วน โดยการสร้างความตระหนักในเรื่องอัตลักษณ์ของอาเซียน การส่งเสริมกิจกรรมสัมพันธ์ในหมู่ประชาชนอาเซียน และการเพิ่มพูนการฝึกอบรมและพัฒนาทักษะสำหรับเยาวชนทั้งทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี รวมถึงการจัดการศึกษาอย่างทั่วถึง ความเสมอภาคทางการศึกษาและคุณภาพการศึกษาเป็นประเด็นที่ควรได้รับการหยิบยกขึ้นหารือด้วย

2. การแลกเปลี่ยนนักเรียนพบว่า โครงการ ASEAN student exchange programme (ASEP) เป็นกิจกรรมที่ประสบความสำเร็จอย่างมากนับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543-2548 ในการเสริมสร้างเครือข่ายทางวิชาการที่เข้มแข็งและก่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนระหว่างกัน ที่ประชุมจึงเห็นควรให้มีการสานต่อโครงการ โดยในปี พ.ศ.2551 ประเทศมาเลเซียรับเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรม ตามด้วย

สิงคโปร์ ไทย ฟิลิปปินส์ อินโดนีเซีย และบรูไนดารุสซาลาม ที่จะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพดำเนินงานโครงการ ASEP ตามลำดับ

3. การสร้างเครือข่ายวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของโรงเรียนมัธยมศึกษาของอาเซียน เพื่อให้เกิดการแบ่งปันประสบการณ์อันจะนำไปสู่การพัฒนาทักษะด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน

4. ความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับซีมีโอ โดยกำหนดสาขาความร่วมมือในด้านคือ การเสริมสร้างสำนึกในความเป็นอาเซียนในกลุ่มนักเรียนของอาเซียน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของอาเซียนในสาขาการศึกษา และการเสริมสร้างความเข้มแข็งของ AUN รวมถึงการร่วมมือกันระหว่างศูนย์ต่าง ๆ ของซีมีโอและอาเซียน

5. การขยายกรอบความร่วมมือกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน การให้ความสำคัญกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน โดยเฉพาะในกรอบของการประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East asian summit: EAS) ซึ่งเป็นการประชุมร่วมระหว่างอาเซียน 10 ประเทศกับประเทศคู่เจรจา 6 ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ที่เห็นชอบให้การศึกษาเป็นหนึ่งในสาขาความร่วมมือที่สำคัญ โดยได้เสนอความเป็นไปได้ที่จะมีความร่วมมือในด้านการฝึกอบรมครู การเรียนการสอนด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เทคนิคและอาชีวศึกษา และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารในการเรียนการสอน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 51)

การประชุม ASED ครั้งที่ 3 และการประชุม SEAMEC ครั้งที่ 43 ที่ประเทศมาเลเซีย เมื่อวันที่ 15 มีนาคม พ.ศ. 2551 ที่ประชุมเห็นว่า ความร่วมมือด้านการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นมิติที่สำคัญของเสาหลักสามด้านของประชาคมอาเซียน ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคง ประชาคมเศรษฐกิจ และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม พร้อมทั้งได้เน้นย้ำบทบาทของการศึกษาในการเพิ่มความตระหนักเรื่องความเป็นอาเซียน การเสริมสร้างอัตลักษณ์ของอาเซียน และการสร้างความเข้าใจในความแตกต่างทางวัฒนธรรมในอาเซียน ประเด็นสำคัญมีดังนี้

1. กฎบัตรอาเซียน ที่ประชุมรับทราบการลงนามในกฎบัตรอาเซียนของผู้นำรัฐบาลอาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 13 ที่ประเทศสิงคโปร์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2550 โดยได้บรรจุเรื่องการศึกษาไว้ในกฎบัตรอาเซียน (บทที่ 1 ข้อย่อยที่ 10) ว่า “เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ด้วยความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นด้านการศึกษา การเรียนรู้ตลอดชีพ และด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อเสริมสร้างพลังประชาชนและเสริมสร้างความเข้มแข็งแก่ประชาคมอาเซียน” (Develop human resources through closer cooperation in education and life-long learning, and in science and technology, for the empowerment of the peoples of ASEAN and for the strengthening of the ASEAN community) ซึ่งที่ประชุมเห็นว่า ความร่วมมือด้านการศึกษา

เป็นหัวใจสำคัญในการเพิ่มขีดความสามารถของประเทศสมาชิกอาเซียน และเป็นมิติที่สำคัญของเสาหลักทั้งสามด้านของประชาคมอาเซียน และได้ย้ำถึงบทบาทของการศึกษาในการเพิ่มความตระหนักในความเป็นอาเซียน และอัตลักษณ์ของอาเซียน รวมทั้งการส่งเสริมความเข้าใจในความหลากหลายทางวัฒนธรรมในอาเซียน

2. โครงการ Harnessing cooperation in the EAS for regional competitiveness and community building ซึ่งเป็นโครงการศึกษาวิจัยภายใต้ความร่วมมือ East Asia Summit (EAS) ที่มุ่งใน 4 ด้าน คือ การยกระดับมาตรฐานการเรียนการสอน การฝึกอบรมภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา และการฝึกอบรมภาษาอังกฤษ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการศึกษา และการฝึกอบรมด้านเทคนิคและอาชีวศึกษา ที่ประชุมได้เห็นชอบให้กิจกรรมต่าง ๆ ในอนาคตภายใต้กรอบ EAS ดำเนินการผ่านศูนย์ภูมิภาคต่าง ๆ ของซีมีโอ โดยให้สำนักเลขาธิการซีมีโอประสานความร่วมมืออย่างใกล้ชิดกับสำนักเลขาธิการอาเซียน

3. การรื้อฟื้นโครงการ ASEP ที่เป็นการแลกเปลี่ยนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โดยจะจัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทำกิจกรรมด้านสังคมและวัฒนธรรม โดยใช้ภาษาอังกฤษเป็นสื่อกลาง ประเทศไทยจะเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมในปี พ.ศ. 2553

4. การรวบรวมข้อมูลทุนโครงการทุนการศึกษาอาเซียนต่าง ๆ โดยสำนักเลขาธิการอาเซียนจะดำเนินการรวบรวมข้อมูลโครงการทุนการศึกษาในอาเซียนที่มีอยู่ สำหรับใช้พิจารณาการดำเนินงานโครงการจัดสรรทุนการศึกษาและป้องกันมิให้การจัดสรรทุนเกิดความซ้ำซ้อน

5. การจัดทำสื่อการเรียนการสอนด้านอาเซียนศึกษา เพื่อใช้ในการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา เพื่อสร้างความตระหนักในความเป็นอาเซียน โดยกำหนดให้ดำเนินการจัดทำให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2552 เพื่อเสนอให้ที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษาครั้งที่ 4 พิจารณา

6. บทบาทของ AUN และการประสานความร่วมมือระหว่าง AUN กับศูนย์ภูมิภาคต่าง ๆ ของซีมีโอ โดยที่ประชุมเห็นชอบให้ผู้แทนของ AUN เข้าร่วมในการประชุมรัฐมนตรีศึกษาอาเซียนครั้งต่อไป เพื่อรายงานผลการดำเนินงานในรอบปีที่ผ่านมาและแผนการดำเนินงานในอนาคต พร้อมทั้งเสนอให้มีการปรับ AUN charter เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน และสอดคล้องกับการแนวทางการพัฒนาภูมิภาค และการร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่าง AUN กับ SEAMEORIHED และสำนักเลขาธิการซีมีโอกับสำนักเลขาธิการอาเซียน

7. ความร่วมมือด้านการศึกษาในอนาคตควรจะเน้นการศึกษาเพื่อปวงชน โดยกำหนดเป้าหมายไว้ในปี พ.ศ. 2558 ที่ประชุมได้มอบให้สำนักเลขาธิการซีมีโอและสำนักเลขาธิการอาเซียนร่วมกันจัดการประชุมปฏิบัติการในหัวข้อ “Reaching the unreached” เพื่อเป็นเวที

แลกเปลี่ยนประสบการณ์และแนวปฏิบัติที่ดีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2552: 58)

การประชุม ASEAN ครั้งที่ 4 และการประชุม SEAMEC ครั้งที่ 44 ที่จังหวัดภูเก็ต เมื่อวันที่ 5-8 เมษายน พ.ศ. 2552 ที่ประชุมรับทราบความก้าวหน้าการดำเนินงานของสำนักเลขาธิการอาเซียนในเรื่องของกฎบัตรอาเซียนที่มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551 และผลการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 13 ที่ชะอำ-หัวหิน พร้อมทั้งกิจกรรมความร่วมมือภายใต้กรอบซีมีโอ และ AUN นอกจากนี้ ที่ประชุมได้ร่วมกันพิจารณาขอแก้ไขกฎบัตร AUN เพื่อให้บทบาทการดำเนินงานของเครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียนมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน รวมถึงให้สอดคล้องกับกฎบัตรอาเซียนที่ระบุว่า AUN เป็นองค์ประกอบหนึ่งในองค์กระดะดับรัฐมนตรีอาเซียนเฉพาะสาขา (ASEAN sectoral ministerial bodies) ในด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN socio-cultural community) โดยที่ประชุมไม่ขัดข้องในการขอแก้ไขกฎบัตร AUN และเห็นชอบที่จะลงนามร่วมกันในกฎบัตรดังกล่าวในการประชุมครั้งต่อไป

กรอบความร่วมมือระดับเครือข่ายความร่วมมือระดับอุดมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน ภายใต้การสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

นอกจากกลไกในระดับรัฐมนตรีด้านการศึกษาแล้ว ประเทศไทยโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาซึ่งมีอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบโดยตรงในการจัดการและพัฒนากการอุดมศึกษาของประเทศได้เล็งเห็นความสำคัญของความร่วมมือกับต่างประเทศเพื่อพัฒนากการอุดมศึกษาไทย โดยใช้ประโยชน์จากองค์การ สมาคม และเครือข่ายความร่วมมือระหว่างประเทศต่าง ๆ ในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษาให้มีขอบข่ายกว้างขวางและเข้มข้นยิ่งขึ้น รวมถึงการผลิตทรัพยากรบุคคลที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ ศักยภาพ และความสามารถในการแข่งขันได้ในประชาคมโลก

ตอนที่ 4 บริบทการจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

กระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศจัดตั้งเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2553 เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2553 เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ โดยให้สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาไปสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ตั้งอยู่ ณ ตำบลโคกกรวด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวนโรงเรียนในสังกัด 50 โรง จำนวนครูและบุคลากร 3,118 คน จำนวนนักเรียน 75,516 คน ภายใต้การบริหารของ ดร. ชูเกียรติ วิเศษเสนา ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยมี รองผู้อำนวยการ

สำนักงานเขตมัธยมศึกษา เขต 31 ประกอบด้วย นายมังกร กมลวัฒน์ นายรัชชัย สุขสมบูรณ์ นายธีรวุฒิ ทองโอบฐ์ นายสุวิทย์ ศรีฉาย และนายชาติตระการ ยอดสง่า ซึ่งมีข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้ (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 จ: 2)

1. วิสัยทัศน์ (Vision)

เป็นองค์กรขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการมัธยมศึกษาสู่มาตรฐานสากล ภายในปี 2558

2. พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาคุณภาพการมัธยมศึกษาสู่มาตรฐานสากล
2. ส่งเสริมและสร้างโอกาสให้ผู้เรียนระดับมัศึกษามีโอกาสเข้าเรียนอย่างทั่วถึง
3. พัฒนาระบบบริหารงานบุคคล โดยยึดหลักธรรมาภิบาล
4. ส่งเสริมการใช้และพัฒนาเทคโนโลยี นวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษา
5. สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา
6. พัฒนาระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการศึกษา

3. ค่านิยม

สามัคคี มีวินัย พร้อมให้บริการ

4. วัฒนธรรมองค์กร

ยิ้มไหว้ ทักทาย แต่งกายภูมิฐาน ผลงานเป็นเยี่ยม

5. การจัดการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31

เป็นการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม รายงานประจำปี คู่มือการปฏิบัติงาน และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยวิเคราะห์สรุปในส่วนที่จะส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

จากการศึกษารายงานการประชุมผู้บริหารโรงเรียน (เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87) พบว่า 1) กำหนดให้โรงเรียนต้องมีหลักสูตรที่เหมาะสมกับผู้เรียน และมีหลักสูตรท้องถิ่น มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายให้ผู้เรียนเลือกเรียนตามความสนใจ มีความเหมาะสมกับผู้เรียน มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการเรียนรู้ที่ตอบสนองความถนัด และความสามารถของผู้เรียน พัฒนาทักษะด้านการคิดและทักษะด้านภาษา 2) ส่งเสริมและสนับสนุน

การพัฒนาบุคลากรเกี่ยวกับการพัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้มีการประสานความร่วมมือจาก บุคคล หน่วยงาน และชุมชน เพื่อให้มีการใช้กระบวนการเรียนรู้อย่างหลากหลาย เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูมีความรู้ความสามารถ ในการจัดและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทั้งในและนอกชั้นเรียน 3) มีการกำหนดระเบียบการวัดและ ประเมินผลของสถานศึกษาตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยให้สอดคล้องกับนโยบายระดับประเทศ ให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการ พัฒนาการสอน มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์และผลการเรียนจากสถานบันอื่น 4) มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ให้ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยการพัฒนาคุณภาพวิชาการ 5) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนา สื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้ สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อการเรียนการสอน ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมร่วมกับสถานศึกษาอื่น ให้มีการประเมินผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 6) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษา ให้มีการรวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และเผยแพร่เพื่อประโยชน์ต่อ การจัดการศึกษาและสาธารณชน ให้มีการเพิ่มสมรรถนะของระบบการให้บริการสื่อและแหล่ง เรียนรู้ โดยการใช้ ICT ในสถานศึกษา 7) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศที่เอื้อต่อการสนับสนุน การพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา ให้มีการส่งเสริม สนับสนุน ระบบการนิเทศของสถานศึกษา เชื่อม กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน 8) กำหนดนโยบายและมาตรการด้านการแนะแนวและระบบ ดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา เพื่อนำไปปฏิบัติ ส่งเสริมพัฒนาครูทุกคนให้ทำหน้าที่แนะ แนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 9) มีการศึกษาหรือ กำหนดนโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นเป้าหมายของการประเมินผล ตั้งกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินผลภายใน ซึ่งประกอบด้วยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับ สถานศึกษา ได้แก่ ชุมชน ผู้บริหาร ครู นักเรียนและกำหนดบทบาทหน้าที่ของแต่ละคน มีการวางแผนการประเมินผลภายใน กำกับกำกับการดำเนินงานตามแผน รายงานผลการประเมิน สรุปจุดอ่อน จุดแข็งของสถานศึกษา และทำการเผยแพร่ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ 10) มีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ เป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชนในสถานศึกษาสามารถเลือกสรรภูมิ ปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ ส่งเสริมให้ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และประสบการณ์ที่เหมาะสม 11) มีการร่วมมือกับองค์กรอื่นในการพัฒนางานวิชาการ เพื่อพัฒนา คุณภาพนักเรียน มีการส่งเสริมให้สถานศึกษาร่วมมือกันในการพัฒนาวิชาการ ส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน ตลอดจนประสานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้

สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการ ศิลปะ วัฒนธรรมของชุมชน และ 12) พัฒนานุเคราะห์ในสาขาที่ขาดแคลน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากการศึกษารายงานประจำปี (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108) พบว่า 1) กำหนดให้หลักสูตรสถานศึกษามีความเหมาะสมกับบริบท รวมถึงการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์และร่วมมือกับชุมชนในการพัฒนาหลักสูตรและการนำไปใช้ มีกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ครอบคลุมถึงด้านการจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการเรียนการสอน และกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่เหมาะสมกับธรรมชาติและสนองตอบความต้องการผู้เรียน ให้มีการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนหาความรู้ แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้รู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ โรงเรียนจะต้องมีคณะกรรมการที่รับผิดชอบอย่างจริงจังและดำเนินการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง 2) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการและความถนัดของผู้เรียน จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง ทั้งในและนอกชั้นเรียน ร่วมกันพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินหลักสูตร และการใช้หลักสูตร 3) ส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชาให้สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา สาระการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูทำการวัดผลและประเมินผลโดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ให้มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถาบันอื่น 4) มีการกำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และการทำงานของนักเรียน ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วยกระบวนการวิจัย รวบรวมและเผยแพร่ผลงานการวิจัยมาใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 5) ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อการพัฒนาการผลิตและใช้สื่อที่ทันสมัย ส่งเสริมการใช้สื่อร่วมกัน ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อโดยการอบรม ให้มีระบบสารสนเทศในสถานศึกษา ยกย่องชมเชยครูผู้มีผลงานด้านการผลิตสื่อ นวัตกรรมดีเด่น 6) มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาให้เพียงพอ เพื่อสนับสนุนการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองกับการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้มีการจัดระบบแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งเสริมให้มีการจัดระบบแหล่งข้อมูลการเรียนรู้ของผู้เรียนของสถานศึกษา 7) สร้างความตระหนักให้แก่ครูและผู้เกี่ยวข้องให้เข้าใจกระบวนการการทำงานร่วมกันที่ใช้เหตุผล การนิเทศเป็นการพัฒนาปรับปรุงวิธีการทำงานของแต่ละคนให้มีคุณภาพ การนิเทศเป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร เพื่อให้ทุกคนมีความเชื่อมั่นว่า ได้ปฏิบัติถูกต้อง เพื่อให้ก้าวหน้า เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและตัวครูเอง การจัดการนิเทศภายในสถานศึกษาให้มีคุณภาพอย่างทั่วถึงต่อเนื่องเป็นระบบ 8) จัดระบบงานและ

โครงสร้างองค์กรแนบแนวและดูแลนักเรียนของสถานศึกษาที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาให้มีความรู้จิตวิทยาและการแนบแนวที่ถูกต้องสู่การดำรงชีวิตประจำวัน ดูแลกำกับ นิเทศ ติดตามและสนับสนุนการดำเนินงานแนบแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างเป็นระบบ ส่งเสริมการแนบแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อและอาชีพ 9) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีเจตคติต่อการประกันคุณภาพการศึกษา ให้ครูมีความสามารถดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาและระบบประกันคุณภาพภายในและภายนอก 10) มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับบุคคล ครอบครัวยุ ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สถาบันศาสนา และสถานประกอบการอื่น ให้มีการส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนโดยการจัดกระบวนการเรียนรู้ภายในชุมชน ส่งเสริมการจัดอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารและรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่าง ๆ พัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างชุมชน 11) ส่งเสริมการระดมทรัพยากรการศึกษา เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งการสืบสานจารีตประเพณีศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น 12) ส่งเสริมและสนับสนุนให้สถานศึกษาให้ความรู้ด้านงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากการศึกษาคู่มือการปฏิบัติงาน (เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125) พบว่า 1) การสร้างความตระหนักให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญและยอมรับ การพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ ความเข้าใจหลักสูตร การใช้หลักสูตรและการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการของสถานศึกษาคณะต่าง ๆ ตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ 2) การบริหารจัดการเรียนรู้ ผู้บริหารต้องทำความเข้าใจกับครูให้พัฒนาตนเอง และวางแผนดำเนินการร่วมกันในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ การเรียนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เช่น ระดมทรัพยากรมาใช้ให้คุ้มค่า สร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 3) มีการกำหนดรูปแบบระบบ ระเบียบ ประเมินผล เพื่อซ่อมเสริมและพัฒนาผู้เรียน ประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียน ให้มีการเทียบโอนประสบการณ์ และผลการเรียน 4) ส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและเชิงทดลองในชั้นเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา กำหนดเป็นนโยบายและแนวทางปฏิบัติในสถานศึกษา ยกย่อง ชมเชย ผู้ที่มีผลงานการวิจัยและเผยแพร่แก่สถานศึกษาอื่น 5) ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากสื่อที่ทันสมัย เช่น พัฒนาห้องสมุด คอมพิวเตอร์ ได้ศึกษาด้วยตนเอง มีเครือข่ายการเรียนรู้จากสื่ออย่างไม่จำกัด ระดมทรัพยากรให้เพียงพอับความต้องการของผู้เรียน 6) มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา จัดทำข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้พร้อมทั้งการเผยแพร่ ให้มีการจัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้รวมทั้งพัฒนาให้เกิดองค์ความรู้และประสานความร่วมมือสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร ที่จัดการศึกษาในการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่ใช้ร่วมกัน ให้มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัด

กระบวนการเรียนรู้ โดยครอบคลุมภูมิปัญญาท้องถิ่น 7) ส่งเสริมการจัดวางระบบการนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอน ส่งเสริมการดำเนินงานการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา มีการประเมินผลการจัดระบบและ กระบวนการนิเทศการศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย มีการติดตาม ประสานงาน เชื่อมโยงเป็น ระบบเครือข่ายกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 8) ส่งเสริมการจัดการศึกษาที่มีการแนะแนวเป็น องค์กรประกอบที่สำคัญ โดยทุกคนในสถานศึกษาตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในกระบวนการแนะแนว และการช่วยเหลือนักเรียน ส่งเสริมความร่วมมือและความเข้าใจอันดีระหว่างครู ผู้ปกครองและ ชุมชน ส่งเสริม เชื่อมโยงระบบแนะแนวและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เน้นการแนะแนว การศึกษาต่อและอาชีพ 9) มีการกำหนดแผนงานและวิธีการส่งเสริมสถานศึกษาที่มีการพัฒนาเป็น ระบบ เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น ให้มีการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพของสถานศึกษาที่ไม่มี ความพร้อม และดำเนินการช่วยเหลือให้มีการทบทวนและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาให้เป็นไป ตามเป้าหมาย ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประเมินตนเองเป็นระยะและนำผลการประเมินไปพัฒนา อย่างต่อเนื่อง ให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสถานศึกษาเพื่อพัฒนามาตรฐานการศึกษา ให้มี ฐานข้อมูลสถานศึกษาเป็นรายโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้มีระบบประกันคุณภาพ การศึกษาที่เป็นสากล 10) มีการส่งเสริมชุมชนมีบทบาทร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย และ ดำเนินการด้านต่าง ๆ ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษาอย่างหลากหลาย สถานศึกษาจะต้องสร้างความศรัทธาและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์และให้ ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 11) ส่งเสริมการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา ทั้งในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและต่างสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น 12) ควรมีการ ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วม การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น หน่วยงาน สถานประกอบการและสถานศึกษาอื่นอย่างต่อเนื่องจริงจัง ควรให้มีการ สสำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของบุคคลในชุมชนในการรับบริการด้านวิชาการ จัดให้มีการ ประชุมผู้เกี่ยวข้องร่วมกันวางแผนการรับบริการ มีการประสานงานกันในการจัดการศึกษาใน สถานศึกษา มีการเก็บรวบรวมหลักฐานการรับและการให้บริการจากบุคคล ส่งเสริมให้มีการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชนและสถาบันอื่นที่ร่วมกันจัดการศึกษา

จากการศึกษารายงานการประกันคุณภาพการศึกษา (เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ง: 11-302) พบว่า 1) สถานศึกษาต้องมีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนอย่างหลากหลาย เน้นการ พัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น มีสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริม ให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มที่ 2) สถานศึกษาต้องมีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่

เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีสภาพแวดล้อมและการบริการที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาตามธรรมชาติอย่างเต็มศักยภาพ สอดคล้องกับการรองรับการประเมินภายนอก มีวิธีการสอนที่หลากหลาย ทั้งในและนอกชั้นเรียน ส่งเสริมทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี และพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน 3) ส่งเสริมสนับสนุนระบบการบริหารการประเมินผลการเรียนในสถานศึกษา สามารถกำหนดได้โดยทำเป็นกระบวนการ กำหนดผู้รับผิดชอบในแต่ละขั้นตอนอย่างเหมาะสมและชัดเจน โดยเปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในรูปคณะกรรมการต่าง ๆ ให้มีความรับผิดชอบในการวัดผลประเมินผลอย่างเหมาะสม 4) ครูได้รับการอบรม ศึกษาเอกสาร พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและจริงจังในเรื่องการวิจัยและพัฒนา ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ตลอดจนการจัดเวทีให้ในการเผยแพร่ผลงาน 5) มีสื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมอย่างหลากหลายเพียงพอ ครูได้รับการพัฒนาโดยการอบรมการผลิตสื่อและการใช้ มีการกำกับนิเทศติดตามอยู่เสมออย่างต่อเนื่อง 6) ส่งเสริมการจัดระบบข้อมูลแหล่งการเรียนรู้ในท้องถิ่น ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในการพัฒนาผู้เรียน ส่งเสริมการใช้และพัฒนา ร่วมกับสถานศึกษาอื่น ให้มีการนิเทศกำกับติดตามและประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้ 7) ส่งเสริมวิธีการนิเทศหรือแต่ละรายการให้เป็นไปตามหลักการและกระบวนการนิเทศ เช่น เชิญวิทยากรมาให้ความรู้ จัดประชุมชี้แจงเรื่องใหม่ ๆ สาธิตการสอนโดยครูในโรงเรียนหรือจากโรงเรียนอื่น ๆ ที่เชิญมา การสัมมนาเสนอแผนการสอน แผนงาน โครงการ การสัมมนาสรุปการสอน ศึกษาดูงาน 8) ทุกคนตระหนักและเห็นความสำคัญของการแนะแนวและช่วยเหลือนักเรียนอย่างเต็มศักยภาพ ควรส่งเสริมการประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถาน ชุมชน ในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว 9) ควรตระหนักในความสำคัญของการพัฒนาการประกันคุณภาพการศึกษาไปสู่เป้าหมายตามแผน ควรให้สถานศึกษาดำเนินการตามแผนกลยุทธ์ และธรรมนูญโรงเรียน 10) ส่งเสริมการช่วยเหลือและร่วมพัฒนาสถานศึกษาในทุกด้านเมื่อมีโอกาส ส่งเสริมการร่วมกำหนดนโยบายและการวางแผนพัฒนาสถานศึกษา ส่งเสริมการช่วยเหลือนักเรียน ทุนการศึกษา การร่วมกิจกรรมชุมชน 11) ส่งเสริมการทำงานร่วมกันกับองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ต้องการ 12) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

จากการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87) รายงานประจำปี (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108) คู่มือการปฏิบัติงาน (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ง: 11-302) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญในส่วนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการได้ดังปรากฏในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์เอกสารในประเด็นที่เกี่ยวกับการพัฒนาการบริหารงานวิชาการ

ประเด็นที่ค้นพบ	รายงานการประชุม (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87)	รายงานประจำปี (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108)	คู่มือการปฏิบัติงาน (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125)	รายงานการประกันคุณภาพ การศึกษา (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ง: 11-302)
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา				
1.1 พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความ เหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	✓	✓		✓
1.2 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการ จัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา			✓	
1.3 แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา		✓	✓	
1.4 มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียน เป็นสำคัญ พัฒนาทักษะด้านการคิดและทักษะด้าน ภาษา	✓	✓		✓
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้				
2.1 ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการจัดการเรียน การสอน	✓			✓
2.2 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอก ชั้นเรียน	✓	✓		✓
2.3 จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนา ให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี				✓
2.4 ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคม อาเซียน				✓
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน				
3.1 มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผล ของสถานศึกษา	✓		✓	✓

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นที่ค้นพบ	รายงานการประชุม (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87)	รายงานประจำปี (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108)	คู่มือการปฏิบัติงาน (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125)	รายงานการประกันคุณภาพ การศึกษา (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต
3.2 มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการ พัฒนาการสอน	✓			
3.3 มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถาบันอื่น	✓	✓	✓	
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา				
4.1 มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อ พัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้	✓		✓	
4.2 ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการ เรียนรู้	✓	✓		
4.3 พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย		✓		✓
4.4 ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง		✓		
4.5 จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย		✓	✓	✓
4.6 ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น				✓
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา				
5.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนา สื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	✓			
5.2 วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน	✓			
5.3 ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมร่วมกับสถานศึกษาอื่น	✓	✓	✓	
5.4 ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อการพัฒนา การผลิต และการใช้สื่อที่ทันสมัย		✓	✓	
5.5 ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม		✓		✓

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นที่ค้นพบ	รายงานการประชุม (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87)	รายงานประจำปี (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108)	คู่มือการปฏิบัติงาน (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125)	รายงานการประกันคุณภาพ การศึกษา (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้				
6.1 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนา แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	✓	✓	✓	✓
6.2 รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ใน สถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการ จัดการศึกษาและสาธารณชน	✓	✓	✓	✓
6.3 มีการเพิ่มสมรรถนะของระบบ การให้บริการ สื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการใช้ ICT ในสถานศึกษา	✓			
6.4 ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้	✓	✓	✓	✓
6.5 มีการนิเทศกำกับติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้				✓
6.6 มีการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้				✓
7. ด้านการนิเทศ				
7.1 ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศที่เอื้อต่อ การสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	✓		✓	
7.2 ส่งเสริม สนับสนุนระบบการนิเทศของ สถานศึกษาเชื่อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน	✓	✓	✓	
7.3 ส่งเสริมการดำเนินงานการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย			✓	
7.4 ส่งเสริมวิธีการนิเทศให้เป็นไปตามหลักการ และกระบวนการนิเทศ				✓
8. ด้านการแนะแนว				
8.1 ส่งเสริมพัฒนาครูทุกคนให้ทำหน้าที่แนะแนว และดูแลช่วยเหลือนักเรียน	✓			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นที่ค้นพบ	รายงานการประชุม (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87)	รายงานประจำปี (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108)	คู่มือการปฏิบัติงาน (เขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125)	รายงานการประกันคุณภาพ การศึกษา (เขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต
8.2 ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน	✓	✓		
8.3 ส่งเสริมการประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถานและชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว		✓	✓	✓
8.4 ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ		✓	✓	
8.5 ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ		✓	✓	
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน				
9.1 มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทาง การดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา	✓		✓	✓
9.2 ตั้งกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินผลภายใน	✓			
9.3 ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา		✓		
9.4 มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล			✓	
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน				
10.1 ส่งเสริมให้ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	✓	✓	✓	✓
10.2 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมในชุมชน	✓			

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็นที่ค้นพบ	รายงานการประชุม (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87)	รายงานประจำปี (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108)	คู่มือการปฏิบัติงาน (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125)	รายงานการประกันคุณภาพการศึกษา (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต
10.3 ส่งเสริมการจัดอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารในการพัฒนาชุมชน		✓		
10.4 ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับ ประชาคมอาเซียน			✓	
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น				
11.1 มีการร่วมมือกับองค์กรอื่นในการพัฒนางาน วิชาการ	✓		✓	✓
11.2 ส่งเสริมการระดมทรัพยากรการศึกษา เพื่อ เสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน		✓		
11.3 ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือใน การพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น			✓	
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานและสถาบัน อื่นที่จัดการศึกษา				
12.1 ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้ บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน	✓		✓	
12.2 ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการ การศึกษาของบุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓	✓	✓	✓
12.3 สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของบุคคล ในชุมชนในการรับบริการด้านวิชาการ			✓	

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87) รายงานประจำปี (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108) คู่มือการปฏิบัติงาน (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ง: 11-302) ของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญในส่วนที่ส่งผลต่อการพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน 12 ด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 4) มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาทักษะด้านการคิดและทักษะด้านภาษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียน 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี และ 4) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญ

ได้ดังนี้ 1) มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา 2) มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาการสอน และ 3) มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถาบันอื่น

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ 2) ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 3) พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 4) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 5) จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย และ 6) ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญ

ได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน 3) ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมร่วมกับสถานศึกษาอื่น 4) ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อการพัฒนา การผลิตและการใช้สื่อที่ทันสมัย และ 5) ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและ

สนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน 3) มีการเพิ่มสมรรถนะของระบบ การให้บริการสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการใช้ ICT ในสถานศึกษา 4) ส่งเสริม

สนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) มีการนิเทศกำกับติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 6) มีการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้

7. ด้านการนิเทศ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศที่เอื้อต่อการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 2) ส่งเสริม สนับสนุนระบบการนิเทศของสถานศึกษาเชื่อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน 3) ส่งเสริมการดำเนินงานการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย และ 4) ส่งเสริมวิธีการนิเทศให้เป็นไปตามหลักการและกระบวนการนิเทศ

8. ด้านการแนะแนว สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูทุกคนให้ทำหน้าที่แนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 3) ส่งเสริมการประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถานและชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว 4) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ และ 5) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทางงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ตั้งกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินผลภายใน 3) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ 4) มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ 2) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมในชุมชน 3) ส่งเสริมการจัดอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารในการพัฒนาชุมชน และ 4) ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการร่วมมือกับองค์กรอื่นในการพัฒนางานวิชาการ 2) ส่งเสริมการระดมทรัพยากรการศึกษา เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน และ 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 3) สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของบุคคลในชุมชนในการรับบริการด้านวิชาการ

การดำเนินการเพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 นั้นยังไม่มีผู้ใดระบุไว้ว่า ควรดำเนินการเช่นไร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จึงดำเนินการไปตามความเข้าใจของผู้บริหาร โดยไม่แน่ใจว่าการดำเนินการนั้นถูกต้อง บรรลุเป้าหมายหรือไม่ เป็นเหตุให้สิ้นเปลืองเวลา ทรัพยากรและสิ่งต่าง ๆ ในการดำเนินงาน ด้วยเหตุนี้ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดและบรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้นั้น จึงจำเป็นต้องมีการกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพ ประสพผลสำเร็จตามภารกิจการบริหารงานวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร สถานศึกษาเข้มแข็งสามารถพัฒนา นักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตหลักของโรงเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพ เป็นเยาวชนที่ดีในอนาคต เป็นพลเมืองที่ดีของสังคม และพร้อมเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนได้อย่างสมบูรณ์ต่อไป

ตอนที่ 5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของยุทธศาสตร์ (สุรนาท ขมะณรงค์, 2540: 53-58; กล้า ทองขาว, 2548: 71; วิโรจน์ สารรัตนะ, 2553: 103; นกมล พูลสวัสดิ์, 2551: 214; คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล, 2552: 226; สันติสุข ภูศิริ โสม, 2554: 300-303; Wheelen and Hunger, 2000: 7) ซึ่งสามารถนำมาบูรณาการสรุปเป็นองค์ประกอบของยุทธศาสตร์สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้ 3 องค์ประกอบ คือ

1. เป้าหมาย
2. ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย
3. กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล

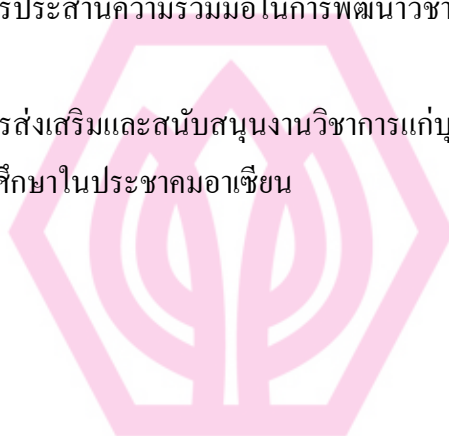
และการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการนั้น จะต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาและสังเคราะห์แนวคิดของนักการศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับภารกิจและขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2545: 111; กมล ภูประเสริฐ, 2545: 9-18; กระทรวงศึกษาธิการ, 2545: 21; กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 32; ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์, 2546: 9; บุญมี แก้วห้าประการ, 2546: 39-40; กระทรวงศึกษาธิการ, 2550: 29-30; เจริญชัย วีรวรรักษ์กุล, 2551: 248-259; Faber and Shearron, 1970: 212) สำหรับนำมาบูรณาการเพื่อ

ใช้เป็นขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการสู่ประชาคมอาเซียน
สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ได้เป็น 12 ด้าน คือ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการนิเทศ
8. ด้านการแนะแนว
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ในประชาคมอาเซียน

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Tentative proposed strategy) และขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Development of proposed strategy) ซึ่งในแต่ละขั้นตอนมีรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Tentative proposed strategy)

ในการศึกษาบริบทเพื่อจัดทำร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากข้อมูลหลายแหล่ง (Multiple data sources) ตามแนวคิดวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed methodology) (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2553: 143) โดยดำเนินการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) เป็นการวิเคราะห์รายงานการประชุม (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87) รายงานประจำปี (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108) คู่มือการปฏิบัติงาน (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ง: 11-302) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยวิเคราะห์สรุปในส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารมาใช้เป็นบริบทในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการสู่ประชาคมอาเซียนทั้ง 12 ด้าน ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ 8) ด้านการแนะแนว 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 12) ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน (สุรนาท ขมะณรงค์, 2540: 53-58; กล้า ทองขาว, 2548: 71; วิโรจน์ สารรัตนะ, 2548: 103; นกตล

พุลสวัสดิ์, 2551: 214; คมสันที่ ขจรปัญญาไพศาล, 2552: 226; สันติสุข ภูศรีโสม, 2554: 300-303; Wheelen and Hunger, 2000: 7)

2. การสำรวจความคิดเห็น (Opinion survey)

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

2.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 450 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 50 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 50 คน ครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 350 คน จากโรงเรียนทั้งหมด จำนวน 50 โรงเรียน แยกเป็น โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 21 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 9 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 10 โรงเรียน

2.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 30 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 30 คน และครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการอยู่ในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 90 คน รวมทั้งสิ้นมีกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น จำนวน 150 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ซึ่งการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดโดยใช้เกณฑ์ของธีรวุฒิ เอกะกุล (2543: 78) โดยใช้กลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 25% เมื่อมีประชากรเป็นหลักหรือพบว่ามีกลุ่มตัวอย่างจำนวน 113 คน ดังนั้นเพื่อให้ ความคลาดเคลื่อนมีค่าลดลง ผู้วิจัยจึงเพิ่มจำนวนกลุ่มตัวอย่างสำหรับการวิจัยในครั้งนี้เป็นจำนวน 150 คน โดยมีขั้นตอนการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ขั้นที่ 1 หน่วยการสุ่ม (Sampling unit) คือ โรงเรียน ทำการสุ่มโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster sampling) ได้จำนวนโรงเรียน 30 โรงเรียน ซึ่งกำหนดสัดส่วนจำนวนโรงเรียนแต่ละขนาดในสัดส่วนที่เท่า ๆ กัน คือ โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 โรงเรียน โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 8 โรงเรียน โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 8 โรงเรียน และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน (รายละเอียดโรงเรียนแสดงไว้ในภาคผนวก)

ขั้นที่ 2 หน่วยการสุ่ม (Sampling unit) คือ

ผู้อำนวยการสถานศึกษา ทำการเลือกผู้อำนวยการสถานศึกษาจากโรงเรียนในขั้นที่ 1 จำนวนโรงเรียนละ 1 คน

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ทำการเลือกรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการจากโรงเรียนในขั้นที่ 1 จำนวนโรงเรียนละ 1 คน

ครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ ทำการสุ่มครูที่ปฏิบัติงานบริหารงาน วิชาการจากโรงเรียนในชั้นที่ 1 จำนวนโรงเรียนละ 3 คน โดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการจับสลาก

ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญของกลุ่มตัวอย่างในการให้ความร่วมมือในการ ตอบแบบสอบถาม โดยการติดต่อด้วยตนเองทั้งทางโทรศัพท์และไปพบด้วยตนเอง พร้อมทั้งแจ้ง วัตถุประสงค์ในการทำแบบสอบถาม รายละเอียดของการวิจัยให้กลุ่มตัวอย่างทราบ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามเรื่องข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ใน การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่มีลักษณะเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 100 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประเด็นตามขอบเขตเนื้อหาการ วิจัยที่กำหนด ซึ่งได้จากการวิเคราะห์และสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ บริหารงานวิชาการใน 12 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อ พัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 6) ด้านการพัฒนาแหล่ง เรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ 8) ด้านการแนะแนว 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 12) ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาใน ประชาคมอาเซียน โดยแบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบ แบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้เห็นความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับ จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง สภาพในปัจจุบัน และแนวทางในการพัฒนา/ ความคาดหวังในอนาคตในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคม อาเซียน โดยอิสระ

2.3 วิธีดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

2.3.1 ผู้วิจัยสร้างข้อคำถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างพิจารณาข้อความนั้น ๆ ว่าตรงกับ การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่หรือไม่

โดยให้คำนึงถึงการปฏิบัติโดยทั่วไปที่ตรงกับความจริงให้มากที่สุด มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) แบ่งการตอบเป็น 2 อย่าง คือ

มี หมายถึง มีการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้น ๆ

ไม่มี หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้น ๆ

สำหรับเกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม คือ

มี ให้ 1 คะแนน

ไม่มี ให้ 0 คะแนน

2.3.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2556 เพื่อให้ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาข้อคำถาม แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขจัดทำเป็นแบบสอบถามฉบับร่าง

2.3.3 การตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามฉบับร่างพร้อมรายละเอียดเกี่ยวกับหัวข้อวิจัย วัตถุประสงค์การวิจัย นิยามศัพท์เฉพาะเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับความครอบคลุมของเนื้อหา และความถูกต้องของข้อคำถามตามนิยามศัพท์เฉพาะที่กำหนดไว้ รวมถึงความถูกต้องเหมาะสมของการใช้ภาษาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ โดยใช้เทคนิคการวัดดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (Item objective congruence index: IOC) ใช้เกณฑ์ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (สมนึก กัททิษณี, 2551: 126) โดยรายชื่อผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย

1) อาจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์ อาจารย์ประจำสถาบันบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา

2) อาจารย์ ดร.วิสุทธิ เวียงสมุทร อาจารย์ประจำสถาบันบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านบริหารการศึกษา

3) อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์ อาจารย์ประจำสถาบันบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลการศึกษา

4) อาจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย อาจารย์ประจำสถาบันบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัดผลการศึกษา

5) อาจารย์ ดร.สมพร หลิมเจริญ ศึกษานิเทศน์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 ผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยทางการศึกษา

ผลการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาพบว่า ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง .60 ถึง 1.00 ซึ่งเข้าเกณฑ์และสามารถนำไปใช้ได้ทุกข้อ (รายละเอียดแสดงไว้ในภาคผนวก) และผู้วิจัยได้ปรับปรุงภาษา ถ้อยคำ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญให้เหมาะสมและสื่อความหมายตรงกับสิ่งที่ต้องการศึกษามากขึ้น

2.3.4 นำข้อเสนอแนะการพิจารณาความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ มาปรับปรุงข้อคำถามในแบบสอบถามฉบับร่าง แล้วนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 30 คน จากโรงเรียน จำนวน 6 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนแก่งสนามนางพิทยาคม โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง โรงเรียนขามทะเลสอวิทยา โรงเรียนลำทะเมนไชยพิทยาคม โรงเรียนสุนทรวิจิตร 2 และโรงเรียนโชคชัยสามัคคี โดยทดลองใช้กับผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนละ 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการโรงเรียนละ 1 คน และครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการโรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งสิ้นโรงเรียนละ 5 คน เพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือในด้านความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบารค (Cronbarch's alpha coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ .883

2.3.5 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำหนังสือขอความร่วมมือจากผู้บริหารในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น จำนวน 150 คน แบ่งเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 30 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 30 คน ครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 90 คน ซึ่งมีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

2.4.1 ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยไปยังผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2.4.2 จัดส่งแบบสอบถามถึงกลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์ และขอรับคืนทางไปรษณีย์ หากมีบางสถานศึกษาที่ยังเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เสร็จจะใช้วิธีการทวงถามทางโทรศัพท์ และไปรับด้วยตนเอง

2.4.3 ทำการคัดกรองข้อมูลและกำหนดรหัสแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เพื่อป้องกันการสลับเครื่องมือของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.67 จากจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 150 ฉบับ โดยแยกเป็นแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนจากครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 77 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 59.23 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ จำนวน 27 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 20.77 และผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 26 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 20.00

2.4.4 ตรวจให้คะแนนแบบสอบถาม พร้อมทั้งทำการบันทึกผลการตอบลงในโปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อพร้อมเข้าสู่การวิเคราะห์ข้อมูลในลำดับถัดไป โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม ดังนี้

มี ให้ 1 คะแนน

ไม่มี ให้ 0 คะแนน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจากแบบสอบถามมีทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ดังนั้นผู้วิจัยจึงดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.5.1 ข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 1 และตอนต้นที่ 2 ใช้การวิเคราะห์ความถี่และร้อยละ พร้อมทั้งนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง

2.5.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสอบถามในตอนต้นที่ 3 ใช้วิธีการจัดข้อมูลเป็นหมวดหมู่ แบ่งเป็นจุดเด่น/ความภาคภูมิใจ จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง สภาพในปัจจุบัน และแนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต โดยการสร้างข้อสรุปจากการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

3. การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert in-dept interview) เพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ใน 12 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ 8) ด้านการแนะแนว 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และ 12) ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับจุดเด่น/ความภูมิใจ จุดอ่อน/สิ่งที่ต้องปรับปรุง สภาพปัจจุบัน และแนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

3.1 ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก ได้แก่ ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการโดยตรงทั้งในอดีตและปัจจุบันที่สามารถให้ข้อมูลในเชิงลึกได้ ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิครูปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 คน (รายละเอียดโรงเรียนแสดงไว้ในภาคผนวก) โดยมีเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

3.1.1 เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิชาการคือ จบการศึกษาระดับดุษฎีบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษาหรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง หรือมีประสบการณ์ในการทำงานในด้านการบริหารงานวิชาการไม่น้อยกว่า 10 ปี

3.1.2 เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิครูปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการคือ จบการศึกษาดั้งแต่ระดับมหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา และทำหน้าที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการไม่น้อยกว่า 5 ปี

3.1.3 เกณฑ์ในการคัดเลือกกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารสถานศึกษาคือ จบ การศึกษาตั้งแต่ระดับมหาบัณฑิตสาขาบริหารการศึกษา และทำหน้าที่ผู้บริหารสถานศึกษาไม่น้อย กว่า 10 ปี

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)

3.3 วิธีดำเนินการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการและสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการ

3.3.2 สร้างแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างเพื่อสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเกี่ยวกับ ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคม อาเซียน

3.3.3 นำแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณา เมื่อวันที่ 5 มกราคม พ.ศ. 2556 และทำการปรับปรุงแก้ไขให้มีความสมบูรณ์ก่อนนำไปใช้จริง

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยทำการติดต่อผู้ทรงคุณวุฒิทางโทรศัพท์ และเข้า พบด้วยตนเองก่อน เพื่อแจ้งวัตถุประสงค์ รายละเอียด และวิธีการวิจัยให้ผู้ทรงคุณวุฒิทราบล่วงหน้า พร้อมทั้งนัดหมายวัน เวลาในการสัมภาษณ์ จากนั้นจึงส่งหนังสือเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ และ ดำเนินการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านด้วยตนเอง โดยทำการสัมภาษณ์ระหว่างวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2556 ถึงวันที่ 23 มีนาคม พ.ศ. 2556

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล เนื่องจากข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิเป็น ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยจึงใช้การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content analysis) โดยการถอดบันทึก คำให้สัมภาษณ์และรายละเอียดที่ได้จากการถอดคำให้สัมภาษณ์ทั้งหมด และจับประเด็นที่เป็น ข้อเสนอแนะที่สำคัญเสนอไว้เป็นความเรียง

ผู้วิจัยนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการดำเนินการวิจัยโดยการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการวิเคราะห์เพื่อสรุปประเด็น สำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ โดยทำการคัดเลือกประเด็นสำคัญที่เห็นสอดคล้องกัน อย่างน้อย 2 แหล่งข้อมูลมาจัดทำร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ฉบับ จริงในขั้นตอนที่ 2 ดังที่ได้กล่าวถึงต่อไป ซึ่งข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ มีประเด็นสำคัญที่เห็นสอดคล้องกัน ดังนี้

1. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ

1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 3) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้น และสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน และ 4) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ 3 ภาษา โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์ และบาหลี

2. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารและมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

3. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน คือ 1) ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาจัดทำการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย และ 2) มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน

4. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ 1) มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และคุณภาพการศึกษา 2) พัฒนาคู่มือให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 3) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และ 4) จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

5. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการจัดและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 2) ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม

6. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และ 2) รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน

7. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 7 การนิเทศ คือ 1) มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และส่งเสริมวิธีการนิเทศให้เป็นไปตามหลักการ

และกระบวนการนิเทศ และ 2) ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษาอื่น

8. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 8 การแนะแนว คือ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 2) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และ 3) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

9. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน คือ 1) มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทางงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

10. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีเพียงประเด็นเดียวคือ ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ

11. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีเพียงประเด็นเดียว คือ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

12. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ 1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน และ 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ในประชาคมอาเซียน

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Development of proposed strategy)

การดำเนินการวิจัยในขั้นตอนนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ ได้ร่วมกันคิด วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมจากผลการวิจัยที่ดำเนินการได้ในขั้นตอนที่ 1 เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่มีความเหมาะสมและเป็นไปได้มากขึ้น และส่งผลให้เกิดความมีพันธะผูกพันในการที่จะนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ทำการคัดเลือกผู้มีส่วนได้เสียกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ตามหลักการมีส่วนร่วม เพื่อส่งผลให้เกิดความมีพันธะผูกพันในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป โดยกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 40 คน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้นมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 50 คน (ดังรายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ในภาคผนวก) จัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ขึ้นที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประธานในการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ในครั้งนี้

2. วิธีการในการดำเนินการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์

2.1 ทำหนังสือเชิญผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ทั้ง 50 คน

2.2 จัดทำเอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ ดังนี้

2.2.1 นำร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และข้อสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 มาจัดทำเป็นรูปเล่ม เพื่อใช้ในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์

2.2.2 จัดเตรียมข้อมูลสำหรับการนำเสนอร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่ได้จากขั้นตอนที่ 1

2.3 ผู้วิจัยนำเสนอร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน และข้อสรุปการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้จากการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 ต่อกลุ่มผู้เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชา

พิจารณา เพื่อให้กลุ่มผู้เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ทำการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งผลการวิจัยได้นำเสนอเป็น “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์” ไว้ในบทที่ 4 จำแนกเป็นรายด้าน จำนวน 12 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ 8) ด้านการแนะแนว 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 12) ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน โดยมีองค์ประกอบของข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญ 3 องค์ประกอบ คือ 1) เป้าหมาย 2) ยุทธศาสตร์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย และ 3) กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ ดำเนินการดังนี้

3.1 บันทึกเทปและวิดีโอเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการวิจัย

3.2 จัดบันทึกผลการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์

4. เกณฑ์การพิจารณาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์

สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในขั้นตอนที่ 2 จะใช้เกณฑ์ในการพิจารณา 2 ด้าน คือ 1) ด้านความเหมาะสม (Propriety) พิจารณาจากกระบวนการได้มา ความครอบคลุม การใช้ถ้อยคำ สำนวน การจัดกลุ่มหรือลำดับและการมีจุดเด่น และ 2) ด้านความเป็นไปได้ (Feasibility) พิจารณาจากความสามารถนำไปปฏิบัติการ มีทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติได้ ภาวะความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้น และการมีระเบียบข้อบังคับ กฎหมาย ที่กำหนดให้ปฏิบัติได้ (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2550: 254)

ผลการวิจัยที่ได้จะนำเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ใน 12 ด้าน คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ 8) ด้านการแนะแนว 9) ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายใน 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 12) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยจะนำเสนอเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย 3 ส่วน คือ 1) ผลการศึกษาการวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis) 2) ผลการศึกษาการสำรวจความคิดเห็น (Opinion survey) และ 3) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert in-depth interview) และตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์

1. ผลการศึกษาการวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis)

การวิเคราะห์เอกสารเป็นการวิเคราะห์รายงานการประชุม (เขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87) รายงานประจำปี (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108) คู่มือการปฏิบัติงาน (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ง: 11-302) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 รายละเอียดของผลการวิเคราะห์เอกสารได้นำเสนอไว้ในบทที่ 2 ซึ่งสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการใน 12 ด้าน ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) พัฒนานุเคราะห์ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 4) มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาทักษะด้านการคิดและทักษะด้านภาษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียน 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี และ 4) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา 2) มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาการสอน และ 3) มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถาบันอื่น

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ 2) ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 3) พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 4) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 5) จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย และ 6) ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน 3) ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมร่วมกับสถานศึกษาอื่น 4) ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อการพัฒนา การผลิตและการใช้สื่อที่ทันสมัย และ 5) ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน 3) มีการเพิ่มสมรรถนะของระบบ การให้บริการสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยใช้ ICT ในสถานศึกษา 4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) มีการนิเทศกำกับติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 6) มีการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้

7. ด้านการนิเทศ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศที่เอื้อต่อการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 2) ส่งเสริม สนับสนุนระบบการนิเทศของสถานศึกษาเชื่อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน 3) ส่งเสริมการดำเนินงานการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย และ 4) ส่งเสริมวิธีการนิเทศให้เป็นไปตามหลักการและกระบวนการนิเทศ

8. ด้านการแนะแนว สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูทุกคนให้ทำหน้าที่แนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 3) ส่งเสริมการประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถานและชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว 4) ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ และ 5) ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้ 1) มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทางการทำงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ตั้งกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินผลภายใน 3) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ 4) มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ 2) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมในชุมชน 3) ส่งเสริมการจัดอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารในการพัฒนาชุมชน และ 4) ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการร่วมมือกับองค์กรอื่นในการพัฒนางานวิชาการ 2) ส่งเสริมการระดมทรัพยากรการศึกษา เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน และ 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 3) สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของบุคคลในชุมชนในการรับบริการด้านวิชาการ

2. ผลการศึกษาการสำรวจความคิดเห็น (Opinion survey)

จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจากครูฝ่ายวิชาการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 150 คน ได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 130 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 86.67 ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

2.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ปรากฏผลดังตารางที่ 5 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	82	63.08
1.2 หญิง	48	36.92
รวม	130	100.00
2. อายุ		
2.1 ไม่เกิน 30 ปี	13	10.00
2.2 31-40 ปี	24	18.46
2.3 41-50 ปี	36	27.69
2.4 51 ปีขึ้นไป	57	43.85
รวม	130	100.00
3. สถานภาพ		
3.1 ครูฝ่ายวิชาการ	77	59.23
3.2 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	27	20.77
3.3 ผู้อำนวยการสถานศึกษา	26	20.00
รวม	130	100.00
4. ขนาดโรงเรียน		
4.1 โรงเรียนขนาดเล็ก	34	26.15
4.2 โรงเรียนขนาดกลาง	34	26.15
4.3 โรงเรียนขนาดใหญ่	28	21.54
4.4 โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ	34	26.15
รวม	130	100.00

จากตารางที่ 5 พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน 130 คน เป็นเพศชาย ร้อยละ 63.08 เพศหญิงร้อยละ 36.92 เมื่อจำแนกตามอายุของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีอายุไม่เกิน 30 ปีร้อยละ 10.00 อายุระหว่าง 31-40 ปีร้อยละ 18.46 อายุระหว่าง 41-50 ปีร้อยละ 27.69 และอายุ 51 ปีขึ้นไปร้อยละ 43.85 เมื่อจำแนกตามสถานภาพผู้ให้ข้อมูล เป็นครูฝ่ายวิชาการร้อยละ 59.23 รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการร้อยละ 20.77 และผู้อำนวยการสถานศึกษาร้อยละ 20.00 เมื่อจำแนก

ตามขนาดโรงเรียน พบว่า อยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กร้อยละ 26.15 อยู่ในโรงเรียนขนาดกลางร้อยละ 26.15 อยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่ร้อยละ 21.54 และอยู่ในโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษร้อยละ 26.15

2.2 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
จากการสำรวจการดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนในแต่ละด้าน ปรากฏผลดังตารางที่ 6-17 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 1
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1	โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษา ขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ ตามสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของชุมชนและประชาคม อาเซียน	110	84.62	20	15.38
2	โรงเรียนมีการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเป็น ประชาคมอาเซียน	107	82.31	23	17.69
3	โรงเรียนมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและ สาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อรองรับการเป็น ประชาคมอาเซียน	106	81.54	24	18.46
4	โรงเรียนมีการบริหารจัดการการใช้หลักสูตร สถานศึกษา และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของ บุคลากรอย่างชัดเจน	122	93.85	8	6.15

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
5	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ใน ด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมี ความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน	115	88.46	15	11.54
6	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่าง น้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษา ประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 1 ภาษา)	90	69.23	40	30.77
7	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีความรู้ในการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศอย่างสร้างสรรค์	120	92.31	10	7.69
8	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่าง สันติวิธี	116	89.23	14	10.77
9	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีความสามารถในการทำงานและอยู่ ร่วมกับผู้อื่น	118	90.77	12	9.23
10	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีความรู้พลเมือง ความรับผิดชอบทาง สังคม (เคารพและยอมรับความหลากหลายทาง วัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคมและลง มือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง)	124	95.38	6	4.62

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
11	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง (เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีส่วน ร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยน เรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมี เหตุผล มีวิถีคิดอย่างถูกต้องและมีความสามารถ ในการจัดการควบคุมตนเอง)	115	88.46	15	11.54
12	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน (มี ความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความ ตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิต ประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติ วิธี/สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือ ศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง)	118	90.77	12	9.23
13	โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	130	100.00	0	0.00
14	โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการใช้ หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการ วางแผนบริหารหลักสูตร	122	93.85	8	6.15
15	โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตร สถานศึกษาไปใช้	126	96.92	4	3.08
16	โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มี ความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและ ผู้ปกครอง	124	95.38	6	4.62

จากตารางที่ 6 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการเกี่ยวกับการนิเทศ ติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ การสรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้, การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง และหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนา นักเรียนให้มีทักษะพลเมือง ความรับผิดชอบทางสังคม (เคารพและยอมรับความหลากหลายทาง วัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคม และลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง) คิดเป็นร้อยละ 96.92, 95.38 และ 95.38 ตามลำดับ

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้ มีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้น้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศ เพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา) มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมาได้แก่ การจัดทำโครงสร้าง หลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน, การวางแผน กำหนด วิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อรองรับการเป็น ประชาคมอาเซียน และการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ตาม สภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของชุมชนและประชาคมอาเซียน คิดเป็นร้อยละ 18.46, 17.69 และ 15.38 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
17	ท่านมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้	130	100.00	0	0.00
18	ท่านมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและ หน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	130	100.00	0	0.00
19	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอก ชั้นเรียนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร สถานศึกษา	130	100.00	0	0.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
20	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน	116	89.23	14	10.77
21	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน) อย่างน้อย 1 ภาษา	90	69.23	40	30.77
22	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์	130	100.00	0	0.00
23	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี	125	96.15	5	3.85
24	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น	130	100.00	0	0.00
25	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพลเมือง ความรับผิดชอบทางสังคม (เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง)	130	100.00	0	0.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
26	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน (เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการจัดการควบคุมตนเอง)	130	100.00	0	0.00
27	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน (มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)	116	89.23	14	10.77
28	โรงเรียนมีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน	130	100.00	0	0.00
29	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม	130	100.00	0	0.00
30	โรงเรียนมีการจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนการสอน	130	100.00	0	0.00
31	โรงเรียนมีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ	130	100.00	0	0.00

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
32	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน	119	91.54	11	8.46

จากตารางที่ 7 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้, การวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระและหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพลเมือง ความรับผิดชอบทางสังคม (เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำ เพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง), การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน (เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิถีคิดอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการจัดการควบคุมตนเอง), การนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครูในการจัดการเรียนการสอน, การส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม, การจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนการสอน และการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน) อีกอย่างน้อย 1 ภาษา) มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 30.77 รองลงมาได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้

นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน, การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน (มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง) และการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน คิดเป็นร้อยละ 10.77, 10.77 และ 8.46 ตามลำดับ

ตารางที่ 8 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
33	โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน	130	100.00	0	0.00
34	โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอน ผลการเรียนของสถานศึกษา	130	100.00	0	0.00
35	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผล รายละเอียดที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา	130	100.00	0	0.00
36	โรงเรียนมีการสรุปผล การวัดผลและประเมินผล จัดทำข้อมูลสารสนเทศและการรายงานผลการ เรียน	130	100.00	0	0.00
37	โรงเรียนมีการกำหนดการสอนซ่อมเสริมให้กับ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และ ส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ	130	100.00	0	0.00
38	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้เป็น แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	130	100.00	0	0.00

จากตารางที่ 8 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงานคิดเป็น
ร้อยละ 100 ทุกข้อ

ตารางที่ 9 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 4
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
39	โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยทางการบริหาร และพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา	130	100.00	0	0.00
40	โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ	122	93.85	8	6.15
41	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการวิจัย เพื่อพัฒนาในสถานศึกษา	130	100.00	0	0.00
42	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้และการเผยแพร่ผลงานวิจัย	130	100.00	0	0.00
43	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์และวิจัย ร่วมกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น	126	96.92	4	3.08
44	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น	130	100.00	0	0.00
45	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	120	92.31	10	7.69

จากตารางที่ 9 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยทางการบริหารและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา, การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการวิจัย เพื่อพัฒนาในสถานศึกษา, การส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ และการเผยแพร่ผลงานวิจัย และการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรมต่าง ๆ และสถาบันอื่น มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ การประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์และวิจัย ร่วมกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรมต่าง ๆ และสถาบันอื่น คิดเป็นร้อยละ 96.92

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลและสรุปผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.69 รองลงมาได้แก่ การศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระและการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์และวิจัยร่วมกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรมต่าง ๆ และสถาบันอื่น คิดเป็นร้อยละ 6.15 และ 3.08 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
46	โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ	130	100.00	0	0.00
47	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน	130	100.00	0	0.00
48	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในการผลิต พัฒนาสื่อและนวัตกรรม การเรียนการสอน	130	100.00	0	0.00

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
49	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ	130	100.00	0	0.00
50	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการผลิตจัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรมต่าง ๆ และสถาบันอื่น	130	100.00	0	0.00
51	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	126	96.92	4	3.08

จากตารางที่ 10 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการศึกษาวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอน และการบริหารงานวิชาการ, การกำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน, การส่งเสริมและสนับสนุนการจัดสรรงบประมาณในการผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน, การจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ และมีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัวยุติธรรมต่าง ๆ และสถาบันอื่น มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับมีการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา เพียงข้อเดียว คิดเป็นร้อยละ 3.08

ตารางที่ 11 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 6
การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
52	โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น	122	93.85	8	6.15
53	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้	120	92.31	10	7.69
54	โรงเรียนมีการจัดตั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และการจัดหาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา	130	100.00	0	0.00
55	โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา	130	100.00	0	0.00
56	โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ต่าง ๆ หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น ๆ	125	96.15	5	3.85
57	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม กำกับการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูและผู้เรียน	127	97.69	3	2.31
58	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	119	91.54	11	8.46

จากตารางที่ 11 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ พบว่า โรงเรียนมีการจัดตั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา และการจัดหาแหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา และมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ การนิเทศ ติดตาม กำกับการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูและ ผู้เรียน และการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 97.69 และ 96.15 ตามลำดับ

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินผลและสรุปผลการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 8.46 รองลงมาได้แก่ การกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้ และมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 7.69 และ 6.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 12 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 7 การนิเทศ

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
59	โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและ ความต้องการในด้านการนิเทศการศึกษาของ สถานศึกษา	112	86.15	18	13.85
60	โรงเรียนมีการสำรวจศักยภาพการทำงานและ ประเมินความต้องการของบุคลากร	127	97.69	3	2.31
61	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วางแผน วัตถุประสงค์ในการนิเทศการศึกษา	122	93.85	8	6.15
62	โรงเรียนมีการจัดระบบและกระบวนการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษา	127	97.69	3	2.31
63	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ การจัดระบบและกระบวนการนิเทศภายใน สถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น	127	97.69	3	2.31
64	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศ การศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง และพัฒนา	127	97.69	3	2.31

จากตารางที่ 12 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 7 การนิเทศ พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการเกี่ยวกับการสำรวจศักยภาพการทำงานและประเมินความต้องการของบุคลากร, การจัดระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา, การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น และการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 97.69

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 13.85 รองลงมาได้แก่ การกำหนดนโยบาย วางแผน วัตถุประสงค์ ในการนิเทศการศึกษา คิดเป็นร้อยละ 6.15

ตารางที่ 13 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 8 การแนะแนว

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
65	โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการในด้านการแนะแนวการศึกษาของผู้เรียน	130	100.00	0	0.00
66	โรงเรียนมีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการวิชาชีพภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน	125	96.15	5	3.85
67	โรงเรียนมีการติดตามผลการจัดระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาภายในสถานศึกษา	122	93.85	8	6.15
68	โรงเรียนมีการประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา	117	90.00	13	10.00
69	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น	125	96.15	5	3.85

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
70	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวการศึกษากับเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา	114	87.69	16	12.31
71	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการแนะแนวการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	122	93.85	8	6.15

จากตารางที่ 13 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 8 การแนะแนว พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการแนะแนวการศึกษาของผู้เรียน มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100 รองลงมาได้แก่ การจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ วิชาชีพลภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน, การประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น คิดเป็นร้อยละ 96.15 ทั้งคู่

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวการศึกษา กับเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 12.31 รองลงมาได้แก่ การประเมินผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา, การติดตามผลการจัดระบบและกระบวนการแนะแนวการศึกษาภายในสถานศึกษา และการประเมินผลและสรุปผลการแนะแนวการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 10.00, 6.15 และ 6.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 14 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 9
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
72	โรงเรียนมีการจัดทำโครงสร้างองค์กร เพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	130	100.00	0	0.00
73	โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	130	100.00	0	0.00
74	โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน	130	100.00	0	0.00
75	โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษา และตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา	130	100.00	0	0.00
76	โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา	130	100.00	0	0.00
77	โรงเรียนมีการพัฒนางาน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	130	100.00	0	0.00
78	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษาอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	122	93.85	8	6.15
79	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	123	94.62	7	5.38

จากตารางที่ 14 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินงาน

เกี่ยวกับการจัดทำโครงสร้างองค์กร เพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การจัดตั้ง คณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา, การกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน, การกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมาย ของเขตพื้นที่การศึกษา และตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา, การวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา และการพัฒนา งาน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 100

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยน ความรู้กับสถานศึกษาอื่น ในการปรับปรุงและพัฒนาประกันคุณภาพภายใน มากที่สุดคิดเป็น ร้อยละ 6.15 รองลงมาได้แก่ การประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 5.38

ตารางที่ 15 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 10
การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
80	โรงเรียนมีการศึกษาและสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการส่งเสริม ความรู้วิชาการแก่ชุมชน	121	93.08	9	6.92
81	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมในการส่งเสริมความรู้ด้าน วิชาการแก่ชุมชน	122	93.85	8	6.15
82	โรงเรียนมีการให้ความรู้ สร้างความคิดและ เทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะ วิชาชีพ คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น	118	90.77	12	9.23
83	โรงเรียนมีการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมทาง วิชาการให้แก่ชุมชน	130	100.00	0	0.00

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
84	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การศึกษากับสถานศึกษาอื่น	130	100.00	0	0.00
85	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชน และท้องถิ่น	125	96.15	5	3.85
86	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	125	96.15	5	3.85

จากตารางที่ 15 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 100 จำนวน 2 ข้อ คือ การส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการให้แก่ชุมชน และการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การศึกษากับสถานศึกษาอื่น รองลงมา ได้แก่ การส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครั้ว ชุมชนและท้องถิ่น และการประเมินผลและสรุปผลการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา คิดเป็นร้อยละ 96.15 ทั้งคู่

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความรู้ สร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 9.23 รองลงมา ได้แก่ การศึกษาและสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน และการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมในการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน คิดเป็นร้อยละ 6.92 และ 6.15 ตามลำดับ

ตารางที่ 16 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 11
การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
87	โรงเรียนมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ	125	96.15	5	3.85
88	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วางแผนและ วัตถุประสงค์ในการประสานความร่วมมือ ทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่น	125	96.15	5	3.85
89	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือใน การพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ทั้งที่จัด การศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา	125	96.15	5	3.85
90	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือใน การพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาเอกชน ทั้งที่จัด การศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา	120	92.31	10	7.69
91	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือใน การพัฒนาวิชาการกับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและ อุดมศึกษา	122	93.85	8	6.15
92	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการ พัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ภายในประเทศ	122	93.85	8	6.15
93	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการ ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับ สถานศึกษาและองค์กรอื่น เพื่อใช้เป็นแนวทางใน การปรับปรุงและพัฒนา	125	96.15	5	3.85

จากตารางที่ 16 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของ โรงเรียนในด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น

พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ, การกำหนดนโยบาย วางแผนและวัตถุประสงค์ในการประสานความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่น, การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา และการประเมินผลและสรุปผลการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 96.15

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาเอกชน ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 7.69 รองลงมาได้แก่ การประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา และการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่าง ๆ ภายในประเทศ คิดเป็นร้อยละ 6.15 ทั้งคู่

ตารางที่ 17 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 12
การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน
และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
94	โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนบุคคล	122	93.85	8	6.15
95	โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนครอบครัว	122	93.85	8	6.15
96	โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลการจัดการศึกษารวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	122	93.85	8	6.15

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน			
		มี		ไม่มี	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
97	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม	117	90.00	13	10.00
98	โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	122	93.85	8	6.15
99	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานและสถาบันอื่น	122	93.85	8	6.15
100	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา	122	93.85	8	6.15

จากตารางที่ 17 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในด้านที่ 12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา พบว่า โรงเรียนมีการดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 93.85 เกือบทุกข้อ ยกเว้นการกำหนดนโยบาย วางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งมีการดำเนินการคิดเป็นร้อยละ 90.00

โรงเรียนไม่มีการดำเนินการเกี่ยวกับการกำหนดนโยบาย วางแผนและกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม มากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 10.00 ส่วนข้ออื่น ๆ ไม่มีการดำเนินการ คิดเป็นร้อยละ 6.15 ทุกข้อ

2.3 ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพในปัจจุบัน จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ จุดอ่อน/สิ่ง ที่ควรปรับปรุง และแนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคตในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ปรากฏผลดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 4 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้น และสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน 2) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ 3 ภาษา โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์ และบาหลี และ 3) จัดให้มีการพัฒนาบุคลากร ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการอบรม ศึกษาดูงานในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ภาพประกอบที่ 4 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 5 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) ส่งเสริมการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างหลากหลาย โดยการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการกับประชาคมอาเซียน และ 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร และมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ภาพประกอบที่ 5 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 6 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ

- 1) สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการวัดผลและประเมินผล
- 2) ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาจัดทำการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย และ
- 3) ควรมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน

ภาพประกอบที่ 6 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 7 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) ครูมีผลงานการวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูในการทำวิจัย โดยการอบรม 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แก้ปัญหาการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพการศึกษา 4) จัดให้มีทีมงานเพื่อช่วยเหลือในการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) ส่งเสริมการจัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

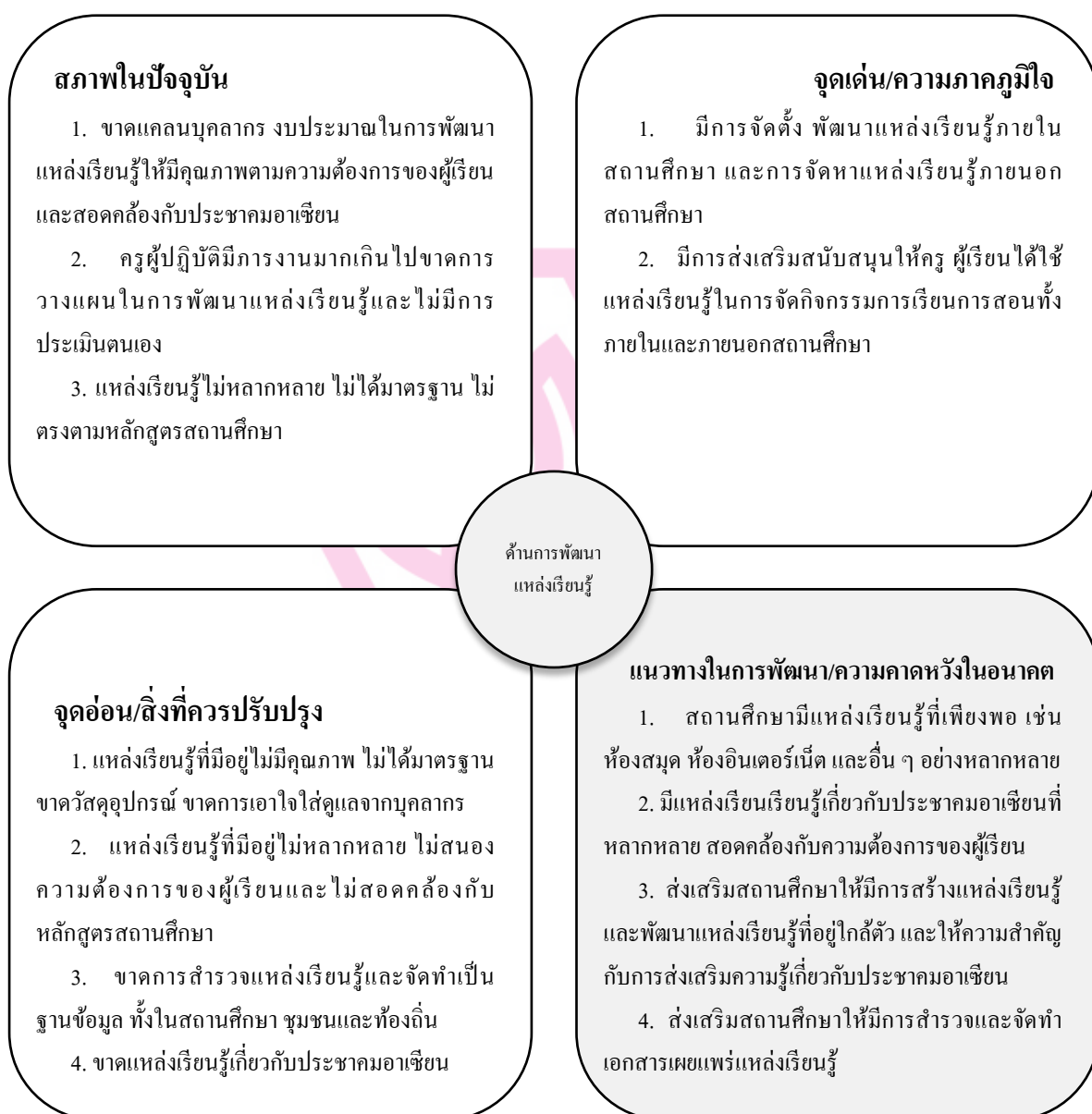
ภาพประกอบที่ 7 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 8 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) ครูสามารถจัดเตรียมสื่อ สร้างสื่อได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งในและนอกห้อง 2) ครูมีสื่อที่หลากหลายสำหรับการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และ 3) ครูได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการผลิตสื่ออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

ภาพประกอบที่ 8 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 9 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ เช่น ห้องสมุด ห้องอินเทอร์เน็ต และอื่น ๆ อย่างหลากหลาย 2) มีแหล่งเรียนรู้นี้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 3) ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการสร้างแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัว และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 4) ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการสำรวจและจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้

ภาพประกอบที่ 9 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

7. ด้านการนิเทศ สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 10 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) มีเครื่องมือในการนิเทศที่ได้มาตรฐานและเป็นธรรมเนียมในการประเมินผลงานของบุคลากร 2) มีคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบกัลยาณมิตร โดยเพื่อนครู และใช้ระบบเพื่อนคู่คิดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนิเทศตามโครงการของโรงเรียน 3) ส่งเสริมการนิเทศกันเองในสถานศึกษาเพื่อแก้ปัญหาคำถามไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน และ 4) ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษาอื่น

ภาพประกอบที่ 10 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการนิเทศ

8. ด้านการแนะแนว สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 11 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้อง ได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการพร้อมกัน โดยวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้านการแนะแนว 2) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และ 3) ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

ภาพประกอบที่ 11 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการแนะแนว

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 12 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) มีการพัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจการประกันคุณภาพภายใน 2) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายใน และ 3) มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

ภาพประกอบที่ 12 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการพัฒนาประกันคุณภาพภายใน

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 13 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ

- 1) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนที่หลากหลายรูปแบบ อาทิ การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชุม จดหมายข่าว กิจกรรมชุมชน กีฬาสัมพันธ์ และ 2) ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ

ภาพประกอบที่ 13 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 14 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน 2) มีโรงเรียนต้นแบบ จัดกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้นในทุกด้าน และ 3) สร้างเครือข่ายในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรอื่น และการหมุนเวียนบุคลากร มีกลุ่มเครือข่ายร่วมกัน

ภาพประกอบที่ 14 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

12. ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สามารถสรุปความคิดเห็นเพิ่มเติมได้ดังภาพประกอบที่ 15 โดยมีประเด็นที่สำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ คือ 1) มีโรงเรียนต้นแบบเพื่อให้ศึกษาดูงาน และมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง 2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร และใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน และ 3) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษา ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ในประชาคมอาเซียน

ภาพประกอบที่ 15 ประเด็นสำคัญที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงาน วิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

3. ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert in-depth interview)

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิครูปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 คน ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ผลการศึกษาการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

การบริหารงานวิชาการ	ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	<p>1. หลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน</p> <p>2. การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน โดยภาษาที่ควรเน้น ได้แก่ ภาษาจีน เนื่องจากเป็นภาษาราชการของสิงคโปร์ ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว ภาษาพม่า ภาษาเขมร ภาษามาลายู เนื่องจากอยู่ใกล้กับประเทศไทย และไทยเป็นศูนย์กลาง และภาษาบาหลีซึ่งเป็นภาษาประจำชาติของอินโดนีเซีย เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียมีขนาดพื้นที่และประชากรจำนวนมาก</p>	<p>1. หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน</p> <p>2. หลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา</p> <p>3. ภาษาที่ควรส่งเสริมได้แก่ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์และบาหลี</p> <p>4. ส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ประเด็นสำคัญ ที่ได้จากการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์
2. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	<p>1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน</p> <p>2. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา</p> <p>3. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์โดยผ่าน Social media ที่เป็นสากล</p>	<p>1. เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์</p> <p>2. เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา</p> <p>3. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และกฎบัตรอาเซียน</p> <p>4. การใช้งาน Social media</p>
3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน ผลการเรียน	<p>1. โรงเรียนควรมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน</p> <p>2. การเทียบโอนประสบการณ์ ความชำนาญเฉพาะด้าน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน</p>	<p>1. เร่งรัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย</p> <p>2. เร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน</p>

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ประเด็นสำคัญ ที่ได้จากการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์
4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1. การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา 2. ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย 3. จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัย และใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ	1. ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย วิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี
5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี	1. จัดหาสื่อและเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น CAI, courseware, e-learning เป็นต้น 2. ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนและนวัตกรรม เช่น สื่อการเรียนบน Tablet	1. เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 2. การจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ในการผลิตสื่อบน Tablet
6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้	1. การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น 2. การจัดทำเอกสารเผยแพร่ แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา อื่น องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น ๆ	1. เร่งรัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้และจัดทำเป็นฐานข้อมูล ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น 2. จัดทำเอกสาร ฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้เพื่อเผยแพร่
7. ด้านการนิเทศ	1. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบและกระบวนการ นิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ทั้งในและนอกประเทศ ในประชาคมอาเซียน	1. เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทางนโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา 2. ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษาอื่น

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ประเด็นสำคัญ ที่ได้จากการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์
8. ด้านการแนะแนว	1. การแนะแนวการศึกษาต่อต่างประเทศในสมาคมอาเซียน 2. การแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน 3. ให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบทั้งด้านการศึกษาและอาชีพ เมื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	1. เร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน 2. เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน 3. ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อวิชาอาชีพที่มีผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน
9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน	1. โรงเรียนควรมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล เช่น TQA 2. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา	1. เร่งรัดให้สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็นสากล 2. ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา
10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน	1. มีการให้ความรู้ สร้างความคิด และเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น	1. ส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 2. ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน
11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	1. มีการประสานความร่วมมือช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับพื้นฐานและอุดมศึกษา ทั้งภายในและภายนอกประเทศ	1. ส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 18 (ต่อ)

การบริหารงานวิชาการ	ประเด็นสำคัญ ที่ได้จากการสัมภาษณ์	ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์
12. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	1. การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	1. ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน 2. ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยนำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการวิเคราะห์เพื่อสรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ได้ดังตารางที่ 19-30 โดยทำการคัดเลือกประเด็นสำคัญที่เห็นสอดคล้องกันอย่างน้อย 2 แหล่งข้อมูลมาจัดทำร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 19 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล				ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์		
1	พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	✓		✓	✓	
2	พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน	✓	✓		✓	
3	แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	✓				
4	มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาทักษะด้านการคิดและทักษะด้านภาษา	✓				
5	ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้น และสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน		✓	✓	✓	
6	ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ 3 ภาษา โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์ และบาฮาซา		✓	✓	✓	
7	ภาษาที่ควรส่งเสริมได้แก่ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์ และบาฮาซา			✓		

จากตารางที่ 19 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 3) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้น และสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน และ 4) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ 3 ภาษา โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์ และบาฮาซา

ตารางที่ 20 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 2 การพัฒนา
กระบวนการเรียนรู้

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็น ที่คัดเลือก
		วิเคราะห์ เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน	✓			
2	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร และมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	✓	✓	✓	✓
3	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์	✓	✓	✓	✓
4	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน	✓			
5	มีการพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการกับประชาคมอาเซียน		✓		
6	ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และกฎบัตรอาเซียน			✓	
7	การใช้งาน Social media			✓	

จากตารางที่ 20 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการ
เรียนรู้ คือ 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานใน
การสื่อสาร และมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการ
พัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

ตารางที่ 21 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา	✓			
2	มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาการสอน	✓			
3	มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถาบันอื่น	✓			
4	มีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการวัดผลและประเมินผล		✓		
5	ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาจัดทำกรวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย		✓	✓	✓
6	มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน		✓	✓	✓

จากตารางที่ 21 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน คือ 1) ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาจัดทำกรวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย และ 2) มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 22 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	✓
2	ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้	✓			
3	พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย	✓	✓		✓
4	ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง	✓	✓	✓	✓
5	จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย	✓	✓		✓
6	ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น	✓			
7	จัดให้มีทีมงานเพื่อช่วยเหลือในการทำวิจัยในชั้นเรียน		✓		

จากตารางที่ 22 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ 1) มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และคุณภาพการศึกษา 2) พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 3) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และ 4) จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

ตารางที่ 23 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการจัดและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	✓	✓	✓	✓
2	วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน	✓			
3	ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมร่วมกับสถานศึกษา อื่น	✓			
4	ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อการพัฒนา การผลิตและการใช้สื่อที่ทันสมัย	✓			
5	ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม	✓	✓	✓	✓
	ครูสามารถจัดเตรียมสื่อ สร้างสื่อได้หลากหลาย รูปแบบ ทั้งในและนอกห้อง		✓		

จากตารางที่ 23 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการจัดและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 2) ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม

ตารางที่ 24 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	✓	✓		✓
2	รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน	✓	✓	✓	✓
3	มีการเพิ่มสมรรถนะของระบบ การให้บริการสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการใช้ ICT ในสถานศึกษา	✓			
4	ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้	✓			
5	มีการนิเทศกำกับติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้	✓			
6	มีการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้	✓			
7	มีแหล่งเรียนรู้อยู่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน		✓		
8	ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการสร้างแหล่งเรียนรู้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัว และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน		✓		

จากตารางที่ 24 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และ 2) รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน

ตารางที่ 25 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 7 การนิเทศ

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็น ที่คัดเลือก
		วิเคราะห์ เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศที่เอื้อต่อการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา	✓			
2	ส่งเสริมสนับสนุนระบบการนิเทศของสถานศึกษา เชื่อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน	✓			
3	ส่งเสริมการดำเนินงานการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย	✓			
4	มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และส่งเสริมวิธีการนิเทศให้เป็นไปตามหลักการและกระบวนการนิเทศ	✓		✓	✓
5	มีเครื่องมือในการนิเทศที่ได้มาตรฐานและเป็นธรรมในการประเมินผลงานของบุคลากร		✓		
6	มีคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบกัลยาณมิตร โดยเพื่อนครู และใช้ระบบเพื่อนคู่คิด เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนิเทศตามโครงการของโรงเรียน		✓		
7	ส่งเสริมการนิเทศกันเองในสถานศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน		✓		
8	ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษาอื่น		✓	✓	✓

จากตารางที่ 25 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 7 การนิเทศ คือ 1) มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และส่งเสริมวิธีการนิเทศให้เป็นไปตามหลักการและกระบวนการนิเทศ และ 2) ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษาอื่น

ตารางที่ 26 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 8 การแนะแนว

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล				ประเด็น ที่คัดเลือก
		วิเคราะห์ เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์		
1	ส่งเสริมพัฒนาครูทุกคนให้ทำหน้าที่แนะแนวและ ดูแลช่วยเหลือนักเรียน	✓				
2	ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือ นักเรียน	✓	✓		✓	
3	ส่งเสริมการประสานงานด้านการแนะแนวระหว่าง สถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสน สถานและชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว	✓				
4	ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษา ต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน	✓	✓	✓	✓	
5	ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มี การเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคม อาเซียน	✓	✓	✓	✓	
6	ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ วิชาอาชีพที่มี ผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน			✓		

จากตารางที่ 26 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 8 การแนะแนว คือ
1) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการ
ช่วยเหลือนักเรียน 2) ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในประเทศสมาชิก
ประชาคมอาเซียน และ 3) ส่งเสริมการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงาน
ได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 27 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทางงานดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓	✓	✓
2	ตั้งกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินผลภายใน	✓			
3	ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา	✓	✓		✓
4	มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล	✓	✓	✓	✓

จากตารางที่ 27 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน คือ 1) มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทางงานดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

ตารางที่ 28 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	ส่งเสริมให้ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์	✓			
2	ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมในชุมชน	✓			
3	ส่งเสริมการจัดอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารในการพัฒนาชุมชน	✓			
4	ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ	✓	✓	✓	✓
5	ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนที่หลากหลาย อาทิ การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชุม จัดหมายข่าว กิจกรรม ชุมนุม กีฬาสัมพันธ์		✓		

จากตารางที่ 28 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีเพียงประเด็นเดียวคือ ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ

ตารางที่ 29 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	มีการร่วมมือกับองค์กรอื่นในการพัฒนางานวิชาการ	✓			
2	ส่งเสริมการระดมทรัพยากรการศึกษา เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน	✓			
3	ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน	✓	✓	✓	✓
4	มีโรงเรียนต้นแบบ จัดกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้นในทุกด้าน		✓		
5	สร้างเครือข่ายในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรอื่น และการหมุนเวียนบุคลากร มีกลุ่มเครือข่ายร่วมกัน		✓		

จากตารางที่ 29 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีเพียงประเด็นเดียว คือ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 30 สรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ข้อ	ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์	แหล่งข้อมูล			ประเด็นที่คัดเลือก
		วิเคราะห์เอกสาร	สำรวจ	สัมภาษณ์	
1	ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน	✓	✓		✓
2	ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	✓			
3	สำรวจและวิเคราะห์ความต้องการของบุคคลในชุมชนในการรับบริการด้านวิชาการ	✓			
4	มีโรงเรียนต้นแบบเพื่อให้ศึกษาดูงานและมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง		✓		
5	มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน		✓	✓	✓
6	ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน			✓	

จากตารางที่ 30 พบว่า ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ 1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน และ 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยนำข้อสรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 31

ตารางที่ 31 ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
1. มุ่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีความสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้นและสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร จัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา สอดแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานกลุ่ม ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ประเมินหลักสูตรทุก 3-5 ปี สอบวัดความรู้ด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้านอาเซียน 1 ภาษา
2. มุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> เร่งพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการสื่อสาร และมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะด้านการสื่อสาร ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และเน้นให้

ตารางที่ 31 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกคู่การปฏิบัติและการประเมินผล
	<p>2. เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์</p>	<p>ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน</p> <p>3. จัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน</p> <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สอบวัดความรู้พื้นฐานด้านด้านทักษะการสื่อสาร 2. สอบวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 3. นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
<p>3. มุ่งการส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำระบบวัดและประเมินผล รองรับการเทียบโอนผลการเรียน ระหว่างสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งรัดให้มี การวัดผล และประเมินผลที่หลากหลาย 2. เร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกคู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย 2. จัดทำมาตรฐานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน 3. จัดอบรมการวัดผลและประเมินผลการศึกษา <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เอกสารระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา 2. จำนวนนักเรียนที่นำผลการเรียนไปเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ

ตารางที่ 31 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
<p>4. มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย ทำวิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2. เร่งรัดพัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 3. ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 4. ส่งเสริมการจัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การอบรมการทำวิจัยเพื่อยกระดับวิทยฐานะ 2. จัดเวทีประกวด เผยแพร่ผลงานวิจัย <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครูที่ผ่านการอบรม 2. จำนวนงานวิจัยที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำขึ้น 3. จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในระดับชาติ
<p>5. มุ่งพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และ เทคโนโลยี ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 2. ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดหาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน 2. จัดประกวดสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาที่ครูพัฒนาขึ้น 3. จัดฝึกอบรมการผลิตสื่อ นวัตกรรม <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนสื่อที่ผลิตขึ้นในแต่ละปีการศึกษา 2. ผลการประกวดสื่อ นวัตกรรมในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ 3. จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมในแต่ละปี

ตารางที่ 31 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกคู่การปฏิบัติและการประเมินผล
6. มุ่งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน	กลยุทธ์ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1. เร่งรัดให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2. ส่งเสริมให้มีการรวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน	กลไกคู่การปฏิบัติ 1. การจัดการเรียนการสอนที่มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม 2. การสำรวจแหล่งเรียนรู้ 3. การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ 4. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา และสาธารณชน การประเมินผล 1. จำนวนแหล่งเรียนรู้ในฐานข้อมูล 2. ข้อมูลการเข้าศึกษาเยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ 3. แบบประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้
7. มุ่งพัฒนารูปแบบและการดำเนินการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ทั้งการนิเทศภายในและภายนอก	กลยุทธ์ด้านการนิเทศ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1. เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทงนโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา 2. ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษาอื่น	กลไกคู่การปฏิบัติ 1. จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในและการนิเทศระหว่างสถานศึกษา 2. ดำเนินการนิเทศตามโครงการกิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย 3. กำกับติดตามประเมินผลโครงการกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย การประเมินผล 1. จำนวนครั้งในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษา 2. ผลการนิเทศการดำเนินงานกิจกรรม โครงการ 3. เอกสารสรุปผลการดำเนินงานนิเทศกิจกรรม โครงการ

ตารางที่ 31 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
<p>8. มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการแนะแนว ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน เร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> อบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน ดำเนินการแนะแนว โดยประสานความร่วมมือกับครูทุกคนและชุมชน ดำเนินการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> จำนวนครั้งที่ครูเข้ารับการอบรมในแต่ละปี จำนวนนักเรียนไทยที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศในอาเซียน
<p>9. มุ่งให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดวางระบบโครงสร้างองค์กร กำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ ศึกษาหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด ของการประกันคุณภาพการศึกษา ดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

ตารางที่ 31 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกผู้ปฏิบัติและการประเมินผล
	3. เร่งรัดให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล	การประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา 2. จำนวนเอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา
10. มุ่งให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนในการเป็นประชาคมอาเซียน	กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ประกอบด้วย 1 มาตรการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ 	กลไกผู้ปฏิบัติ <ol style="list-style-type: none"> 1. ประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ 2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการในระดับชุมชน การประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนสถานศึกษา ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมมือด้านงานวิชาการ
11. มุ่งประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน	กลยุทธ์ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ประกอบด้วย 1 มาตรการ ดังนี้ <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน 	กลไกผู้ปฏิบัติ <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดกิจกรรมประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน การประเมินผล <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งในการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการกับประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 31 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
12. มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน	<p>กลยุทธ์ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ในประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน จัดสัมมนา นิทรรศการ มหกรรมวิชาการ เพื่อเผยแพร่งานวิจัย งานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> ประเมินจากจำนวนผู้ขอรับการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการและหนังสือแจ้งการจัดนิทรรศการ มหกรรมวิชาการ จำนวนครั้งในการส่งเสริมงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัว สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์

การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์โดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อประชาพิจารณ์ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ใช้กระบวนการสัมมนาเชิงปฏิบัติการผู้มีส่วนได้เสีย เพื่อส่งผลให้เกิดความมีพันธะผูกพันในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป กลุ่มผู้มีส่วนได้เสียที่เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการในครั้งนี้ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาจำนวน 2 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 40 คน และผู้มีหน้าที่ประเมินผลยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย ศิษยานุศิษย์ จำนวน 7 คน รวมทั้งสิ้นมีผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการจำนวน 50 คน โดยผู้วิจัยได้มอบเอกสารชี้แจงรายละเอียดการวิจัย วิธียวิจัย สรุป

สารสนเทศและร่างข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการทราบ และพิจารณา ซึ่งขั้นตอนของการสัมมนาเชิงปฏิบัติการนั้น ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิจัยที่ได้จาก ขั้นตอนที่ 1 รวมทั้งเอกสารสรุปผลการวิจัยและการพัฒนาร่างข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ดังกล่าวต่อ กลุ่มผู้เข้าร่วมการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ เพื่อการวิเคราะห์ วิพากษ์ วิจัย และให้ข้อเสนอแนะ เพิ่มเติม โดยขอให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาพิจารณาในด้านความครบถ้วนของข้อเสนอ ความเหมาะสม และความเป็นไปได้ ซึ่งในการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ผู้วิจัยจะดำเนินการบันทึกภาพ และบันทึกเสียง ซึ่งจะนำมาถอดเทปและสรุปเป็นข้อเสนอในภายหลัง

ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ ประชาคมอาเซียน ที่ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำจากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ มีรายละเอียดในแนวทางการดำเนินการดังตารางที่ 32

ตารางที่ 32 ข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ ประชาคมอาเซียน

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
1. มุ่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีความสอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ท้องถิ่น และความต้องการของประชาคมอาเซียน	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 2. เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา 3. ส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ 2. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 3. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 1 ภาษา) 4. พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ 5. สอดแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานกลุ่ม

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
		<p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ประเมินหลักสูตรทุก 3-5 ปี 2. สอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 3. สอบวัดความรู้ด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้านอาเซียน 1 ภาษา 4. สอบวัดทักษะการทำงานเป็นกลุ่มและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น
<p>2. มุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2. เร่งพัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา 3. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและกฎบัตรอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น 2. ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 1 ภาษา) 3. ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. สอบวัดทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกคู่การปฏิบัติและการประเมินผล
		2. สอบวัดความรู้พื้นฐานด้านภาษา ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้านในอาเซียน 3. สอบวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 4. นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
3. มุ่งการส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำระบบวัดและประเมินผล รองรับ การเทียบโอนผลการเรียน ระหว่าง สถานศึกษา ในประชาคมอาเซียน	กลยุทธ์ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1. เร่งรัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย 2. เร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน	กลไกคู่การปฏิบัติ 1. กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา 2. จัดทำมาตรฐานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน 3. จัดอบรมการวัดผลและประเมินผลการศึกษา 4. ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย การประเมินผล 1. จำนวนนักเรียนที่เทียบโอนผลการเรียนเพื่อมาศึกษาต่อในประเทศ 2. จำนวนนักเรียนที่นำผลการเรียนไปเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ 3. เอกสารระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกผู้ปฏิบัติและการประเมินผล
4. มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และยกระดับวิทยฐานะ	<p>กลยุทธ์ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย ทำวิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี 	<p>กลไกผู้ปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดอบรมการทำวิจัย จัดอบรมการทำวิทยฐานะ จัดเวทีประกวด เผยแพร่ผลงานวิจัย งานวิชาการระหว่างสถานศึกษากับบุคคล องค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนางานวิจัย <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> จำนวนครูที่เข้ารับการอบรมการทำวิจัย จำนวนงานวิจัยที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำขึ้น จำนวนครูที่ผ่านการอบรมวิทยฐานะ จำนวนครูที่ได้รับการเลื่อนวิทยฐานะ จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในระดับชาติ
5. มุ่งพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนา นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 	<p>กลไกผู้ปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> จัดฝึกอบรมการผลิตสื่อ นวัตกรรม จัดประกวดสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา จัดหาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน จัดทำฐานข้อมูลสื่อ นวัตกรรม เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
	<p>3. สนับสนุนงบประมาณในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี</p>	<p>5. จัดสรรงบประมาณในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี</p> <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผลการประกวดสื่อ นวัตกรรมในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ 2. จำนวนสื่อที่ผลิตขึ้นในแต่ละปีการศึกษา 3. จำนวนสื่อที่ได้รับการเผยแพร่ 4. ฐานข้อมูลสื่อ นวัตกรรม 5. งบประมาณที่ได้รับในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี
<p>6. มุ่งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้</p> <p>ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งรัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ จัด ทำ เป็น ฐา น ขั อ มู ล ประกอบการจัดการเรียนการสอน 2. ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 2. การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน 3. การจัดการเรียนการสอนที่มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน 4. จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนแหล่งเรียนรู้ในฐานข้อมูล

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
		2. ข้อมูลการเข้าศึกษา เข้ามชม แหล่งเรียนรู้ 3. แบบประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้
7. มุ่งพัฒนารูปแบบ และการดำเนินการ นิเทศ ติดตามอย่าง ต่อเนื่อง ทั้งการนิเทศ ภายในและภายนอก	กลยุทธ์ด้านการนิเทศ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1. เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศ การศึกษา 2. ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความ พร้อมในการนิเทศภายในและ ระหว่างสถานศึกษาอื่น	กลไกสู่การปฏิบัติ 1. จัดทำปฏิทินกำหนดการนิเทศ ภายใน และการนิเทศระหว่าง สถานศึกษา 2. ดำเนินการนิเทศตามโครงการ กิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย 3. กำกับติดตามประเมินผล โครงการกิจกรรมตามที่ได้รับ มอบหมาย การประเมินผล 1. จำนวนครั้งในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษา 2. ผลการนิเทศการดำเนินงาน กิจกรรม โครงการ 3. เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน นิเทศกิจกรรม โครงการ
8. มุ่งส่งเสริมให้ สถานศึกษา จัด กิจกรรมแนะแนว อย่างเป็นระบบ ให้ ความรู้เกี่ยวกับอาชีพ และการศึกษาต่อใน ประเทศสมาชิก ประชาคมอาเซียน	กลยุทธ์ด้านการแนะแนว ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้ 1. เร่งรัดให้มีการแนะแนว การศึกษาต่อในประเทศสมาชิก ประชาคมอาเซียน 2. เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการ เคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีใน ประชาคมอาเซียน	กลไกสู่การปฏิบัติ 1. แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงาน แนะแนว 2. ดำเนินการแนะแนว โดย ประสานความร่วมมือกับครูทุกคน และชุมชน 3. ดำเนินการแนะแนวการศึกษาต่อ ในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
	<p>3. ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อวิชาอาชีพที่มีผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน</p>	<p>4. การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน</p> <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนนักเรียนต่างชาติอาเซียนที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย 2. จำนวนนักเรียนไทยที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศในอาเซียน 3. จำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อในสาขาที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน
<p>9. มุ่งให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เร่งรัดให้สถานศึกษามีการพัฒนาาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็นสากล 2. ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดวางระบบโครงสร้างองค์กร กำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ 2. ศึกษาหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัดของการประกันคุณภาพการศึกษา 3. ดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายงานการติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา 2. จำนวนเอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
<p>10. มุ่งให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ในการเป็นประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 2. ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียนแก่ชุมชน 2. ประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับชุมชน <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งของการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีเมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแก่ชุมชน 2. จำนวนสถานศึกษา ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมมือพัฒนางานวิชาการ
<p>11. มุ่งประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดทำ MOU ความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน 2. จัดกิจกรรมประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน 3. ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา

ตารางที่ 32 (ต่อ)

เป้าหมาย	กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมาย	กลไกสู่การปฏิบัติและการประเมินผล
	<p>2. ส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน</p>	<p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนการทำ MOU ความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน 2. จำนวนครั้งในการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการกับประชาคมอาเซียน 3. จำนวนสถานบันระดับอุดมศึกษาที่ให้ความร่วมมือ
<p>12. มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน</p>	<p>กลยุทธ์ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน 2. ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน 	<p>กลไกสู่การปฏิบัติ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จัดสัมมนา นิทรรศการ มหกรรมวิชาการ เพื่อเผยแพร่งานวิจัย งานวิชาการ แก่ บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน <p>การประเมินผล</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนครั้งในการส่งเสริมงานวิชาการ แก่ บุคคล ครอบครัว สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 2. ประเมินจากจำนวนผู้ขอรับการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการและหนังสือแจ้งการจัดนิทรรศการ มหกรรมวิชาการ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งในส่วนของสรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยนำเสนอเป็นลำดับดังนี้คือ สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ โดยการวิจัยในครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอน คือ

1. การร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Tentative proposed strategy) มีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) เป็นการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม รายงานประจำปี คู่มือการปฏิบัติงาน และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 โดยวิเคราะห์สรุปในส่วนที่จะส่งผลกระทบต่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสารมาใช้เป็นบริบทในประเด็นยุทธศาสตร์ด้านการบริหารงานวิชาการสู่ประชาคมอาเซียน

1.2 การสำรวจความคิดเห็น (Opinion survey) เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้อำนวยการสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 30 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายวิชาการที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 30 คน และครูที่ปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่เปิดสอนระดับมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 จำนวน 90 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเรื่องข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) จำนวน 100 ข้อ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

1.3 การสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ (Expert in-depth interview) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึกประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิครูปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 คน ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (Semi-structured interview)

2. การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Development of proposed strategy)

ดำเนินการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อระดมความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้เสีย จำนวน 50 คน ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2556 โดยมีผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นประธานในการจัดการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ

สรุปผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ และตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

1. ผลการศึกษาการวิเคราะห์เอกสาร

การวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) เป็นการวิเคราะห์เอกสารรายงานการประชุม (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ก: 6-87) รายงานประจำปี (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ข: 12-108) คู่มือการปฏิบัติงาน (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ค: 4-125) และรายงานการประกันคุณภาพการศึกษา (เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, 2554 ง: 11-302) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 ผลการวิเคราะห์เอกสารดังกล่าวสามารถสรุปประเด็นที่สำคัญในส่วนที่ส่งผลกระทบต่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการใน 12 ด้านได้ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) พัฒนาคู่มือการให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตร และการใช้หลักสูตรสถานศึกษา 3) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และ 4) มีรายวิชา/กิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาทักษะด้านการคิดและทักษะด้านภาษา

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้

1) ใช้วิธีการสอนที่หลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการจัดการเรียนการสอน 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียน 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยี และ 4) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา 2) มีระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนเพื่อใช้ในการพัฒนาการสอน และ 3) มีการเทียบโอนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และผลการเรียนจากสถาบันอื่น

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อและแหล่งเรียนรู้ 2) ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ 3) พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 4) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 5) จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย และ 6) ส่งเสริมการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 2) วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ เทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการเรียนการสอน 3) ส่งเสริมการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหาและพัฒนาสื่อ นวัตกรรม ร่วมกับสถานศึกษาอื่น 4) ส่งเสริมการระดมทุนเพื่อการพัฒนา การผลิตและการใช้สื่อที่ทันสมัย และ 5) ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา 2) รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน 3) มีการเพิ่มสมรรถนะของระบบ การให้บริการสื่อและแหล่งเรียนรู้โดยการใช้ ICT ในสถานศึกษา 4) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาในการจัดกระบวนการเรียนรู้ 5) มีการนิเทศกำกับติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ และ 6) มีการประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้

1.7 ด้านการนิเทศ สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมและพัฒนาระบบการนิเทศที่เอื้อต่อการสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา 2) ส่งเสริม สนับสนุนระบบการนิเทศของสถานศึกษาเชื่อมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและชุมชน 3) ส่งเสริมการดำเนินงานการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลาย และ 4) ส่งเสริมวิธีการนิเทศให้ เป็นไปตามหลักการและกระบวนการนิเทศ

1.8 ด้านการแนะแนว สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูทุกคนให้ทำหน้าที่แนะแนวและดูแลช่วยเหลือนักเรียน 2) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 3) ส่งเสริมการประสานงานด้านการแนะแนวระหว่างสถานศึกษา องค์กรภาครัฐและเอกชน บ้าน ศาสนสถานและชุมชนในลักษณะเครือข่ายการแนะแนว 4) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ และ 5) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพ

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ตั้งกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมินผลภายใน 3) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ 4) มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ชุมชนมีการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ 2) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายการเรียนรู้และประสบการณ์ที่เหมาะสมในชุมชน 3) ส่งเสริมการจัดอบรม การแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสารในการพัฒนาชุมชน และ 4) ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) มีการร่วมมือกับองค์กรอื่นในการพัฒนางานวิชาการ 2) ส่งเสริมการระดมทรัพยากรการศึกษา เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน และ 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาอื่น

1.12 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา สามารถสรุปประเด็นที่สำคัญได้ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน และ 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

2. ผลการศึกษาการสำรวจความคิดเห็น

จากการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนจากครูฝ่ายวิชาการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้อำนวยการสถานศึกษา ปรากฏผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้น และสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน 2) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ 3 ภาษา โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์ และบาฮาซา และ 3) จัดให้มีการพัฒนาบุคลากร ครู ผู้บริหาร กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการอบรม ศึกษาดูงานในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

2.2 ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) ส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองของนักเรียนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนอย่างหลากหลาย โดยการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) มีการพัฒนาครูให้มี

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเรียนรู้แบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยการบูรณาการกับประชาคมอาเซียน และ 3) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสาร และมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดคุณวุฒศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) สถานศึกษามีการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาใช้ในการวัดผลและประเมินผล 2) ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาจัดทำผลการวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย และ 3) ควรมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน

2.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดคุณวุฒศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) ครูมีผลงานการวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง 2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาครูในการทำวิจัย โดยการอบรม 3) ส่งเสริมสนับสนุนให้ครูทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ แก้ปัญหาการเรียนการสอน และยกระดับคุณภาพการศึกษา 4) จัดให้มีทีมงานเพื่อช่วยเหลือในการทำวิจัยในชั้นเรียน และ 5) ส่งเสริมการจัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

2.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดคุณวุฒศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) ครูสามารถจัดเตรียมสื่อ สร้างสื่อได้หลากหลายรูปแบบ ทั้งในและนอกห้อง 2) ครูมีสื่อที่หลากหลายสำหรับใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพ และ 3) ครูได้รับการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการผลิตสื่ออย่างน้อยภาคเรียนละ 1 ครั้ง

2.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดคุณวุฒศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่เพียงพอ เช่น ห้องสมุด ห้องอินเตอร์เน็ตและอื่น ๆ อย่างหลากหลาย 2) มีแหล่งเรียนรู้นี้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนที่หลากหลาย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน 3) ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการสร้างแหล่งเรียนรู้ และพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่อยู่ใกล้ตัว และให้ความสำคัญกับการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 4) ส่งเสริมสถานศึกษาให้มีการสำรวจและจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้

2.7 ด้านการนิเทศ สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดคุณวุฒศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) มีเครื่องมือในการนิเทศที่ได้มาตรฐานและเป็นธรรมในการประเมินผลงานของบุคลากร 2) มีคณะกรรมการนิเทศภายในสถานศึกษาแบบกัลยาณมิตรโดยเพื่อนครู และใช้ระบบเพื่อนคู่คิดเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนิเทศตามโครงการของโรงเรียน 3) ส่งเสริมการนิเทศกันเองในสถานศึกษาเพื่อแก้ปัญหาการไม่ยอมรับซึ่งกันและกัน และ 4) ส่งเสริมให้มีการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษาอื่น

2.8 ด้านการแนะแนว สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดคุณวุฒศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรและผู้เกี่ยวข้องได้มีโอกาสเข้ารับการอบรม

สัมมนาเชิงปฏิบัติการพร้อมกัน โดยวิทยากรที่มีความรู้ความเข้าใจเฉพาะด้านการแนะแนว

- 2) ส่งเสริมการจัดกิจกรรมแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และ
- 3) ส่งเสริมการให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

2.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) มีการพัฒนาครู ผู้บริหาร บุคลากรที่เกี่ยวข้องให้มีความรู้ความเข้าใจการประกันคุณภาพภายใน 2) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายใน และ 3) มีการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

2.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการประสานความร่วมมือกับชุมชนที่หลากหลายแบบ อาทิ การสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประชุม จดหมายข่าว กิจกรรมชุมนุม กีฬาสัมพันธ์ และ 2) ส่งเสริมการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ

2.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น สามารถสรุปประเด็นสำคัญในการนำไปกำหนดยุทธศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน 2) มีโรงเรียนต้นแบบ จัดกิจกรรมกลุ่มให้มากขึ้นในทุกด้าน และ 3) สร้างเครือข่ายในการพัฒนางานวิชาการกับองค์กรอื่น และการหมุนเวียนบุคลากร มีกลุ่มเครือข่ายร่วมกัน

2.12 ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ได้ดังนี้คือ 1) มีโรงเรียนต้นแบบเพื่อให้ศึกษาดูงานและมีการประชาสัมพันธ์อย่างทั่วถึง 2) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากร และใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน มีข้อมูลสารสนเทศที่เป็นปัจจุบัน และ 3) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ในประชาคมอาเซียน

3. ผลการศึกษาการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน ผู้ทรงคุณวุฒิครูปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ จำนวน 5 คน และผู้ทรงคุณวุฒิผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 15 คน สรุปผลเป็นรายด้าน 12 ด้าน ได้ดังนี้

3.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์พบว่า 1) หลักสูตรควรเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน 2) การพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการ

สื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา คือภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน โดยภาษาที่ควรเน้นได้แก่ ภาษาจีน เนื่องจากเป็นภาษาราชการของสิงคโปร์ ภาษาเวียดนาม ภาษาลาว ภาษาพม่า ภาษาเขมร ภาษามาลายูหรือภาษามลายู เนื่องจากอยู่ใกล้กับประเทศไทย และไทยเป็นศูนย์กลาง และภาษาบาฮาซาซึ่งเป็นภาษาประจำชาติของอินโดนีเซีย เนื่องจากประเทศอินโดนีเซียมีขนาดพื้นที่และประชากรจำนวนมาก ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) หลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 2) หลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา 3) ภาษาที่ควรส่งเสริมได้แก่ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์และบาฮาซา และ 4) ส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

3.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า

1) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน 2) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และ 3) การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์โดยผ่าน Social media ที่เป็นสากล ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา 3) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และกฎบัตรอาเซียน และ 4) การใช้งาน Social media

3.3 การวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) โรงเรียนควรมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน และ 2) การเทียบโอนประสบการณ์ ความชำนาญเฉพาะด้าน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) เร่งรัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ 2) เร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน

3.4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) การศึกษา วิเคราะห์ วิจัย พัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา 2) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย และ 3) จัดเวทีนำเสนอผลงานวิจัยและใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะ ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย วิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี

3.5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) จัดหาสื่อและเทคโนโลยี นวัตกรรม เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน เช่น

CAI, courseware, e-learning เป็นต้น และ 2) ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการสอนและนวัตกรรม เช่น สื่อการสอนบน Tablet ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และ 2) การจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ในการผลิตสื่อบน Tablet

3.6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น และ 2) การจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น องค์กรต่าง ๆ หน่วยงาน และสถาบันทางสังคมอื่น ๆ ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) เร่งรัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้และจัดทำเป็นฐานข้อมูล ทั้งในสถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น และ 2) จัดทำเอกสารฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้เพื่อเผยแพร่

3.7 การนิเทศ ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจักระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น ทั้งในและนอกประเทศ ในประชาคมอาเซียน ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษาอื่น

3.8 การแนะแนว ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) การแนะแนวการศึกษาต่อต่างประเทศในสมาคมอาเซียน 2) การแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน และ 3) ให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบ ทั้งด้านการศึกษาและอาชีพ เมื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) เร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน 2) เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน และ 3) ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ วิชาอาชีพที่มีผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน

3.9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า 1) โรงเรียนควรมีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล เช่น TQA และ 2) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาในการประกันคุณภาพการศึกษา ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) เร่งรัดให้สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็นสากล และ 2) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา

3.10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีการให้ความรู้ สร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) ส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน

3.11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า มีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาของรัฐและเอกชน ทั้งที่จัดการศึกษาในระดับพื้นฐานและอุดมศึกษา ทั้งภายในและภายนอกประเทศ ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า ส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

3.12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประเด็นสำคัญที่ได้จากการสัมภาษณ์ พบว่า การส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ต่าง ๆ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประเด็นที่นำไปกำหนดยุทธศาสตร์ พบว่า 1) ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน และ 2) ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

จากการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ สามารถสรุปประเด็นสำคัญในตอนต้นที่ 1 เพื่อร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ ได้ดังนี้

1. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา คือ 1) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับผู้เรียน เน้นการพัฒนาทักษะพลเมือง การทำงานและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2) พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรและการใช้หลักสูตรสถานศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน 3) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้น และสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน และ 4) ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้ 3 ภาษา โดยเฉพาะ ภาษาอังกฤษ จีน เวียดนาม ลาว พม่า เขมร มาเลย์ และภาษา

2. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ 1) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารและมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

3. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน คือ 1) ส่งเสริมให้มีสถานศึกษาจัดทำกรวัดผลและประเมินผลอย่างหลากหลาย และ

2) มีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียนของระหว่างสถานศึกษา ทั้งในและนอกประเทศในประชาคมอาเซียน

4. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา คือ 1) มีการส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอน สื่อ แหล่งเรียนรู้ และคุณภาพการศึกษา 2) พัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 3) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และ 4) จัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

5. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูมีการจัดและพัฒนาสื่อ นวัตกรรมในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และ 2) ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ โดยการอบรม

6. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และ 2) รวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณชน

7. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 7 การนิเทศ คือ 1) มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และส่งเสริมวิธีการนิเทศให้เป็นไปตามหลักการและกระบวนการนิเทศ และ 2) ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายใน และระหว่างสถานศึกษาอื่น

8. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 8 การแนะแนว คือ 1) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรอื่น ๆ ให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 2) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และ 3) ส่งเสริมการแนะแนวให้มีความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

9. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน คือ 1) มีการศึกษาหรือกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

10. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน มีเพียงประเด็นเดียวคือ ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ

11. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น มีเพียงประเด็นเดียว คือ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

12. ประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในด้านที่ 12 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการ แก่บุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา คือ 1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน และ 2) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวยุติธรรม องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

ผู้วิจัยนำข้อสรุปประเด็นสำคัญในการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ มาทำการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เป้าหมาย คือ มุ่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีความสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ 2) เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 3) เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับช่วงชั้น และสอดคล้องกับประชาคมอาเซียน และ 4) เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร 2) จัดการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา 3) สอดแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานกลุ่ม และ 4) ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ประเมินหลักสูตร ทุก 3-5 ปี และ 2) สอบวัดความรู้ด้านภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้านอาเซียน 1 ภาษา

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

เป้าหมาย คือ มุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณลักษณะ สอดคล้องกับการเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการสื่อสาร และมีความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะด้านการสื่อสาร 2) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 3) จัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) สอบวัดความรู้พื้นฐานด้านทักษะการสื่อสาร 2) สอบวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 3) นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน

เป้าหมาย คือ มุ่งการส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำระบบวัดและประเมินผลรองรับการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้มีการวัดผล และประเมินผลที่หลากหลาย และ 2) เร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผล ด้วยวิธีที่หลากหลาย 2) จัดทำมาตรฐานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน และ 3) จัดอบรมการวัดผลและประเมินผลการศึกษา

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) เอกสารระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา และ 2) จำนวนนักเรียนที่นำผลการเรียนไปเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 4 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย ทำวิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา 2) เร่งรัดพัฒนาครูให้มีความรู้เรื่องการวิจัย 3) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัยอย่างน้อยปีละ 1 เรื่อง และ 4) ส่งเสริมการจัดเวทีในการเผยแพร่ผลงานวิจัย

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การอบรมการทำวิจัยเพื่อยกระดับวิทยฐานะ และ 2) จัดเวทีประกวด เผยแพร่ผลงานวิจัย

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนครูที่ผ่านการอบรม 2) จำนวนงานวิจัยที่ครู และบุคลากรทางการศึกษาจัดทำขึ้น และ 3) จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในระดับชาติ

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

เป้าหมาย คือ มุ่งพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และ 2) ส่งเสริมความรู้แก่ครูในการผลิตและใช้สื่อ

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดหาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน 2) จัดประกวดสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษาที่ครูพัฒนาขึ้น และ 3) จัดฝึกอบรมการผลิตสื่อ นวัตกรรม

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนสื่อที่ผลิตขึ้นในแต่ละปีการศึกษา 2) ผลการประกวดสื่อ นวัตกรรมในระดับเขตพื้นที่และระดับประเทศ และ 3) จำนวนครั้งที่เข้ารับการอบรมในแต่ละปี

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้มีการจัดและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้มีการรวบรวมสารสนเทศแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษาและเผยแพร่เพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการจัดการศึกษาและสาธารณสุข

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การจัดการเรียนการสอนที่มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม 2) การสำรวจแหล่งเรียนรู้ 3) การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้ และ 4) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา และสาธารณสุข

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนแหล่งเรียนรู้ในฐานข้อมูล 2) ข้อมูลการเข้าศึกษา เยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ และ 3) แบบประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้

7. ด้านการนิเทศ

เป้าหมาย คือ มุ่งพัฒนารูปแบบและการดำเนินการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ทั้งการนิเทศภายในและภายนอก

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการนิเทศ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้
 1) เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษาอื่น

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในและการนิเทศระหว่างสถานศึกษา 2) ดำเนินการนิเทศตามโครงการ กิจกรรมที่ได้รับมอบหมาย และ 3) กำกับติดตามประเมินผลโครงการกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนครั้งในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษา 2) ผลการนิเทศการดำเนินงานกิจกรรม โครงการ และ 3) เอกสารสรุปผลการดำเนินงาน นิเทศกิจกรรม โครงการ

8. ด้านการแนะแนว

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการแนะแนว ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้
 1) ส่งเสริมพัฒนาครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 2) เร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และ 3) เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) อบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจในทักษะการแนะแนวและการช่วยเหลือนักเรียน 2) ดำเนินการแนะแนว โดยประสานความร่วมมือกับครูทุกคนและชุมชน 3) ดำเนินการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และ 4) การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนครั้งที่ครูเข้ารับการอบรมในแต่ละปี และ 2) จำนวนนักเรียนไทยที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศในอาเซียน

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

เป้าหมาย คือ มุ่งให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่ได้มาตรฐานสากล

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา 2) ส่งเสริมพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) เร่งรัดให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่เป็นสากล

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดวางระบบโครงสร้างองค์กร กำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ 2) ศึกษาหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัด ของการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) ดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) รายงานการติดตาม ตรวจสอบ การประกันคุณภาพการศึกษา และ 2) จำนวนเอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

เป้าหมาย คือ มุ่งให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนในการเป็นประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ประกอบด้วย 1 มาตรการ คือ ส่งเสริมการให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) ประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ทั้งในเรื่องประโยชน์และผลกระทบ และ 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการในระดับชุมชน

การประเมินผล คือ จำนวนสถานศึกษา ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมมือพัฒนางานวิชาการ

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

เป้าหมาย คือ มุ่งประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ประกอบด้วย 1 มาตรการ คือ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ คือ จัดกิจกรรมประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

การประเมินผล คือ จำนวนครั้งในการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการกับประชาคมอาเซียน

12. ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กรหน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาบุคลากรและใช้บุคลากรร่วมกันในสาขาที่ขาดแคลน และ 2) ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ในประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน และ 2) จัดสัมมนา นิทรรศการ มหกรรมวิชาการ เพื่อเผยแพร่ งานวิจัย งานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) ประเมินจากจำนวนผู้ขอรับการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการและ หนังสือแจ้งการจัดนิทรรศการ มหกรรมวิชาการ และ 2) จำนวนครั้งในการส่งเสริมงานวิชาการแก่ บุคคล ครอบครัวย สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์

การพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ (Development of proposed strategy) โดยการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน สามารถสรุปเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ได้ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

เป้าหมาย คือ มุ่งพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีความสอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ท้องถิ่นและความต้องการของประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 2) เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และ 3) ส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ 2) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 3) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 1 ภาษา) 4) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ และ 5) สอดแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นการทำงานกลุ่ม

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตาม ประเมินหลักสูตรทุก 3-5 ปี 2) สอบวัดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 3) สอบวัดความรู้ด้านภาษาไทย

ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้านอาเซียน 1 ภาษา และ 4) สอบวัดทักษะการทำงานเป็นกลุ่มและการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

เป้าหมาย คือ มุ่งจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) เร่งพัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และ 3) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและกฎบัตรอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดสรรงบประมาณให้สถานศึกษาใช้เทคโนโลยีเพื่อจัดการเรียนการสอน เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เป็นต้น 2) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอย่างน้อย 1 ภาษา) และ 3) ส่งเสริมให้ครูจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจ และเน้นให้ความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) สอบวัดทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) สอบวัดความรู้พื้นฐานด้านภาษา ทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาเพื่อนบ้านในอาเซียน 3) สอบวัดความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 4) นิเทศการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

3. ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำระบบวัดและประเมินผลรองรับการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ 2) เร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) กำหนดระเบียบ หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลของสถานศึกษา 2) จัดทำมาตรฐานการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศสมาชิกในประชาคมอาเซียน 3) จัดอบรมการวัดผลและประเมินผลการศึกษา และ 4) ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดและประเมินผลด้วยวิธีที่หลากหลาย

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนนักเรียนที่เทียบโอนผลการเรียนเพื่อมาศึกษาต่อในประเทศ 2) จำนวนนักเรียนที่นำผลการเรียนไปเทียบโอนเพื่อศึกษาต่อต่างประเทศ และ 3) เอกสารระเบียบและวิธีการวัดและประเมินผล การเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา

4. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน และยกระดับวิทยฐานะ

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย ทำวิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดอบรมการทำวิจัย 2) จัดอบรมการทำวิทยฐานะ และ 3) จัดเวทีประกวด เผยแพร่ผลงานวิจัย งานวิชาการระหว่างสถานศึกษากับบุคคล องค์กร เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนางานวิจัย

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนครูที่เข้ารับการอบรมการทำวิจัย 2) จำนวนงานวิจัยที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำขึ้น 3) จำนวนครูที่ผ่านการอบรมวิทยฐานะ 4) จำนวนครูที่ได้รับการเลื่อนวิทยฐานะ และ 5) จำนวนงานวิจัยที่ตีพิมพ์และเผยแพร่ในระดับชาติ

5. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

เป้าหมาย คือ มุ่งพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 2) ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และ 3) สนับสนุนงบประมาณในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดฝึกอบรมการผลิตสื่อ นวัตกรรม 2) จัดประกวดสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา 3) จัดหาสื่อ นวัตกรรมเพื่อใช้ประกอบการจัดการเรียนการสอน 4) จัดทำฐานข้อมูลสื่อ นวัตกรรมเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และ 5) จัดสรรงบประมาณในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) ผลการประกวดสื่อ นวัตกรรมในระดับเขตพื้นที่ และระดับประเทศ 2) จำนวนสื่อที่ผลิตขึ้นในแต่ละปีการศึกษา 3) จำนวนสื่อที่ได้รับการเผยแพร่ 4) ฐานข้อมูลสื่อ นวัตกรรม และ 5) งบประมาณที่ได้รับในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

6. ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับ วัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่น และประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและจัดทำเป็น

ฐานข้อมูลประกอบการจัดการเรียนการสอน และ 2) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน 2) การจัดทำฐานข้อมูลแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน 3) การจัดการเรียนการสอนที่มีการใช้แหล่งเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน และ 4) จัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษา

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนแหล่งเรียนรู้ในฐานข้อมูล 2) ข้อมูลการเข้าศึกษา เยี่ยมชมแหล่งเรียนรู้ และ 3) แบบประเมินการใช้แหล่งเรียนรู้

7. ด้านการนิเทศ

เป้าหมาย คือ มุ่งพัฒนารูปแบบและการดำเนินการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ทั้งการนิเทศภายในและภายนอก

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการนิเทศ ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษาอื่น

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดทำปฏิทินกำหนดการนิเทศภายในและการนิเทศระหว่างสถานศึกษา 2) ดำเนินการนิเทศตามโครงการกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย และ 3) กำกับติดตามประเมินผลโครงการกิจกรรมตามที่ได้รับมอบหมาย

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนครั้งในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษา 2) ผลการนิเทศการดำเนินงานกิจกรรม โครงการ และ 3) เอกสารสรุปผลการดำเนินงานนิเทศกิจกรรม โครงการ

8. ด้านการแนะแนว

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบให้ ความรู้เกี่ยวกับ อาชีพและการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการแนะแนว ประกอบด้วย 3 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน 2) เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน และ 3) ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ วิชาอาชีพที่มีผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารงานแนะแนว 2) ดำเนินการแนะแนว โดยประสานความร่วมมือกับครูทุกคนและชุมชน 3) ดำเนินการแนะแนว การศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน และ 4) การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนนักเรียนต่างชาติอาเซียนที่เข้ามาศึกษาต่อในประเทศไทย 2) จำนวนนักเรียนไทยที่ไปศึกษาต่อต่างประเทศในอาเซียน และ 3) จำนวนนักเรียนที่ศึกษาต่อในสาขาที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน

9. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

เป้าหมาย คือ มุ่งให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) เร่งรัดให้สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็นสากล และ 2) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดวางระบบโครงสร้างองค์กร กำหนดบุคลากรที่รับผิดชอบงานประกันคุณภาพ 2) ศึกษาหลักเกณฑ์ ตัวชี้วัดของการประกันคุณภาพการศึกษา และ 3) ดำเนินงานตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษา ให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) รายงานการติดตาม ตรวจสอบการประกันคุณภาพการศึกษา และ 2) จำนวนเอกสาร คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา

10. ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

เป้าหมาย คือ มุ่งให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนในการเป็นประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) การอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียนแก่ชุมชน 2) ประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ 3) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับชุมชน

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนครั้งของการอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบของการเคลื่อนย้ายแรงงานอย่างเสรีเมื่อเป็นประชาคมอาเซียนแก่ชุมชน และ 2) จำนวนสถานศึกษา ชุมชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ร่วมมือพัฒนางานวิชาการ

11. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น

เป้าหมาย คือ มุ่งประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ กับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 2) ส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดทำ MOU ความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน 2) จัดกิจกรรมประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 3) ประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในระดับอุดมศึกษา

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนการทำ MOU ความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน 2) จำนวนครั้งในการจัดประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนความรู้ด้านวิชาการกับประชาคมอาเซียน และ 3) จำนวนสถาบันระดับอุดมศึกษาที่ให้ความร่วมมือ

12. ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

เป้าหมาย คือ มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

กลยุทธ์เพื่อการบรรลุเป้าหมายด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ประกอบด้วย 2 มาตรการ ดังนี้ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน และ 2) ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

กลไกสู่การปฏิบัติ ประกอบด้วย 1) จัดสัมมนา นิทรรศการ มหกรรมวิชาการ เพื่อเผยแพร่งานวิจัย งานวิชาการ แก่ บุคคล ครอบครัวยุ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 2) สร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาองค์กรต่าง ๆ ในประชาคมอาเซียน

การประเมินผล ประกอบด้วย 1) จำนวนครั้งในการส่งเสริมงานวิชาการ แก่ บุคคล ครอบครัวยุ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และ 2) ประเมินจากจำนวนผู้ขอรับการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการและหนังสือแจ้งการจัดนิทรรศการ มหกรรมวิชาการ

อภิปรายผล

จากการที่ผู้วิจัยได้พัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงนโยบาย ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนแรกเป็นการร่างข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์จากการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นตอนที่สองเป็นการพัฒนาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์จากการสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์ ทำให้ได้ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมและเป็นไปได้จำนวน 12 ด้าน ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ได้ดังต่อไปนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 3 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 2) เร่งรัดพัฒนาหลักสูตรให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และ 3) ส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2544 มาตรา 27 ซึ่งสถานศึกษาจะต้องจัดทำหลักสูตรสาระการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาของชุมชนและสังคม ตลอดจนต้องคำนึงถึงความพร้อมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการจัดทำคำอธิบายรายวิชาตามหน่วยการเรียนรู้ และแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้มีความสัมพันธ์กับชีวิตจริงในชุมชน แทนการเรียนรู้สิ่งที่ไกลตัว สาระการเรียนรู้มีทั้งสิ้น 8 กลุ่มสาระที่สถานศึกษาต้องใช้เป็นหลัก เพื่อเสริมสร้างฐานการคิด การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา ตลอดจนการเสริมสร้างความเป็นมนุษย์ ศักยภาพพื้นฐานในการคิดการทำงาน และการพัฒนาตนเอง ซึ่งในปัจจุบันควรเพิ่มเติมเนื้อหาเกี่ยวกับอาเซียนและควรให้ผู้เรียนสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษาคือ ภาษาไทยอันเป็นภาษาประจำชาติ ภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาสากล และภาษาเพื่อนบ้านในอาเซียนอีกอย่างน้อย 1 ภาษา ตลอดจนสอดแทรกกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และสอดคล้องกับคุณลักษณะของเด็กไทยในประชาคมอาเซียน 3 ด้าน (กระทรวงการต่างประเทศ, 2554 ก: 4-12) ได้แก่ 1) ด้านความรู้ มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน 2) ด้านทักษะ/กระบวนการ ประกอบด้วย 2.1) ทักษะพื้นฐานด้านการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา) มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี และมีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น 2.2) ทักษะพลเมือง/ความรับผิดชอบทางสังคม โดยการเคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง และ 2.3) ทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการ

จัดการ/ควบคุมตนเอง และ 3) ด้านเจตคติ มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวิริยะเทพ เนียมหัตถิ (2550: 331) พบว่า ควรปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรตามความเหมาะสม เพื่อเป็นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง พร้อมทั้งจะเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กับโรงเรียนในเขตพื้นที่ได้ ซึ่งหลักสูตรที่จะนำมาใช้ในโรงเรียนเมื่อถึงเวลาจะต้องปรับปรุง อาจจะเป็นช่วง 1 ปี หรือ 3 ปี แล้วแต่ความเหมาะสม

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 3 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) เร่งพัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และ 3) ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและ กฎบัตรอาเซียน สอดคล้องกับแนวคิดของขนิษฐา จิรนนท์ และคณะ (2552: 23-25) ได้เสนอยุทธวิธีและแนวทางที่ส่งผลต่อการเป็นศูนย์กลางการศึกษาในภูมิภาคอาเซียนของประเทศไทย คือ การบูรณาการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อขยายการเข้าถึงและพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาควรกำหนดยุทธศาสตร์ในการใช้เทคโนโลยี โดยจัดสรรคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง โดยเน้นสื่อการสอนในรูปแบบทั้งออนไลน์และออฟไลน์ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถศึกษาค้นคว้าความรู้ใหม่ ๆ ได้ตลอดเวลา นอกจากนี้ควรเพิ่มเติมเนื้อหาที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และกฎบัตรอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพิธาน พันทอง (2548: 155-162) ที่ได้พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและพบว่า การจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็กมีข้อจำกัดหลายด้าน การจัดการเรียนการสอนมีการเปลี่ยนรูปแบบจาก 1 คนต่อ 1 ชั้น หรือการสอนในลักษณะกลุ่มใหญ่ (Large group) มาเป็นการเรียนการสอนแบบกลุ่มย่อยหรือรายบุคคล (Individual) มากขึ้น จึงต้องมีการฝึกอบรมครูให้เกิดความรู้ความเข้าใจ เกิดทักษะสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างหลากหลาย และบูรณาการหลักสูตรและวิธีการจัดการเรียนการสอนให้เหมาะสมตามศักยภาพของโรงเรียน มีการใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ตามความสนใจความถนัดเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมประเพณี อาชีพในท้องถิ่นสามารถนำไปใช้ในชีวิตรประจำวันได้ มีการนิเทศช่วยเหลือครู มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ และมีการวัดประเมินผลตามสภาพจริง มีการจัดทำแฟ้มผลงานและมีการสอนซ่อมเสริมเพื่อช่วยเหลือแก่นักเรียนที่มีปัญหาการเรียน

ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ 2) เร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศใน

ประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของนิพนธ์ กินาวงศ์ (2543: 65) ที่กล่าวว่า งานวิชาการเป็นหัวใจของสถานศึกษา หน้าที่ของโรงเรียนคือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนเป็นสำคัญ งานที่เกี่ยวข้องกับวิชาการที่สำคัญ คือ งานด้านหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน งานด้านปรับปรุงการเรียนการสอน งานด้านการวัดผลและประเมินผล ซึ่งภารกิจในงานวิชาการนั้น สถานศึกษาต้องสามารถที่จะปฏิบัติให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ส่งผลต่อนักเรียนซึ่งเป็นผลผลิตของสถานศึกษาโดยตรง ด้วยเหตุที่มีภารกิจหลักของการบริหารงานวิชาการดังกล่าวข้างต้น สถานศึกษาจึงต้องพยายามดำเนินงานให้ผู้เรียนมีคุณภาพที่คาดหวังไว้ โดยการดำเนินงานให้ได้ผลนั้นต้องอาศัยกระบวนการที่มีประสิทธิผล ยึดรูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ทำให้บุคลากรในสถานศึกษามีบทบาทในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาร่วมกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิโรจน์ สารัตนะ (2553: 198-199) ซึ่งพบว่า กรอบแนวคิดและหลักการวัดผลประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการเรียนการสอน มีภารกิจเกี่ยวกับการจัดการเรียนที่จะต้องดำเนินการ ดังนี้ 1) การประเมินผลการเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 2) ประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน 3) การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 4) การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน 5) การประเมินตัดสินผลการเรียนผ่านช่วงชั้น 6) การประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติ 7) การเทียบโอนผลการเรียน 8) การจัดทำหลักฐานเอกสารการศึกษา 9) การจัดซ่อมเสริมผลการเรียน 10) การกำกับติดตามและประเมินผลการประเมินผลการเรียน 11) การรายงานผลการประเมินผลการเรียน และ 12) การจัดทำหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติการประเมินผลของสถานศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) ส่งเสริมให้ครูทำวิจัย ทำวิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของจรัส สุวรรณเวลา (2545: 167) ที่สรุปการวิจัยว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความรู้อันเป็นฐานของความสามารถในการแข่งขัน การวิจัยจึงเป็นเครื่องมือในการศึกษา สร้างคน ที่ช่วยติดตามความรู้ และการวิจัยเป็นเครื่องมือสร้างพลังอันจะทำให้บุคคล หรือชุมชนเกิดความอิสระและพึ่งตนเองได้ พรชูลี อาชาวำรุง (2546: 45) กล่าวว่า หลักการบริหารงานวิชาการควรเน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ใหม่ให้มีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมและภูมิปัญญาไทย อันเป็นการยกระดับวัฒนธรรมการเรียนรู้ของบุคคลให้เป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืน รวมทั้งสอดคล้องกับทัศนะของบุญเสริม วิสกุล (2546: 34-35) กล่าวว่า นโยบายสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการควรมีการแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นทางวิชาการ เช่น โดยการสัมมนา รวมทั้งมีหนังสือและเอกสารทางวิชาการอย่างเพียงพอ มีการยอมรับและยกย่องผลงานทางวิชาการ มีรางวัลตอบแทนตามความเหมาะสม ส่งเสริมเสรีภาพทางวิชาการ ให้อาจารย์ทุ่มเทกับงานวิจัยอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับอาณัติ อาภาภิรม (2546: 66) ที่กล่าวว่า งานวิจัยนอกจากงานสอนข้างต้นแล้ว ความเป็นเลิศทางวิชาการจะขึ้นอยู่กับ

งานวิจัยมากที่สุด ผู้ไม่ทำวิจัย ผู้ไม่เขียนตำรา ไม่เขียนบทความทางวิชาการอย่างสม่ำเสมอ จะไม่สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการใหม่ ๆ ในโลกได้ คงสอนในเรื่องที่เรียนมาตามตำราเก่า ๆ ผลงานวิจัยจึงถือว่ามีค่ามาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของวาโร เฟ็งสวัสดิ์ (2548: 218-222) การวิจัยเป็นการพัฒนาหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน เป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาวิชาชีพครู เนื่องจากข้อค้นพบที่ได้มาจากกระบวนการค้นคว้าที่เป็นระบบและเชื่อถือได้ ทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาการเรียนรู้ และครูเกิดการพัฒนาการเรียนการสอน เป็นการแสดงความก้าวหน้าทางวิชาชีพครู ด้วยการเผยแพร่ความรู้ที่ได้จากการปฏิบัติและทำให้อาชีพครูกลายเป็นวิชาชีพ ทำให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้อง เป็นระบบเกิดผลดีแก่นักเรียน เป็นการส่งเสริมสนับสนุนความก้าวหน้าของการวิจัยทางการศึกษา เนื่องจากการวิจัยจะส่งเสริมบรรยากาศของการทำงานแบบประชาธิปไตย โดยทุกฝ่ายเกิดการแลกเปลี่ยนประสบการณ์และยอมรับในการค้นพบร่วมกัน นอกจากนี้งานวิจัยที่ครูจัดทำขึ้นยังสามารถนำไปใช้ในการเลื่อนวิทยฐานะได้อีกด้วย

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 3 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดให้ครูมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 2) ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และ 3) สนับสนุนงบประมาณในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิโรจน์ สารรัตนะ (2548: 218-222) ได้กล่าวไว้ว่า ทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของ สถานที่ เหตุการณ์ ถือเป็นสื่อการเรียนรู้ได้ทั้งสิ้น สื่อต่าง ๆ ที่สถานศึกษาจัดทำขึ้นหรือจัดหาใช้เพื่อการเรียนรู้ของผู้เรียนต้องเชื่อมั่นได้ว่าให้สาระการเรียนรู้ที่ถูกต้อง มีความหมายและเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณค่า และสอดคล้องกับงานวิจัยของพิธาน พิณทอง (2548: 155-162) ที่ได้พัฒนาข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและพบว่า ควรส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนจัดหา ผลิตและใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย ใช้แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในภายนอกตลอดจนการให้บริการหนังสือแบบเรียนและอุปกรณ์การเรียนการสอน เพื่อการเรียนการสอนหลาย ๆ รูปแบบ โดยให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินการใช้สื่อ ตลอดจนการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูมีการทำวิจัยมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนและนำผลวิจัยมาใช้พัฒนาผู้เรียน

ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และจัดทำเป็นฐานข้อมูลประกอบการจัดการเรียนการสอน และ 2) ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2550: 39-40) ควรส่งเสริมให้สถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา โดยเฉพาะในเขต

พื้นที่การศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้ สถานศึกษาจำเป็นต้องส่งเสริม สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ มีข้อมูลที่เพียงพอ นอกเหนือจากการเรียนในห้องเรียน ให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้า เพิ่มพูนประสบการณ์และความชำนาญโดยเฉพาะห้องสมุดนั้นเป็นแหล่งเรียนรู้ที่สำคัญยิ่ง มีระบบบริการที่ดีโดยใช้ ICT เพราะเป็นแหล่งเรียนรู้ที่รวบรวมองค์ความรู้ต่าง ๆ อาจเป็นเพียงมุมหนังสือเพื่อการศึกษา ค้นคว้าก็ใช้ได้ นอกจากนี้ต้องสนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ในห้องเรียนในรูปแบบของคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีต่าง ๆ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเหรียญชัย วีรวรรณกุล (2551: 248-258) ทำการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศกนครเขต 2 ข้อมูลจากผลการวิจัยพบว่า มีแนวทางปฏิบัติ คือ สำรวจแหล่งเรียนรู้ จัดทำ เอกสารเผยแพร่ แหล่งเรียนรู้ ประสานความร่วมมือกันในการใช้ และพัฒนากับสถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว หน่วยงาน และสถาบันอื่น ส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้และมีการประเมินผลการใช้และพัฒนาแหล่งเรียนรู้

ด้านการนิเทศ จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และ 2) ส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ กระทรวงศึกษาธิการ (2546 ก: 26) การนิเทศการศึกษา มีแนวทางในการปฏิบัติ คือ 1) จัดระบบการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา 2) ดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา 3) ประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการนิเทศในสถานศึกษา 4) ติดตามประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการ นิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนของสถานศึกษา และ 5) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และประสบการณ์การจัดระบบนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษา กับสถานศึกษาอื่นหรือเครือข่ายการนิเทศการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา และสอดคล้องกับงานวิจัยของอดิพงษ์ วงษ์ชลชัยกุล (2552: 136-150) ได้ศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 1 พบว่า แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร ควรพัฒนาส่งเสริมให้ครูวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อปรับปรุงหลักสูตรโรงเรียน ด้านการวิจัยในชั้นเรียน ควรจัดอบรมครูเกี่ยวกับการสร้างและการใช้นวัตกรรมด้วยวิธีการหลากหลาย ด้านการจัดการเรียนการสอน ควรพัฒนาการจัดอบรมครูในเรื่องการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการนิเทศภายใน ควรพัฒนาการระดมความคิดเห็นและสรรพกำลังในการพัฒนาปรับปรุงการนิเทศภายในโรงเรียน ด้านวัดผลประเมินผล ควรพัฒนาการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ แก่ผู้บริหารและครูผู้สอนในเรื่องเทคนิคการวัดผลประเมินผลตามแนวทางปฏิรูปการศึกษา ด้านการประกันคุณภาพ ควรจัดประชุม

เชิงปฏิบัติการ การกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาที่ครอบคลุมสาระการเรียนรู้และผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพผู้เรียนท้องถิ่นและมาตรฐานการศึกษา

ด้านการแนะแนว จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 3 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน 2) เร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน และ 3) ให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ วิชาอาชีพที่มีผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (2547: 125-126) ในการพัฒนาผู้เรียน ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ ท่ามกลางสภาพของสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้มีผลกระทบโดยตรงต่อการดำเนินชีวิตของผู้เรียน ซึ่งหากผู้เรียนไม่รู้จักตนเองและสภาพแวดล้อมดีพอ อาจจะไม่สามารถปรับตัวได้ อาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมา สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการแนะแนว โดยใช้กระบวนการทางจิตวิทยา และการแนะแนวเป็นกลไกสำคัญ โดยส่งเสริมให้ครูทุกคนมีบทบาทในการแนะแนวด้วยการบูรณาการเข้ากับการสอน และให้บริการแนะแนวสำหรับนักเรียนทุกคน โดยมีขอบเขตการดำเนินงานที่ ครอบคลุมงานแนะแนวทั้ง 3 ด้าน คือ การแนะแนวการศึกษา การแนะแนวอาชีพ การแนะแนวเพื่อพัฒนาบุคลิกภาพ

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) เร่งรัดให้สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็นสากล และ 2) ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวิโรจน์ ศรีโกศา (2544: 7-10) กล่าวว่า การประกันคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่ของสถานศึกษาที่จะต้องพัฒนางานตามแนวทางการพัฒนาในแต่ละตัวบ่งชี้ ผลจากการพัฒนางานจะทำให้เกิดผลงาน ซึ่งเอกสารหลักฐานที่แสดงถึงร่องรอยการพัฒนางาน เอกสารหลักฐานเหล่านี้ควรเตรียมให้หน่วยงานประเมินคุณภาพภายนอกประเมิน เพื่อแสดงถึงภาพความสำเร็จตามตัวบ่งชี้ที่เป็นรูปธรรม ผู้บริหาร ครู และนักเรียนจะถูกเก็บรวบรวมจัดเป็นระบบเพื่อนำเสนอเป็นเอกสารหลักฐานประกอบการรายงานการประเมินตนเองตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ โดยประกันคุณภาพการศึกษา คือ การดำเนินกิจกรรมปกติของสถานศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการสร้างความมั่นใจให้ผู้รับบริการทางการศึกษา ทั้งผู้รับบริการโดยตรง ได้แก่ ผู้เรียนและผู้ปกครอง และผู้รับบริการโดยอ้อม ได้แก่ สถานประกอบการ ประชาชน และสังคมโดยรวม ว่าการดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพแนวคิดพื้นฐานการประกันคุณภาพ คือ การป้องกันไม่ให้เกิดการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพและผลผลิตไม่มีคุณภาพ สรุปได้ว่า แนวปฏิบัติดังกล่าวจะทำให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายที่ต้องการได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของเหรียญชัย วีรวรรักษ์กุล (2551: 248-258) ทำการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร

เขต 2 ข้อมูลจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา มีแนวทางปฏิบัติ คือ จัดระบบโครงสร้างองค์กร ให้รองรับการจัดการระบบประกันคุณภาพ กำหนดเป้าหมายความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการตามแผนการพัฒนากฎการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพภายในให้บรรลุเป้าหมายความสำเร็จ มีการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพ ปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) ส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) ส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของเหรียญชัย วีรวรรักษ์กุล (2551: 258) ที่กล่าวว่า ชุมชนควรมีส่วนร่วมพิจารณาหลักสูตรและการเรียนการสอน โดยมีบทบาทหน้าที่ในการวิเคราะห์เนื้อหาที่มีอยู่ ว่าส่วนใดบ้างที่สามารถจะปรับให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและเงื่อนไขของชุมชน การจัดการเรียนการสอนให้หันไปสนใจระบบกระบวนการเรียนรู้ที่อยู่ในท้องถิ่นให้มากยิ่งขึ้น เพื่อความเข้าใจและนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอนในชุมชนต่อไป

ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) ส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 2) ส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคณิง สายแก้ว (2549: 51) ที่กล่าวว่า ควรจัดระบบการประสานงานและเครือข่ายการศึกษา พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเครือข่ายการศึกษา ประสานงานกับเครือข่ายการศึกษาเพื่อแสวงหาความร่วมมือความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมสนับสนุนงานการศึกษาของสถานศึกษา เผยแพร่ข้อมูลเครือข่ายการศึกษาให้บุคลากรในสถานศึกษา ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการแก่สถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาอย่างต่อเนื่อง ให้ความร่วมมือและสนับสนุนทางวิชาการสถานศึกษาอื่น และการจัดการศึกษาในปัจจุบัน ผู้จัดไม่ใช่โรงเรียนอย่างเดียวอีกต่อไป แต่เป็นการจัดการศึกษาที่มีโรงเรียนเป็นองค์กรอยู่ตรงกลาง และมีผู้จัดอื่น ๆ มาร่วมเป็นเครือข่าย จึงจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของโรงเรียน เพื่อให้สามารถบริหารเครือข่ายได้ ดังนี้ 1) โรงเรียนต้องประสานกับบุคคลและองค์กรเหล่านี้ ในฐานะเป็นหุ้นส่วนกับโรงเรียน ไม่ใช่คนนอกหรือผู้ได้บังคับบัญชาของโรงเรียน ต้องให้เกียรติกันและกัน และปฏิบัติต่อกันในระนาบที่เสมอกัน 2) แต่ละเครือข่ายมีบริบทที่แตกต่างกันไป ผู้บริหารต้องศึกษาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารเครือข่าย ทุกคนคือผู้ร่วมงานในการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ (รุ่ง แก้วแดง, 2543: 181-183) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Gold (2000: 295) ที่ได้ศึกษาการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับ

โรงเรียนมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือระหว่างชุมชน ผู้ปกครอง และนักการศึกษา ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษาในรัฐฟิลิปปินส์ ผลการศึกษาพบว่า การจัดการของชุมชนเป็นสื่อกลางระหว่างผู้ปกครอง ครอบครัวกับโรงเรียน เพื่อเป้าหมายในการเสริมสร้างการอ่านออกเขียนได้ และการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับชุมชน ทำให้ผู้ปกครองได้รับความรู้เกี่ยวกับชุมชน ดังนั้นการสร้างหุ้นส่วนและความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง นักการศึกษา ทำให้เกิดทรัพยากรที่มีคุณค่าทั้งในด้านสังคมและวัฒนธรรมให้แก่โรงเรียน

ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ได้มาตรการเพื่อเสนอเป็นข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ จำนวน 2 มาตรการ คือ 1) ส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน และ 2) ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ที่มุ่งให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับชุมชน ซึ่งเป็น “ผู้ให้” ทรัพยากร และเป็น “ผู้รับ” ผลจากการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพราะชุมชนมีทั้งทรัพยากรที่เป็นบุคคล องค์ความรู้ ภูมิปัญญาและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ผู้ที่ได้ประโยชน์จากการศึกษาก็คือลูกหลานของชุมชนนั่นเอง ดังที่ ฯพณฯ องคมนตรี ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย เคยกล่าวไว้ว่า “โรงเรียน คือ แหล่งเรียนรู้ของชุมชน” และ “ชุมชน คือ แหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน” ประเทศไทยมีประสบการณ์ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมาอย่างยาวนานพอสมควร ทั้งที่เป็นความสำเร็จและความล้มเหลว แต่บัดนี้กฎหมายได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจสู่สถานศึกษา เพื่อให้บริหารตนเองอย่างอิสระโดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาและชุมชนแล้ว ดังนั้นสถานศึกษาและครูในโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และจัดการการศึกษาให้มากขึ้น ต้องเข้าหาชุมชนให้มากขึ้น และจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนให้มากขึ้น สถานศึกษาต้องเปลี่ยนมุมมองใหม่ไม่มุ่งขอบริจาคหรือระดมทรัพยากรจากชุมชนแต่ฝ่ายเดียว ต้องให้เกียรติและเห็นคุณค่าความสำคัญของชาวบ้าน ทำตัวเป็น “ผู้ให้” ให้มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถานศึกษาต้องร่วมกับสถาบันต่าง ๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน (รุ่ง แก้วแดง, 2543: 175) ซึ่งการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา ต้องอาศัยการประสานงาน ผูกมิตร มิใช่ตรีที่ติดต่อกัน (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2548: 119) และสอดคล้องกับงานวิจัยของเหรียญชัย วีรวรรักษ์กุล (2551: 248-258) ทำการวิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2 ข้อมูลจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษา มีแนวทางปฏิบัติคือ วางแผนประชุม สำรวจ ความต้องการสนับสนุนด้านวิชาการ ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และ

สถานศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ให้มีการติดตามและประเมินผล การดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ 3 กรณี คือ ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศประกอบการตัดสินใจของผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ ซึ่งอาจนำไปใช้โดยตรงหรือการประยุกต์ใช้ประกอบแผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษา โดยมอบหมายให้ฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องนำไปเป็นข้อมูลในการปรับปรุงแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการประจำปีให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ โดยคำนึงถึงการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา จากการวิจัยพบว่า ควรมุ่งเป้าหมาย แนวทางพัฒนาโดยเน้นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีความสอดคล้องกับสภาพของผู้เรียน ท้องถิ่นและความต้องการของประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับอาเซียน 2) ควรเร่งรัดพัฒนาหลักสูตร ให้นักเรียนสามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และ 3) ควรส่งเสริมหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนสามารถทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้

1.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ จากการวิจัยพบว่า ควรมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีคุณลักษณะสอดคล้องกับการเป็นพลเมืองของประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานการใช้เทคโนโลยีอย่างสร้างสรรค์ 2) ควรเร่งพัฒนานักเรียนให้สามารถสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา และ 3) ควรส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและกฎบัตรอาเซียน

1.3 ด้านการวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน จากการวิจัยพบว่า ควรมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดทำระบบวัดและประเมินผล รองรับการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างสถานศึกษาในประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดให้มีการวัดผลและประเมินผลที่หลากหลาย และ 2) ควรเร่งรัดให้มีระบบการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างประเทศในประชาคมอาเซียน

1.4 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการส่งเสริมสนับสนุนให้ครูจัดทำวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนและยกระดับวิทยฐานะ จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรส่งเสริมให้ครูทำวิจัย ทำวิทยฐานะ เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ 2) ควรส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาจัดทำวิจัยอย่างน้อย 1 เรื่องต่อปี

1.5 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดให้ครูมีการพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน 2) ควรส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาการใช้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน และ 3) ควรสนับสนุนงบประมาณในการผลิตพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

1.6 ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการส่งเสริมพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมวิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดให้มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนและจัดทำเป็นฐานข้อมูลประกอบการจัดการเรียนการสอน และ 2) ควรส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม วิถีชีวิต อัตลักษณ์ของชุมชน ท้องถิ่นและประชาคมอาเซียน

1.7 ด้านการนิเทศ จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการพัฒนารูปแบบและการดำเนินการนิเทศ ติดตามอย่างต่อเนื่อง ทั้งการนิเทศภายในและภายนอก จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดให้มีการกำหนดแนวทาง นโยบายและกระบวนการนิเทศการศึกษา และ 2) ควรส่งเสริมให้มีการจัดเตรียมความพร้อมในการนิเทศภายในและระหว่างสถานศึกษาอื่น

1.8 ด้านการแนะแนว จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการส่งเสริมให้สถานศึกษาจัดกิจกรรมแนะแนวอย่างเป็นระบบ ให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพและการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดให้มีการแนะแนวการศึกษาต่อในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน 2) ควรเร่งรัดให้มีการแนะแนวให้ความรู้เกี่ยวกับวิชาอาชีพที่มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีในประชาคมอาเซียน และ 3) ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการศึกษาต่อ วิชาอาชีพที่มีผลกระทบเมื่อเป็นประชาคมอาเซียน

1.9 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นให้สถานศึกษามีระบบประกันคุณภาพการศึกษาที่มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับในประเทศสมาชิกประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรเร่งรัดให้สถานศึกษามีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในที่เป็นสากล และ 2) ควรส่งเสริมให้สถานศึกษามีการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพการศึกษา

1.10 ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางการให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนในการเป็นประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรส่งเสริมให้ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชนเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน และ 2) ควรส่งเสริมให้ความรู้แก่ชุมชนเกี่ยวกับผลกระทบของการเป็นประชาคมอาเซียน

1.11 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรส่งเสริมให้มีการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน และ 2) ควรส่งเสริมให้มีการร่วมมือในการพัฒนาวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับสถานศึกษาและองค์กรอื่นในประชาคมอาเซียน

1.12 ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา จากการวิจัยพบว่า ความมุ่งเป้าหมายแนวทางพัฒนาโดยเน้นการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน จึงขอเสนอแนะว่า 1) ควรส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน และ 2) ขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษาในประชาคมอาเซียน

2. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

2.1 ข้อเสนอแนะสำหรับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำผลการวิจัยในครั้งนี้ไปสู่การประชุมสัมมนา เพื่อให้มีการวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ทั้งในกลุ่มผู้มีอำนาจในการตัดสินใจและกลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา เพื่อหาข้อสรุปในผลการวิจัยที่เชื่อว่าจะช่วยแก้ไขปัญหาหรือช่วยพัฒนาให้การบริหารงานวิชาการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2.1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ โดยการกำหนดนโยบายปฏิบัติการและกำหนดเป็นนโยบายในการบริหารงานวิชาการ เพื่อเสริมประสิทธิภาพประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้ดีขึ้น

2.1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรจัดให้มีโรงเรียนต้นแบบการบริหารงานวิชาการ เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียนที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อเป็นสถานที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้

2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับสถานศึกษา

2.2.1 สถานศึกษาแต่ละแห่งควรจัดให้มีการวิจัยเชิงนโยบาย โดยประยุกต์ใช้รูปแบบการวิจัยของผู้วิจัยในครั้งนี้นี้ แล้วนำผลการวิจัยของตนเองมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้นี้ เพื่อให้ได้ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่จะนำไปใช้กับสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

2.2.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้มีส่วนได้เสียควรศึกษาข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้นี้ เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางและนโยบายการพัฒนาโรงเรียน

2.2.3 สถานศึกษาควรนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้นี้ไปประยุกต์ใช้ โดยการกำหนดในแผนปฏิบัติการของโรงเรียน เพื่อเสริมประสิทธิภาพประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้ดีขึ้น

2.3 ข้อเสนอแนะสำหรับผู้วิจัย

ผู้วิจัยควรนำเสนอผลการวิจัยต่อผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจในการตัดสินใจในการกำหนดนโยบาย ในลักษณะที่เป็นเอกสารสรุปผลการวิจัย และนำเสนอด้วยวาจาต่อที่ประชุม นอกเหนือจากการตีพิมพ์เผยแพร่ผลงานวิจัยในวารสารทางวิชาการ

3. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

3.1 ควรวิจัยเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็น “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์” โดยเลือกศึกษาประเด็นที่มีความสำคัญตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา หรือสถานศึกษา

3.2 ควรวิจัยเพื่อพัฒนา “นวัตกรรม” ใด ๆ ที่สามารถนำไปทดลองใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่เป็น “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์” จากการวิจัยครั้งนี้ และหากประสบผลสำเร็จ ควรมีการเผยแพร่ นวัตกรรมนั้น ให้เป็นทางเลือกเพื่อการนำไปปฏิบัติของหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งนี้การวิจัยนี้อาจกระทำได้ในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and development)

3.3 ควรวิจัยเพื่อศึกษาผลการนำข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์จากการวิจัยครั้งนี้สู่การปฏิบัติ ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับสถานศึกษา ด้วยระเบียบวิจัยเชิงประเมิน (Evaluative research)

3.4 ควรวิจัยหา “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์” ในประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เป็นปัญหาหรือในทุกประเด็นที่ศึกษาวิจัยในครั้งนี้นี้ เมื่อระยะเวลาผ่านไปในช่วงเวลาหนึ่ง เช่น ในระยะ 3 ปี 5 ปี หรือ 10 ปี เป็นต้น โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงนโยบาย (Policy research)

3.5 ควรวิจัยเพื่อทำนายหรือกำหนดสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ตลอดจนแนวทางพัฒนาให้บรรลุผล ที่เน้นการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ในลักษณะเชิงอนาคต (Futuristic research)

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ. (2551). **เกร็ดความรู้เกี่ยวกับอาเซียน**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ เพจเมคเกอร์, สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ กระทรวงแรงงาน.
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2554 ก). **ประชาคมอาเซียน**. วันที่ค้นข้อมูล 10 เมษายน 2555, เข้าถึงได้จาก www.mfa.go.th/ASEANcommunity.
- _____. (2554 ง). **กรอบความร่วมมืออาเซียน**. วันที่ค้นข้อมูล 10 เมษายน 2555, เข้าถึงได้จาก www.mfa.go.th/web/1650.php.
- _____. (2552 ก). **แผนงานการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ค.ศ.2009-2015)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คาริสม่า มีเดีย.
- _____. (2552 ข). **กฎบัตรอาเซียน (The ASEAN Charter)**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ อมรินทร์พริ้นติ้งพับลิชชิ่ง.
- _____. (2551). **มารู้จักอาเซียนกันเถอะ**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เอราวัณ.
- _____. (ม.ป.ป.). **เอกสารแนะนำให้รู้จักอาเซียน**. แผ่นพับ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). **แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- _____. (2551). **หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- _____. (2550). **กฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจการบริหาร และการจัดการศึกษา พ.ศ. 2550**. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 24 ก ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2550.
- _____. (2546). **พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2545). **ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดเขตพื้นที่การศึกษา 30 ตุลาคม 2545** ปองพล อติเรกสาร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ ร.ส.พ.
- _____. (2544). **แนวทางการวัดและประเมินผลในชั้นเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ สุขศึกษาและพลศึกษา ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กล้า ทองขาว. (2548). **รายงานการวิจัยเรื่อง การก่อตัวของนโยบายการศึกษารัฐบาลพลเอก เปรมติณสูลานนท์**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). **รูปแบบการบริหารการศึกษาและการศึกษาแบบกระจายอำนาจ**.
กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- _____. (2544). **การบริหารวิชาการในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทิปส์พับบลิเคชัน.
- กิตติมา ปรีดีคิดถ. (2532). **การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: อักษร
พัฒนา.
- ขนิษฐา จิรฉันท. (2552). **การศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการวิจัย
ในชั้นเรียนของโรงเรียนคุณภาพมาตรฐานดีเด่น สังกัดกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์
ค.ม. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31, สำนักงาน. (2554 ก). **รายงานการประชุม**.
นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31.
- _____. (2554 ข). **รายงานประจำปี**. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 31.
- _____. (2554 ค). **คู่มือการปฏิบัติงาน**. นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 31.
- _____. (2554 ง). **รายงานการประกันคุณภาพการศึกษา**. นครราชสีมา: สำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31.
- _____. (2554 จ). **ข้อมูลพื้นฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31**.
นครราชสีมา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31.
- คมสันท์ ขจรปัญญาไพศาล. (2552). **ข้อเสนอแผนที่ยุทธศาสตร์สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ
กาฬสินธุ์ ภายใต้พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ. 2547**. วิทยานิพนธ์ปริญญา
ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- คณิง สายแก้ว. (2549). **ข้อเสนอเชิงนโยบายการบริหารจัดการการศึกษาปฐมวัยในจังหวัด
สุรินทร์**. วิทยานิพนธ์ กศ.ด. บริหารการศึกษา ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). **การศึกษาความต้องการเกี่ยวกับการ
การให้คำปรึกษาการวิจัยสำหรับครูและบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จรัส สุวรรณเวลา. (2554). **ความเป็นอิสระของมหาวิทยาลัยไทย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- จิราภรณ์ สีขาว. (2541). ภาพลักษณ์สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษาตามการรับรู้ของผู้ผ่านการฝึกอบรม หลักสูตรเตรียมผู้บริหารสถานศึกษาระดับสูง. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาผู้บริหารการศึกษา.
- เจดีย์ บุรีภักดี. (2546). ชุดการศึกษาค้นคว้ารายวิชา เทคนิคการวิจัยและพัฒนา. โครงการฝึกกำลังการเปิดสอนปริญญาเอกของสถาบันราชภัฏ. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.
- ชุมศักดิ์ อินทร์รัชย์. (2546). การบริหารและการนิเทศภายในโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. ปัตตานี: ฝ่ายเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไชยา ภาวะบุตร. (2547). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- ธงชัย สันติวงษ์. (2537). ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ธวัช ทันโตภาส. (2553). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์วัฒนาพานิชย์.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นพดล สุตันตวิณิชกุล. (2554). การศึกษาความพร้อมด้านเทคโนโลยีของสถานศึกษา อาชีวศึกษาไทยเพื่อรองรับการเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. คณะศิลปศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- นภดล พูลสวัสดิ์. (2551). ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นของมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- นิพนธ์ กิनावงศ์. (2544). หลักบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก: ตรีภูไทย.
- บุญมี แก้วห้าประการ. (2546). ฐานข้อมูลการวิจัย ศาสนา และวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. วันที่ค้นข้อมูล 10 เมษายน 2555, เข้าถึงได้จาก <http://www.thaiedresearch.org>.
- บุญเสริม วิสุกุล. (2546). แนวทางการจัดระบบงบประมาณและการลงทุนเพื่ออุดมศึกษา. สถาบันวิจัยสังคมและเศรษฐกิจ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- บุญเลิศ คงคาเย็น และคณะ. (2547). การวัดเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี เอ พรินติ้ง.

- ประภัสสร เทพชาตรี. (2552). **ไทยกับการเป็นประธานอาเซียน. โครงการอาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สมาธรรม.**
- สำนักความร่วมมือระหว่างประเทศ, กระทรวงแรงงาน. (2552). **ความร่วมมือระหว่างประเทศ ด้านแรงงาน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์บางกอกบลิ๊อค.**
- ประเวศ วะสี. (2544). **ยุทธศาสตร์ทางปัญญาและการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.**
- ปรีชา หมั่นคง. (2554). **ทำการศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรเนื้อหาสาระเกี่ยวกับอาเซียน ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ของแต่ละประเทศ ในกลุ่มสมาชิกอาเซียน. สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.**
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2544). **การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.**
- _____. (2539). **จิตวิทยาการบริหารงานบุคคล. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม**
- _____. (2535). **การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: สหมิตรออฟเซต.**
- ปัญญา แก้วกีฬ. (2545). **การบริหารจัดการศึกษาในรูปแบบการใช้โรงเรียนเป็นฐาน. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.**
- พนัส หันนาคินทร์. (2529). **หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.**
- พรชูลี อาชาวำรุง. (2546). **การบริหารอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**
- พวงรัตน์ เกสรแพทย์. (2543). **การวางแผนกลยุทธ์สำหรับนักการศึกษา. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.**
- พิชาน พันธ์ทอง. (2548). **ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาศักยภาพโรงเรียนขนาดเล็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาโท. บริหารการศึกษา ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.**
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (2547). **รายงานการประเมินตนเอง. สกลนคร: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**
- รวีวัตร์ สิริภูบาล. (2544). “สองทศวรรษหลักสูตรการศึกษาไทย” **วารสารวิชาการ. 4(6), 41.**
- รุ่ง แก้วแดง. (2543). **วิถีชีวิตเด็กไทยในสหัสวรรษใหม่ความร่วมมือระหว่างบ้านกับโรงเรียน. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.**
- วรภัทร์ ภูเจริญ. (2541). **แนวทางการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.**
- วาโร เฟิงสวัสดิ์. (2548). **วิทยาการวิจัย. สกลนคร: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.**

- วินิจ เกตุจำ. (2543). เอกสารประกอบการสอนการบริหารงานวิชาการ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วิโรจน์ ศรีโกคา. (2544). การประเมินคุณภาพภายนอกตามมาตรฐานการศึกษาชาติ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญกิจ.
- วิโรจน์ สารรัตน์. (2553). แนวคิด ทฤษฎี และประเด็นเพื่อการบริหารทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: หจก. ทิพย์วิสุทธิ.
- _____. (2550). “แนวคิดของการวิจัยเชิงนโยบาย” ใน วารสารบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น: โรงพิมพ์คลังน่านาวิทยา.
- วีรเทพ เนียมหัตถ์. (2550). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- วันทยา วงศ์ศิปปิริมย์. (2545). การประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- ศลิگانต์ เจริญดี. (2544). “ผลผลิตที่พึงพอใจ” วารสารวิชาการ. 4(12), 54-55.
- สมนึก กัททิษณี. (2551). การวัดผลการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 7. กอพลินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สุพานี สฤษฏ์วานิช. (2549). พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่: แนวคิดและทฤษฎี. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุมนมาลย์ นิ่มเนติพันธ์. (2553). หนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐาน ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อักษรเจริญทัศน์.
- สุรนาท ขมะณะรงค์. (2540). นโยบายสาธารณะและหลักการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง. ขอนแก่น: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สันตชัย แห่งธรรม. (2553). การพัฒนาระบบสารสนเทศงานวิชาการโรงเรียนบ้านโคก (อสพป. 32) อำเภอกันทรลักษ์ จังหวัดศรีสะเกษ. การศึกษาค้นคว้าอิสระ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สันติสุข ภูศรีโสม. (2554). กระบวนการสร้างคุณธรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากอพลินธุ์ เขต 2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากอพลินธุ์ เขต 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). การวัดและประเมินผลกลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.

- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2552). รายงานผลการประชุมหารืออย่างไม่เป็นทางการ นโยบายการศึกษา: การปฏิรูปอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2550). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). กรอบแนวทางแผนกลยุทธ์ แก้ไขปัญหาความยากจน พ.ศ. 2545-2549. (อัดสำเนา).
- สำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติประจำประเทศไทย. (2550). “รายงานการพัฒนาคนประเทศไทย ปี 2550”, เศรษฐกิจพอเพียงกับการพัฒนาคน. กรุงเทพฯ: มปท.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2552). ประเทศไทยกับอาเซียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สำนักเลขาธิการสำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. (2553). ความสำเร็จของรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน (The Success of ASEAN Defence Ministry’s Meeting). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์อรุณอมรินทร์.
- เสาวนิตย์ ชัยมุสิก. (2545). การบริหารโรงเรียนเป็นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา. กรุงเทพฯ: บุคพอยท์.
- เหรียญชัย วีรวรรักษ์กุล. (2551). ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 2. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- อดิพงษ์ วงษ์ชลชัยกุล. (2552). สภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 1. วิทยานิพนธ์ ศ.ม. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- อดุลย์ เพียรเสมอ. (2539). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา. กาญจนบุรี: ภาควิชาพื้นฐานการศึกษา คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏกาญจนบุรี.
- อนุศักดิ์ สมิตสันต์. (2540). การบริหารวิชาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทัย ธรรมเดโช. (2531). หลักบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ: เจ้าพระยาการพิมพ์.
- อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- อำภา บุญช่วย. (2537). การบริหารงานวิชาการโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- Association of Southeast Asian Nations. (2009). **Road Map for and ASEAN Community 2000-2015. One Vision, One Identity, One Community.** ASEAN Secretariat
Printed in Indonesia.
- _____. (2001). **Annual Report 2000-2001.** ASEAN Secretariat Printed in Indonesia.
- Bangkok Post. (2011). February 25th, **Natioal Column.** Page 3.
- Barr, R. B. (1995). **From teaching to learning: A new reality for community colleges.**
Leadership. Mission Viejo, CA: League for Innovation in the Community College, 8 (3).
- Bikas, C. (1999). **Strategic Managemant in Higher Education. Regional
Workshop by Center for Professional Development in Higher Education.**
Faculty of Education, Chulalongkorn University and Semeo Rihed.
- Brungardf, Curist L. (1998). **The New Face of Leadership: Implications For Higher
Education:** (online). n.p:n.p.
- Bureau of International Cooperation. (2010). **Ministry of Education, Highlight Activities of
Presidents of SEAMEO Council.** (H.E.Mr.Jurin Laksanawisit). Ministry of
Education of Thailand. April 2000-January 2010.
- Chandler, A.D. Jr. (1962). **Strategy and Structure: Chapters in the History of the
American Industrial Enterprise.** Cambridge, MA: MIT Press.
- David, F.R. (2000). **strategic management: Concept and Case.** 8th ed. [n.p.]: Prentice Hall.
- Drucker, Peter,F. (1996). **Managing the Nonprofit Organization: Principle and Pratices.**
New York: Harper Collins.
- Faber, C. F. & Shearron, G. F. (1970). **Elementary school administration: Theory
and practice.** New York: Holt, Rinehart and Winston.
- Joseph L. Massie, and John Douglas. (1981). **Managing: A Contemporary Introduction,
3th ed.** Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall, Inc.
- McCarthy, T. (1978). **The critical theory of Jurgen Habermas.** Cambridge, MA: MIT
Press.
- Mintzberg, H. (1994). **The fall and rise of strategic planning.** Harvard Business Review
January-February, 107-114.
- Taher A. Razik and Austin D. Swanson. (2001). **Fundamental Concepts of Educational
Leadership and Management.** 1- color reprint.
- Unesco. (2003). **Development Culture and Education.** New York.

- Wheelen, Thomas L. & Hunger, J. David. (2000). **Strategic Management and Business Policy**. 7th Edition Massachusetts: Addison Wesley Publishing Company.
- Yuri. V Demchenko. (1997). **Cooperative and Contributive Learning in Professional Educatioun**. (online). n.p: n.p.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
และหนังสือเชิญผู้เชี่ยวชาญ

รายนามผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

1. อาจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์	กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ประจำสถานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
2. อาจารย์ ดร.วิสุทธิ เวียงสมุทร	กศ.ด. การบริหารและพัฒนาศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ประจำสถานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
3. อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์	พร.ด. วิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ประจำสถานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
4. อาจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย	พร.ด. วิจัยและประเมินผลการศึกษา
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
อาจารย์ประจำสถานบัณฑิตศึกษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
5. อาจารย์ ดร.สมพร หลิมเจริญ	กศ.ด. การวิจัยและพัฒนาหลักสูตร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ศึกษานิเทศก์
สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสกลนคร เขต 1

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

4 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.ปณิธาน วรรณวัลย์

ด้วย นายอภิชัย ธิติพิศุทธิ์กุล นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อุ๋อัน)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

บางเขน : 61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
วิทยาเขตชลบุรี : 79 ถนนบางนา-ตราด อ่าเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยาเขตพญาไท : 979 SM Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
BANGKHEN : 61 Phaholyothin Rd. Jatujak, Bangkok Thailand 10900
CHONBURI CAMPUS : 79 Bangna-Trad Rd. Klongtamru, Muang, Chonburi Thailand 20000
PHAYATHAI CAMPUS : 979 SM Tower, Floor 17, Phaholyothin Rd, Payathai, Bangkok Thailand 10400

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721 www.spu.ac.th
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590 www.east.spu.ac.th
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185 www.spu.ac.th

Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax. 0-2561-1721
Tel. 0-3874-3690-703 Fax. 0-3827-6590
Tel. 0-2298-0181-3 Fax. 0-2298-0185

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

4 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.วิสุทธิ์ เวียงสมุทร

ด้วย นายอภิชัย ชาติพิศุทธิ์กุล นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

วิจิต อยู่น

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อยู่น)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

บางเขน : 61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
วิทยาเขตชลบุรี : 79 ถนนบางนา-ตราด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยาเขตพญาไท : 979 SM Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721 www.spu.ac.th
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590 www.east.spu.ac.th
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185 www.spu.ac.th

BANGKHEN : 61 Phaholyothin Rd. Jatujak, Bangkok Thailand 10900
CHONBURI CAMPUS : 79 Bangna-Trad Rd. Klongtamru, Muang, Chonburi Thailand 20000
PHAYATHAI CAMPUS : 979 SM Tower, Floor 17, Phaholyothin Rd. Payathai, Bangkok Thailand 10400

Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax. 0-2561-1721
Tel. 0-3874-3690-703 Fax. 0-3827-6590
Tel. 0-2298-0181-3 Fax. 0-2298-0185

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

4 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.เทิดศักดิ์ สุพันธ์

ด้วย นายอภิชัย ธิติพิสุทธิ์กุล นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.สิรินทร สิ้นจินดาวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อุ๋อัน)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

บางเขน : 61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
วิทยาเขตชลบุรี : 79 ถนนนาบนา-ตราด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยาเขตระยอง : 979 SM Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400

BANGKHEN : 61 Phaholyothin Rd. Jatujak, Bangkok Thailand 10900
CHONBURI CAMPUS : 79 Bangna-Trad Rd. Klongtamru, Muang, Chonburi Thailand 20000
PHAYATHAI CAMPUS : 979 SM Tower, Floor 17, Phaholyothin Rd. Payathai, Bangkok Thailand 10400

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721 www.spu.ac.th
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590 www.east.spu.ac.th
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185 www.spu.ac.th

Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax. 0-2561-1721
Tel. 0-3874-3690-703 Fax. 0-3827-6590
Tel. 0-2298-0181-3 Fax. 0-2298-0185

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

4 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.สุนันท์ สีพาย

ด้วย นายอภิชัย ชาติพิศุทธิ์กุล นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ค.) โดยมี อาจารย์ ดร.สิรินทร สิ้นจินดาวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิชิต อุ๋อ๋น)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

บางเขน : 61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
วิทยาเขตชลบุรี : 79 ถนนบางนา-ตราด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยากรพญาไท : 979 SM Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
BANGKHEN : 61 Phaholyothin Rd. Jatujak, Bangkok Thailand 10900
CHONBURI CAMPUS : 79 Bangna-Trad Rd. Klongtamru, Muang, Chonburi Thailand 20000
PHAYATHAI CAMPUS : 979 SM Tower, Floor 17, Phaholyothin Rd. Payathai, Bangkok Thailand 10400

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721 www.spu.ac.th
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590 www.east.spu.ac.th
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185 www.spu.ac.th
Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax. 0-2561-1721
Tel. 0-3874-3690-703 Fax. 0-3827-6590
Tel. 0-2298-0181-3 Fax. 0-2298-0185

มหาวิทยาลัยศรีปทุม
Sripatum University

ที่ วบจ.0116/พิเศษ

วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ
61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม
เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

4 กุมภาพันธ์ 2556

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.สมพร หลิมเจริญ

ด้วย นายอภิชัย ธิติพิสุทธิกุล นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาบริหารการศึกษา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม กำลังศึกษาและทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.) โดยมี อาจารย์ ดร.สิรินธร สิ้นจินดาวงศ์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

เพื่อให้การทำวิทยานิพนธ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุตามวัตถุประสงค์ วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรอบรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ เพื่อนักศึกษาจะได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา วิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความกรุณาจากท่านด้วยดี และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

วิจิต อุ๋น

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิต อุ๋น)

คณบดีวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ

บางเขน : 61 ถนนพหลโยธิน แขวงเสนานิคม เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900
วิทยาเขตชลบุรี : 79 ถนนบางนา-ตราด อำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี 20000
วิทยาเขตพญาไท : 979 SM Tower ชั้น 17 ถนนพหลโยธิน เขตพญาไท กรุงเทพฯ 10400
BANGKHEN : 61 Phaholyothin Rd. Jatujak, Bangkok Thailand 10900
CHONBURI CAMPUS : 79 Bangna-Trad Rd. Klongtamru, Muang, Chonburi Thailand 20000
PHAYATHAI CAMPUS : 979 SM Tower, Floor 17, Phaholyothin Rd. Payathai, Bangkok Thailand 10400

โทร. 0-2579-1111, 0-2561-2222 โทรสาร 0-2561-1721 www.spu.ac.th
โทร. 0-3874-3690-703 โทรสาร 0-3827-6590 www.east.spu.ac.th
โทร. 0-2298-0181-3 โทรสาร 0-2298-0185 www.spu.ac.th
Tel. 0-2579-1111, 0-2561-2222 Fax. 0-2561-1721
Tel. 0-3874-3690-703 Fax. 0-3827-6590
Tel. 0-2298-0181-3 Fax. 0-2298-0185

แบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ
ของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่ ผู้วิจัยใคร่ขอความกรุณาให้ท่านพิจารณาข้อความที่ปรากฏในแบบสอบถามว่าโรงเรียนของท่านมีการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้น ๆ หรือไม่

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ท่านได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับจุดเด่น/ความภาคภูมิใจ จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง สภาพในปัจจุบัน และแนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคตในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน โดยอิสระ

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่าน

(นายอภิชัย ชาติพิศุทธิกุล)

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานศึกษาและสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริงหรือเขียนกรอกลงในที่ว่าง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. อายุ ปี

3. สถานภาพ

ครูฝ่ายวิชาการ

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ

ผู้อำนวยการสถานศึกษา

4. ขนาดโรงเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก (นักเรียนน้อยกว่า 500 คน)

โรงเรียนขนาดกลาง (นักเรียน 500-1,499 คน)

โรงเรียนขนาดใหญ่ (นักเรียน 1,500-2,499 คน)

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ (นักเรียน 2,500 คนขึ้นไป)

ตอนที่ 2 การดำเนินงานจากสภาพที่เป็นจริงในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง “การดำเนินงาน” ที่ตรงกับการปฏิบัติของโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติงานอยู่

มี หมายถึง มีการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นๆ

ไม่มี หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติตรงกับข้อความนั้นๆ

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
1	<p>ด้านที่ 1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา</p> <p>โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน สาระการเรียนรู้ ตามสภาพปัจจุบัน ปัญหา ความต้องการของชุมชนและประชาคมอาเซียน</p>		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
2	โรงเรียนมีการวางแผน กำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน		
3	โรงเรียนมีการจัดทำโครงสร้างหลักสูตรและสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน		
4	โรงเรียนมีการบริหารจัดการการใช้หลักสูตรสถานศึกษา และการกำหนดบทบาทหน้าที่ของบุคลากรอย่างชัดเจน		
5	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียน ในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน		
6	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้านอีกอย่างน้อย 1 ภาษา)		
7	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์		
8	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี		
9	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความสามารถในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น		
10	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ ทักษะ พลเมือง ความรับผิดชอบทางสังคม (เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคม และลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง)		
11	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีความรู้ การเรียนรู้ และพัฒนาตนเอง (เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการจัดการ ควบคุมตนเอง)		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
12	โรงเรียนมีหลักสูตรสถานศึกษาที่เน้นการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน (มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบ ต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)		
13	โรงเรียนมีการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง		
14	โรงเรียนมีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำผลการประเมินไปใช้ในการวางแผนบริหารหลักสูตร		
15	โรงเรียนมีการสรุปผลการดำเนินการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปใช้		
16	โรงเรียนมีการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง		
17	ด้านที่ 2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ท่านมีการกำหนดจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ เนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้		
18	ท่านมีการวางแผนการจัดการเรียนรู้ตามสาระ และหน่วยการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ		
19	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา		
20	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับประเทศอาเซียนในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และมีความรู้เกี่ยวกับกฎบัตรอาเซียน		
21	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการสื่อสารได้อย่างน้อย 3 ภาษา (ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาประเทศเพื่อนบ้าน) อีกอย่างน้อย 1 ภาษา		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
22	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างสร้างสรรค์		
23	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการแก้ปัญหาอย่างสันติวิธี		
24	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพื้นฐานในการทำงานและอยู่ร่วมกับผู้อื่น		
25	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะพลเมือง ความรับผิดชอบทางสังคม (เคารพและยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรม มีภาวะผู้นำ เห็นปัญหาสังคมและลงมือทำเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง)		
26	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีทักษะการเรียนรู้และพัฒนาตน (เห็นคุณค่าความเป็นมนุษย์เท่าเทียมกัน มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีวิธีคิดอย่างถูกต้อง และมีความสามารถในการจัดการ ควบคุมตนเอง)		
27	ท่านจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในและนอกชั้นเรียนที่เน้นการพัฒนาให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อประชาคมอาเซียน (มีความภูมิใจในความเป็นไทย/ความเป็นอาเซียน ร่วมกันรับผิดชอบต่อประชาคมอาเซียน มีความตระหนักในความเป็นอาเซียน มีวิถีชีวิตประชาธิปไตย ยึดมั่นในหลักธรรมาภิบาล สันติวิธี/สันติธรรม ยอมรับความแตกต่างในการนับถือศาสนา และดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)		
28	โรงเรียนมีการนิเทศการสอนแบบกัลยาณมิตรสำหรับครู ในการจัดการเรียนการสอน		
29	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนอย่างเหมาะสม		
30	โรงเรียนมีการจัดหาทรัพยากรและการระดมทุนเพื่อการจัดการเรียนการสอน		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
31	โรงเรียนมีการศึกษาเด็กเป็นรายบุคคล ช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้ และส่งเสริมเด็กที่มีความสามารถพิเศษ		
32	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอน		
33	ด้านที่ 3 การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน โรงเรียนมีการกำหนดจุดมุ่งหมายของการวัดผล ประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน		
34	โรงเรียนมีการกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผล ประเมินผล และการเทียบโอนผลการเรียนของสถานศึกษา		
35	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการวัดผล ประเมินผลรายสาระที่สอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษา		
36	โรงเรียนมีการสรุปผล การวัดผล และประเมินผล จัดทำข้อมูลสารสนเทศ และการรายงานผลการเรียน		
37	โรงเรียนมีการกำหนดการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และส่งเสริมนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษ		
38	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผล การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
39	ด้านที่ 4 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยทางการบริหารและพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในภาพรวมของสถานศึกษา		
40	โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในแต่ละกลุ่มสาระ		
41	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการวิจัย เพื่อพัฒนาในสถานศึกษา		
42	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการทำวิจัย เพื่อพัฒนาผู้เรียน กระบวนการเรียนรู้ และการเผยแพร่ผลงานวิจัย		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
43	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการศึกษา วิเคราะห์ และวิจัยร่วมกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น		
44	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่ผลงานการวิจัยกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ และสถาบันอื่น		
45	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
46	ด้านที่ 5 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา โรงเรียนมีการศึกษา วิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา เพื่อการจัดการเรียนการสอนและการบริหารงานวิชาการ		
47	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน		
48	โรงเรียนมีการส่งเสริมและสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณในการผลิตและพัฒนาสื่อและนวัตกรรมการเรียนการสอน		
49	โรงเรียนมีการจัดหาสื่อและเทคโนโลยีเพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนางานวิชาการ		
50	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือในการผลิต จัดหา พัฒนาและการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีกับสถานศึกษา บุคคล ครอบครัว องค์กรต่างๆ และสถาบันอื่น		
51	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาการใช้สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
52	ด้านที่ 6 การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ โรงเรียนมีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษาทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และท้องถิ่น		
53	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบายและเป้าหมายการพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งการเรียนรู้		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
54	โรงเรียนมีการจัดตั้ง พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและการจัดหา แหล่งเรียนรู้ภายนอกสถานศึกษา		
55	โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนให้ครู ผู้เรียนได้ใช้แหล่งเรียนรู้ ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา		
56	โรงเรียนมีการจัดทำเอกสารเผยแพร่แหล่งการเรียนรู้แก่ครู สถานศึกษาอื่น บุคคล ครอบครัว องค์กรต่าง ๆ หน่วยงานและสถาบันทางสังคมอื่น ๆ		
57	โรงเรียนมีการนิเทศ ติดตาม กำกับการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูและผู้เรียน		
58	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการใช้แหล่งเรียนรู้ เพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
ด้านที่ 7 การนิเทศ			
59	โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการนิเทศการศึกษาของสถานศึกษา		
60	โรงเรียนมีการสำรวจศักยภาพการทำงาน และประเมินความต้องการ ของบุคลากร		
61	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วางแผน วัตถุประสงค์ ในการนิเทศ การศึกษา		
62	โรงเรียนมีการจัดระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียน การสอนภายในสถานศึกษา		
63	โรงเรียนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบ และกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษากับสถานศึกษาอื่น		
64	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการนิเทศการศึกษา เพื่อใช้เป็น แนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
ด้านที่ 8 การแนะแนว			
65	โรงเรียนมีการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการแนะแนวการศึกษาของผู้เรียน		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
66	โรงเรียนมีการจัดระบบการแนะแนวทางวิชาการ วิชาชีพภายในสถานศึกษาเชื่อมโยงกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และกระบวนการเรียนการสอน		
67	โรงเรียนมีการติดตามผลการจัดระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาภายในสถานศึกษา		
68	โรงเรียนมีการประเมินผลการจัดระบบ และกระบวนการแนะแนวการศึกษาในสถานศึกษา		
69	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวการศึกษา กับสถานศึกษาอื่น		
70	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การแนะแนวการศึกษา กับเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา		
71	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการแนะแนวการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
72	ด้านที่ 9 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน โรงเรียนมีการจัดทำโครงสร้างองค์กร เพื่อรองรับระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
73	โรงเรียนมีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา		
74	โรงเรียนมีการกำหนดเกณฑ์การประเมิน เป้าหมาย ความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐาน		
75	โรงเรียนมีการกำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จ ตามเป้าหมายของเขตพื้นที่การศึกษา และตามหลักเกณฑ์ของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา		
76	โรงเรียนมีการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบประกันคุณภาพการศึกษา		
77	โรงเรียนมีการพัฒนางาน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
78	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและการแลกเปลี่ยนความรู้กับสถานศึกษาอื่นในการปรับปรุงและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน		
79	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
80	ด้านที่ 10 การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน โรงเรียนมีการศึกษาและสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในด้านการส่งเสริมความรู้วิชาการแก่ชุมชน		
81	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย แผนงาน โครงการ กิจกรรมในการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน		
82	โรงเรียนมีการให้ความรู้ สร้างความคิดและเทคนิค ทักษะทางวิชาการ เพื่อพัฒนาทักษะวิชาชีพ คุณภาพชีวิตของชุมชนท้องถิ่น		
83	โรงเรียนมีการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการให้แก่ชุมชน		
84	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การศึกษา กับสถานศึกษาอื่น		
85	โรงเรียนมีการส่งเสริมให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ระหว่างบุคคล ครอบครัว ชุมชนและท้องถิ่น		
86	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
87	ด้านที่ 11 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น โรงเรียนมีการศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาในด้านการบริหารงานวิชาการ		
88	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วางแผนและวัตถุประสงค์ในการประสานความร่วมมือทางด้านวิชาการกับสถานศึกษาอื่น		
89	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาของรัฐ ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา		

ข้อ	รายการคำถาม	การดำเนินงาน	
		มี	ไม่มี
90	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาเอกชน ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา		
91	โรงเรียนมีการประสานความร่วมมือ ช่วยเหลือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและอุดมศึกษา		
92	โรงเรียนมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับองค์กรต่างๆ ภายในประเทศ		
93	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		
	ด้านที่ 12 การส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา		
94	โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนบุคคล		
95	โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนครอบครัว		
96	โรงเรียนมีการสำรวจข้อมูลการจัดการศึกษา รวมทั้งความต้องการในการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการในส่วนองค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา		
97	โรงเรียนมีการกำหนดนโยบาย วางแผน และกำหนดวัตถุประสงค์ในการดำเนินงานอย่างเป็นรูปธรรม		
98	โรงเรียนมีการส่งเสริมสนับสนุนการพัฒนาวิชาการ พัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กร ต่าง ๆ หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา		
99	โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดการศึกษาของบุคคล ครอบครัว องค์กรต่างๆ หน่วยงาน และสถาบันอื่น		
100	โรงเรียนมีการประเมินผลและสรุปผลการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนา		

ตอนที่ 3 โปรดแสดงความคิดเห็นของท่านเพิ่มเติมเกี่ยวกับจุดเด่น/ความภาคภูมิใจ จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง สภาพในปัจจุบัน และแนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต เกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ในประเด็นดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

.....

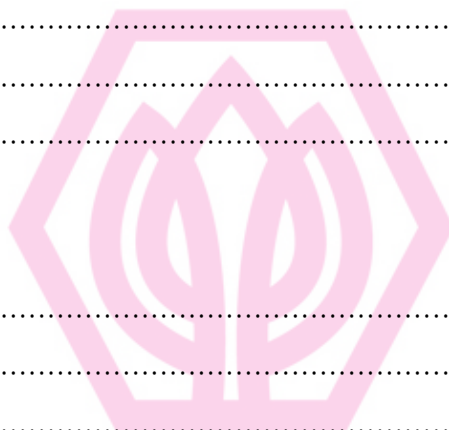
.....

.....

.....

.....

.....

7. การนิเทศ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

8. การแนะแนว

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาศึกษาอื่น

.....

.....

.....

.....

.....

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น
ที่จัดการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

ขอบพระคุณมากครับ ที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

แบบสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ
เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อทราบความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน ใน 12 ด้านที่นำมาศึกษาวิจัย คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน 4) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 6) ด้านการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) ด้านการนิเทศ 8) ด้านการแนะแนว 9) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน 10) ด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน 11) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น และ 12) ด้านการส่งเสริม และสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุ วัยรุ่น หน่วยงาน และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับจุดเด่น/ความภูมิใจ จุดอ่อน/สิ่งที่ต้องปรับปรุง สภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่าน

(นายอภิชัย ธิติพิศุทธิ์กุล)

นักศึกษาระดับปริญญาเอก สาขาวิชาบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีปทุม

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับ คุณลักษณะหลักสูตร การจัดทำกำหนดการสอน แผนการสอน และการประเมินหลักสูตร ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....

.....

.....

.....

.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

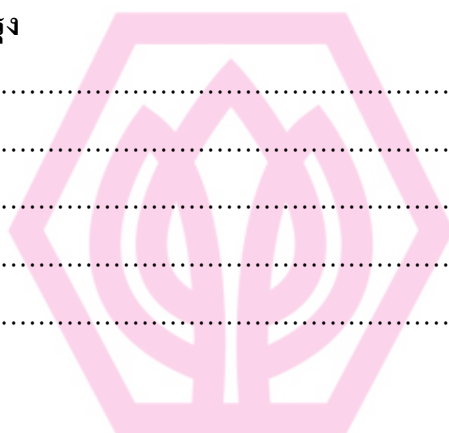
.....

.....

.....

.....

.....

สภาพในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....

.....

.....

.....

2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ในประเด็นเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน ตารางสอน ครูผู้สอน การจัดชั้นเรียน และตำราเรียน ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....

.....

.....

.....

.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

สภาพในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....

.....

.....

.....

3. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการวัดผล ประเมินผล และเทียบ โอนผลการเรียน ในประเด็นเกี่ยวกับการเทียบโอนผลการเรียน การกำหนดระเบียบปฏิบัติการวัดและประเมินผล การดำเนินการวัดและประเมินผล และการประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการ ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....
.....

4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับ การวิจัยและพัฒนา แผนดำเนินการ และการส่งเสริมสนับสนุนการวิจัยและพัฒนา ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....

.....

.....

.....

.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

สภาพในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....

.....

.....

.....

5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ในประเด็นเกี่ยวกับการพัฒนาและการส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....
.....

6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนา
กระบวนการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ในประเด็นเกี่ยวกับ การพัฒนาและการส่งเสริมสนับสนุน
ให้มีแหล่งเรียนรู้ ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง
มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....
.....

7. การนิเทศการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการนิเทศการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับ การนิเทศการศึกษา การติดตามควบคุม และการพัฒนาการเรียนการสอน รวมถึงการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และการบริหารจัดการ ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....
.....

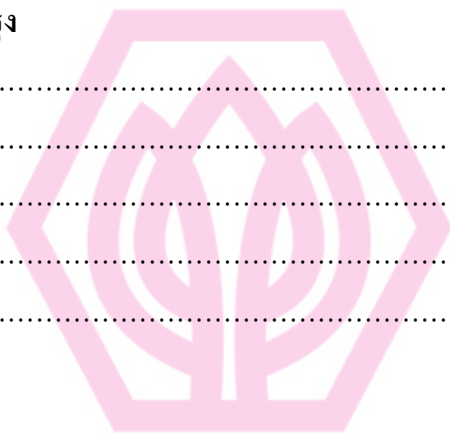
8. การแนะแนวการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการแนะแนวการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับ การแนะแนวการศึกษา และการแนะแนวอาชีพ ท่านคิดว่า มีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....
.....

9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมจากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับรูปแบบการประกันคุณภาพภายใน และพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....

.....

.....

.....

.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....

.....

.....

.....

.....

สภาพในปัจจุบัน

.....

.....

.....

.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....

.....

.....

.....

10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน เพื่อเข้าสู่ประชาคมจากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนา กระบวนการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ในประเด็นเกี่ยวกับ แผนการดำเนินการ และการส่งเสริมสนับสนุนด้านการส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ท่านคิดว่ามีจุดเด่น หรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนา หรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....
.....

11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ในประเด็นเกี่ยวกับ แผนการดำเนินการและการส่งเสริมสนับสนุนด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....
.....

12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา เพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียนอาเซียน จากสภาพที่เป็นจริงของการพัฒนากระบวนการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ในประเด็นเกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา ท่านคิดว่ามีจุดเด่นหรือความภาคภูมิใจ มีจุดอ่อนหรือสิ่งที่ควรปรับปรุง มีสภาพปัจจุบันและแนวทางในการพัฒนาหรือความคาดหวังในอนาคต อย่างไร

จุดเด่น/ความภาคภูมิใจ

.....
.....
.....
.....

จุดอ่อน/สิ่งที่ควรปรับปรุง

.....
.....
.....
.....

สภาพในปัจจุบัน

.....
.....
.....
.....

แนวทางในการพัฒนา/ความคาดหวังในอนาคต

.....
.....
.....

ขอบพระคุณมากครับ ที่กรุณาสละเวลาให้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์

ภาคผนวก ค
คำดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

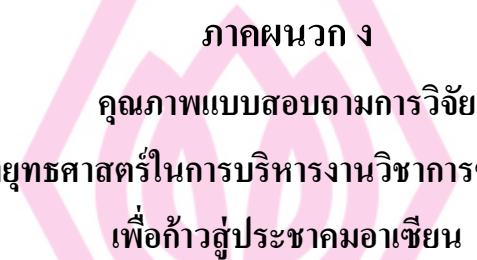
ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน
จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

ข้อที่	คะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
	1	2	3	4	5	
1	1	1	1	0	1	0.80
2	1	1	1	0	1	0.80
3	1	1	1	0	1	0.80
4	1	1	1	1	1	1.00
5	1	1	1	1	1	1.00
6	1	1	1	1	1	1.00
7	1	1	1	1	1	1.00
8	1	0	1	1	1	0.80
9	1	1	1	1	1	1.00
10	1	1	1	1	1	1.00
11	0	1	0	1	1	0.60
12	1	1	0	1	1	0.80
13	0	1	1	1	1	0.80
14	1	1	1	1	1	1.00
15	1	1	1	1	1	1.00
16	0	1	1	1	1	0.80
17	1	1	1	1	1	1.00
18	1	1	1	1	1	1.00
19	1	1	1	1	1	1.00
20	1	1	1	1	1	1.00
21	1	1	1	1	1	1.00
22	1	1	1	1	1	1.00
23	1	0	1	1	0	0.60
24	1	1	1	1	1	1.00

ข้อที่	คะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
	1	2	3	4	5	
25	1	1	1	1	1	1.00
26	0	1	0	1	1	0.60
27	0	1	0	1	1	0.60
28	0	1	0	1	1	0.60
29	1	1	1	1	1	1.00
30	1	1	1	1	1	1.00
31	1	1	1	1	1	1.00
32	1	1	1	1	1	1.00
33	1	1	1	1	1	1.00
34	1	1	1	1	1	1.00
35	1	1	1	1	1	1.00
36	1	1	1	1	1	1.00
37	1	1	0	1	1	0.80
38	1	1	1	1	1	1.00
39	1	1	1	1	1	1.00
40	1	1	1	1	1	1.00
41	1	1	1	1	1	1.00
42	1	1	0	1	1	0.80
43	1	1	1	1	1	1.00
44	1	1	1	1	1	1.00
45	1	1	1	1	1	1.00
46	1	1	1	1	1	1.00
47	1	1	1	1	1	1.00
48	1	1	1	1	1	1.00
49	1	1	1	1	1	1.00
50	1	1	1	1	1	1.00
51	1	1	1	1	1	1.00
52	1	1	1	1	1	1.00
53	1	1	1	1	1	1.00

ข้อที่	คะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
	1	2	3	4	5	
54	1	1	1	1	1	1.00
55	1	1	1	1	1	1.00
56	1	1	0	1	1	0.80
57	1	1	1	1	1	1.00
58	1	1	1	1	1	1.00
59	1	1	1	1	1	1.00
60	1	1	1	1	1	1.00
61	1	1	1	1	1	1.00
62	1	1	1	1	1	1.00
63	1	1	1	1	1	1.00
64	1	1	1	1	1	1.00
65	1	1	1	1	1	1.00
66	1	1	1	1	1	1.00
67	1	1	1	1	1	1.00
68	1	1	1	1	1	1.00
69	1	1	1	1	1	1.00
70	1	1	1	1	1	1.00
71	1	1	1	1	1	1.00
72	1	1	1	1	1	1.00
73	1	1	1	1	1	1.00
74	1	1	1	1	1	1.00
75	1	1	1	1	1	1.00
76	1	1	1	1	1	1.00
77	1	1	1	1	1	1.00
78	1	1	1	1	1	1.00
79	1	1	1	1	1	1.00
80	1	1	1	1	1	1.00
81	1	1	1	1	1	1.00
82	1	1	1	1	1	1.00

ข้อที่	คะแนนความสอดคล้องของผู้เชี่ยวชาญคนที่					ค่า IOC
	1	2	3	4	5	
83	1	1	1	1	1	1.00
84	1	1	0	1	1	0.80
85	1	1	1	1	1	1.00
86	1	1	1	1	1	1.00
87	1	1	1	1	1	1.00
88	1	1	1	1	1	1.00
89	1	1	1	1	1	1.00
90	1	1	1	1	1	1.00
91	1	1	0	1	1	0.80
92	1	1	1	1	1	1.00
93	1	1	1	1	1	1.00
94	1	1	1	1	1	1.00
95	1	1	1	1	1	1.00
96	1	1	1	1	1	1.00
97	1	1	1	1	1	1.00
98	1	1	0	1	1	0.80
99	1	1	1	1	1	1.00
100	1	1	1	1	1	1.00

ภาคผนวก ง
คุณภาพแบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

คุณภาพแบบสอบถามการวิจัย
เรื่อง ข้อเสนอเชิงยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา
เพื่อก้าวสู่ประชาคมอาเซียน

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.883	100

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
ask1	96.6667	15.747	.559	.878
ask2	96.6667	15.747	.559	.878
ask3	96.8000	16.028	.229	.886
ask4	96.6333	16.102	.548	.879
ask5	96.7000	15.459	.578	.877
ask6	96.9333	15.237	.393	.884
ask7	96.6333	16.102	.548	.879
ask8	96.6667	15.747	.559	.878
ask9	96.6667	15.747	.559	.878
ask10	96.6333	16.102	.548	.879
ask11	96.6333	16.102	.548	.879
ask12	96.6333	16.102	.548	.879

ask13	96.6000	16.938	.000	.883
ask14	96.6000	16.938	.000	.883
ask15	96.6000	16.938	.000	.883
ask16	96.6333	16.585	.215	.882
ask17	96.6000	16.938	.000	.883
ask18	96.6000	16.938	.000	.883
ask19	96.6000	16.938	.000	.883
ask20	96.6333	16.102	.548	.879
ask21	96.9333	15.030	.451	.882
ask22	96.6000	16.938	.000	.883
ask23	96.6000	16.938	.000	.883
ask24	96.6000	16.938	.000	.883
ask25	96.6000	16.938	.000	.883
ask26	96.6000	16.938	.000	.883
ask27	96.6333	16.102	.548	.879
ask28	96.6000	16.938	.000	.883
ask29	96.6000	16.938	.000	.883
ask30	96.6000	16.938	.000	.883
ask31	96.6000	16.938	.000	.883
ask32	96.6000	16.938	.000	.883
ask33	96.6000	16.938	.000	.883
ask34	96.6000	16.938	.000	.883
ask35	96.6000	16.938	.000	.883
ask36	96.6000	16.938	.000	.883
ask37	96.6000	16.938	.000	.883
ask38	96.6000	16.938	.000	.883
ask39	96.6000	16.938	.000	.883
ask40	96.6000	16.938	.000	.883
ask41	96.6000	16.938	.000	.883
ask42	96.6000	16.938	.000	.883
ask43	96.6000	16.938	.000	.883
ask44	96.6000	16.938	.000	.883
ask45	96.6333	16.171	.499	.879
ask46	96.6000	16.938	.000	.883
ask47	96.6000	16.938	.000	.883
ask48	96.6000	16.938	.000	.883

ask49	96.6000	16.938	.000	.883
ask50	96.6000	16.938	.000	.883
ask51	96.6000	16.938	.000	.883
ask52	96.6333	16.378	.356	.881
ask53	96.6667	15.609	.631	.876
ask54	96.6000	16.938	.000	.883
ask55	96.6000	16.938	.000	.883
ask56	96.6000	16.938	.000	.883
ask57	96.6333	16.999	-.063	.886
ask58	96.6667	16.230	.315	.882
ask59	96.6667	15.609	.631	.876
ask60	96.6000	16.938	.000	.883
ask61	96.6333	16.378	.356	.881
ask62	96.6000	16.938	.000	.883
ask63	96.6000	16.938	.000	.883
ask64	96.6000	16.938	.000	.883
ask65	96.6000	16.938	.000	.883
ask66	96.6333	16.171	.499	.879
ask67	96.6333	16.171	.499	.879
ask68	96.6333	16.171	.499	.879
ask69	96.6333	16.171	.499	.879
ask70	96.6667	16.299	.281	.882
ask71	96.6333	16.171	.499	.879
ask72	96.6000	16.938	.000	.883
ask73	96.6000	16.938	.000	.883
ask74	96.6000	16.938	.000	.883
ask75	96.6000	16.938	.000	.883
ask76	96.6000	16.938	.000	.883
ask77	96.6000	16.938	.000	.883
ask78	96.6000	16.938	.000	.883
ask79	96.6000	16.938	.000	.883
ask80	96.6000	16.938	.000	.883
ask81	96.6000	16.938	.000	.883
ask82	96.6667	16.920	-.022	.887
ask83	96.6000	16.938	.000	.883
ask84	96.6000	16.938	.000	.883

ask85	96.6000	16.938	.000	.883
ask86	96.6000	16.938	.000	.883
ask87	96.6000	16.938	.000	.883
ask88	96.6000	16.938	.000	.883
ask89	96.6000	16.938	.000	.883
ask90	96.6333	16.171	.499	.879
ask91	96.6333	16.171	.499	.879
ask92	96.6333	16.171	.499	.879
ask93	96.6000	16.938	.000	.883
ask94	96.6333	16.378	.356	.881
ask95	96.6333	16.378	.356	.881
ask96	96.6333	16.378	.356	.881
ask97	96.6333	16.378	.356	.881
ask98	96.6333	16.378	.356	.881
ask99	96.6000	16.938	.000	.883
ask100	96.6000	16.938	.000	.883

ภาคผนวก จ
รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น

รายชื่อโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการสำรวจความคิดเห็น

โรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 7 โรงเรียน

1. โรงเรียนจระเข้หินสังฆกิจวิทยา
2. โรงเรียนสมเด็จพระธีรญาณมุนี
3. โรงเรียนหนองบัวละครวิทยา
4. โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ 2
5. โรงเรียนเทพาลัย
6. โรงเรียนหันห้วยทรายพิทยาคม
7. โรงเรียนกระเบื้องนอกพิทยาคม

โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 8 โรงเรียน

1. โรงเรียนมหิศราธิบดี
2. โรงเรียนบุญวัฒนา 2
3. โรงเรียนธารปราสาทเพชรวิทยา
4. โรงเรียนหนองบุญมากประสงค์วิทยา
5. โรงเรียนโนนสมบูรณ์วิทยา
6. โรงเรียนบ้านเหลื่อมพิทยาสรรพ์
7. โรงเรียนพิมายดำรงวิทยาคม
8. โรงเรียนนิคมพิมายศึกษา

โรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 8 โรงเรียน

1. โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์
2. โรงเรียนจักราชวิทยา
3. โรงเรียนห้วยแถลงพิทยาคม
4. โรงเรียนเสิงสาง
5. โรงเรียนมัธยมด่านขุนทด
6. โรงเรียนขามสะแกแสง
7. โรงเรียนเมืองคง
8. โรงเรียนชุมพวงศึกษา

โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน 7 โรงเรียน ได้แก่

1. โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
2. โรงเรียนสุรนารีวิทยา
3. โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์
4. โรงเรียน โนนสูงศรีธานี
5. โรงเรียนปึกธงชัยประชานรมิต
6. โรงเรียนปากช่อง
7. โรงเรียนพิมายวิทยา

ภาคผนวก ฉ
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ใช้ในการสัมมนาเชิงลึก

ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษา

1. ดร.สมักร ไวยขุนทด	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบุญวัฒนา
2. นายสมยศ สุวรรณธีระกิจ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุนารีวิทยา 2
3. นายอุทัย หวังอ้อมกลาง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
4. นายโกศล พงษ์พานิช	ผู้อำนวยการ โรงเรียนจักราชวิทยา
5. นายวิลาศ ดวงเงิน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง

ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารงานวิชาการ

1. นายชลิต สุริยะสกุลวงษ์	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนบุญวัฒนา
2. นายสมภพ ชาญสูงเนิน	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนสุนารีวิทยา 2
3. นายวีระศักดิ์ วนากรณ์	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
4. นายศักดิ์ดา คำโต	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนจักราชวิทยา
5. นายรัฐพล จันทร์แก้ว	รองผู้อำนวยการ โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง

ผู้ทรงคุณวุฒิครูปฏิบัติงานบริหารงานวิชาการ

1. นายวัฒนะ ชอบนา	ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการ โรงเรียนบุญวัฒนา
2. นางปริญญา ยงค์สูงเนิน	ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการ โรงเรียนสุนารีวิทยา 2
3. นางปานทิพย์ ครุฑทใจกล้า	ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
4. นางกุสุมา กุณหองแดง	ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการ โรงเรียนจักราชวิทยา
5. นางสาววิไลจิตร ศรีพาณิชย์	ครูผู้ปฏิบัติหน้าที่งานวิชาการ โรงเรียนท่าช้างราษฎร์

บำรุง

ภาคผนวก ช
รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์

รายชื่อผู้เข้าร่วมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเพื่อประชาพิจารณ์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 1 คน ได้แก่

ดร.ชูเกียรติ วิเศษเสนา

รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 2 คน ได้แก่

1. นายมังกร กมลวัฒน์
2. นายรณชัย สุขสมบูรณ์

ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 40 คน ได้แก่

1. นายวิวัฒน์ชัย เศรษฐชัย	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุรนารีวิทยา
2. นายสมยศ สุวรรณธีระกิจ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2
3. นายอุทัย หวังอ้อมกลาง	ผู้อำนวยการ โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย
4. นายบุญเลิศ พ่วงเพชร	ผู้อำนวยการ โรงเรียนอุบลรัตน์ราชกัญญาราชวิทยาลัยฯ
5. ดร.สมักร ไวยขุนทด	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบุญวัฒนา
6. นายมานพ เอื้อศิลามงคล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบุญวัฒนา 2
7. นายอาคม หาญสงคราม	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสุรธรรมพิทักษ์
8. นายจ่านงค์ กันไชยศักดิ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์
9. นายลัดดา ชนะภัย	ผู้อำนวยการ โรงเรียนโคราชพิทยาคม
10. นายพิชญ์ คุณชื่น	ผู้อำนวยการ โรงเรียนพุดชาพิทยาคม
11. นายมนัส แดงสระน้อย	ผู้อำนวยการ โรงเรียนศรีสุขวิทยา
12. นายอนันต์ เพียรเกาะ	ผู้อำนวยการ โรงเรียนโนนสูงศรีธานี
13. นายโกศล พงษ์พานิช	ผู้อำนวยการ โรงเรียนจักราชวิทยา
14. ว่าที่ ร.ต.นิพนธ์ ภักดีแก้ว	ผู้อำนวยการ โรงเรียนโชคชัยสามัคคี
15. นายวิลาศ ดวงเงิน	ผู้อำนวยการ โรงเรียนท่าช้างราษฎร์บำรุง
16. นายทนต์ศักดิ์ อยู่ศิริบุรณ์	ผู้อำนวยการ โรงเรียนเมืองพลับพลาพิทยาคม
17. นางพิกุล ดิวงศา	ผู้อำนวยการ โรงเรียนห้วยแถลงพิทยาคม
18. นายเอกฉัตร จอดนอก	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปักธงชัยประชานิรมิต
19. นายสมศักดิ์ สุขสมัย	ผู้อำนวยการ โรงเรียนสมเด็จพระธีรญาณมุนี
20. นายสุรินทร์ แผงจันทิก	ผู้อำนวยการ โรงเรียนปากช่อง
21. นายณัฐพัชร พิณพัฒนกุล	ผู้อำนวยการ โรงเรียนมัธยมวิชราลงกรณ์วาราราม

22. นางมะลิวัน ศรีโคตร	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองน้ำใสพิทยาคม
23. นายประเสริฐ ศิลปะ	ผู้อำนวยการโรงเรียนขามทะเลสอวิทยา
24. นายประสงค์ หวานสูงเนิน	ผู้อำนวยการโรงเรียนขามสะแกแสง
25. นายพงษ์มิตร สิทธินอก	ผู้อำนวยการโรงเรียนบุญเหลือวิทยานุสรณ์ 2
26. นายคำรณ ทศศิริวัฒน์	ผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมค่านูนทศ
27. นายวินัย วิริยะประทีป	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองกรดวัฒนา
28. นายพัศกร แก้วพิลา	ผู้อำนวยการโรงเรียนหนองบัวละครวิทยา
29. นายชูชีพ แรงใหม่	ผู้อำนวยการโรงเรียนเกล็ดคลื่นวิทยา
30. นายรัฐดิษฐ์ ศิลาจันทร์	ผู้อำนวยการโรงเรียนแก้งสนามนางพิทยาคม
31. นายบัณฑิต ทรงประโคน	ผู้อำนวยการโรงเรียนเทพาลัย
32. นายไกรสร ทองมูลชัย	ผู้อำนวยการโรงเรียนบึงพะไล
33. นายพิชิต จันทร์ชมภู	ผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองคง
34. นายสุพล เชื่อมพงษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนสีดาวิทยา
35. นายธนวัฒน์ สุขเกษม	ผู้อำนวยการโรงเรียนกระเบื้องนอกพิทยาคม
36. นายประจักษ์ ธีรพงษ์	ผู้อำนวยการโรงเรียนพิมายวิทยา
37. นายสุพล จอกทอง	ผู้อำนวยการโรงเรียนมิตรภาพวิทยา
38. นายนิสิทธิ์ ส่งสุข	ผู้อำนวยการโรงเรียนลำทะเมนไชยพิทยาคม
39. นายวีระพงษ์ จันทนุกูล	ผู้อำนวยการโรงเรียนหันห้วยทรายพิทยาคม
40. นายไพบุลย์ กล้าหาญ	ผู้อำนวยการโรงเรียนภูวิทยา

ศึกษานิเทศก์ จำนวน 7 คน ได้แก่

1. นายหัตสนัย กันทรส
2. นายทวี บรรจง
3. นายเกรียงศักดิ์ ศรีไพโรจน์
4. นายบัณฑิต ชนะชัย
5. นายกฤตพล ชุมสกุล
6. นายประเสริฐ ศรีจันทร์
7. นายวิภูพฤษ์ ชื่นอภา

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายอภิชัย ชาติพิศุทธิ์กุล
วัน เดือน ปีเกิด	25 พฤษภาคม 2519
สถานที่เกิด	จังหวัดนครราชสีมา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2541 ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ.) สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษา ราชภัฏบุรีรัมย์ พ.ศ. 2544 ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น รับราชการครู พ.ศ. 2541-2556
ประสบการณ์ในการทำงาน	
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการ โรงเรียนสุรนารีวิทยา 2 อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 บ้านเลขที่ 233/25 หมู่ 1 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา